

صبح جمعه

۱۴۰۰/۲/۱۷

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان پایان آزمون عمومی: ۹:۱۵

آزمون ۱۷ اردیبهشت ماه ۱۴۰۰

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
فارسی	۶	۵	۳	۲	۱	
عربی زبان قرآن	۶	۴	۳	۲	۱	
دین و زندگی	۸	۷	۵	۳	۱	
زبان انگلیسی	۶	۵	۳	۲	۱	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۸۰	مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

به اینستاگرام تخصصی گروه دوازدهم انسانی به آدرس [Kanoonir_12e](https://www.instagram.com/Kanoonir_12e) و

کانال تلگرامی [@kanoonir_e](https://www.t.me/@kanoonir_e) پیوندید.

۱۵ دقیقه

فارسی ۲ و ۳

فارسی ۳

ادبیات داستانی

(کتاب غاز)

ادبیات جهان (خنده تو)

درس ۱۵ تا پایان درس ۱۷

صفحه ۱۲۹ تا صفحه ۱۵۴

فارسی ۲

کل مباحث فارسی ۲

صفحه ۱۰ تا صفحه ۱۶۸

۱- در کدام گزینه معنای تمام واژگان به ترتیب درست آمده است؟

(۱) جُل / استیصال / اعلا: پوشش به معنای مطلق / درمانده / نفیس

(۲) آخته / سرحد / غایی: برکشیده / کناره / غایت

(۳) مضغ / محظور / لطیفه: جویدن / بهره‌ور / گفتار نغز

(۴) درزی / چلمن / دستاورد: خیاط / هالو / پیامد

۲- در کدام گزینه معنای تمام واژه‌ها به درستی آمده است؟

(۱) (سرسشت: آفرینش) (قبضه: یک مشت از هر چیزی) (سیماب‌گون: جیوه‌ای) (فراخ‌تر: راحت‌تر)

(۲) (سرسام: تورم سر و مغز) (لختی: اندکی) (نهیب: زشت) (کافی: باکفایت)

(۳) (گرامت‌زده: پشیمان) (وزر: بار سنگین) (جنون: شیدا) (درایت: دانش)

(۴) (مهمات: کار مهم و خطیر) (مؤکد: استوار) (گران: عظیم) (زبونی: فرومایگی)

 ۳- در عبارات کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

الف) غلام گفت: گوش به اشارت من دار و آنچه من فرمایم در آن احوال و تأخیر مکن.

ب) ترس من از زهر دندان مار است نه از زخم پیکان خار. اگر نه، هول میهمان خوردمی و میزبان را یک لقمه کردمی.

ج) اگر هزار سال عمر باشد و در طلب فراق، مستغرق گردانند، هزار یک مواهب رحمان را شکر نتوانند گزارد.

د) پشت استظهار بدو قوی کرد و ثقت به شفقت او بیفزود و گفت: همّت بر چه کار، مقصود است؟

(۱) ب، ج (۲) د، الف

(۳) د، ب (۴) ج، الف

 ۴- در همه گزینه‌ها به جز گزینه ... غلط املایی یافت می‌شود.

(۱) این کار بدون مظاهر و مؤونت و مساعدت تو بر نمی‌آید و فتح و نصرت صورت نگیرد.

(۲) حرص مال و حُبّ فرزند، موجب شد تا جانب فتوت و مروّت را محمل بگذارد.

(۳) بنای اوامر و نواحی را بر متابعت هوا و مطاوعت شیطان جایز نشمرد.

(۴) با اصرار وی بر قیافه بغورش تبسم رضایت طالع شد و برای خدمت‌گزاری رخصت یافت.

۵- آرایه‌های کدام گزینه، همگی در بیت زیر وجود دارد؟

در هر شبی چو روزم در هر خزان بهارم

«من بوالعجب جهانم در مشت گل نهانم»

الف) استعاره، جناس

ب) تناسب، پارادوکس

ج) حسن‌تعلیل، تشخیص

د) تضاد، تشبیه

ب، ج (۴)

د، الف (۳)

د، ب (۲)

الف، ج (۱)

۶- با توجه به ابیات، آرایه‌های کدام گزینه صحیح هستند؟

«بر دیده صاحب‌نظران خواب بستی / ترسی که ببینند خیال تو به خوابی»

از خنده شیرین نمکدان دهانت / خون می‌رود از دل چو نمک‌خورده کبابی»

(۱) تشبیه، ایهام، کنایه، حس‌آمیزی، تشخیص / (۲) حسن تعلیل، تشبیه، کنایه، حس‌آمیزی، مراعات‌نظیر

(۳) تلمیح، ایهام، حسن تعلیل، جناس، اسلوب معادله / (۴) تشخیص، مراعات‌نظیر، تلمیح، تناقض، حس‌آمیزی

۷- کدام گفته در بررسی سروده زیر درست نیست؟

«عشق؟! تنه‌است و از پنجره‌ای کوتاه/ به بیابان‌های بی‌مجنون می‌نگرد/ آرزوها؟!»

خود را می‌بازند/ در هماهنگی بی‌رحم هزاران در بسته/ آری، پیوسته بسته، بسته»

(۱) در قالب شعر سپید سروده شده است. / (۲) در آن از نماد بهره گرفته شده است.

(۳) آرایه‌های «تشخیص و تلمیح» در آن به کار رفته است. / (۴) آرایه‌های «متناقض‌نما و واج‌آرایی» در آن به کار رفته است.

۸- آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه درست آمده است؟

«می‌کند بر نه فلک آهنگ رفتن ناله‌ام / در میان پرده‌ها زین تیر، تر آهنگ نیست»

(۱) حسن تعلیل، جناس تام، تشخیص، تشبیه / (۲) ایهام، جناس تام، اسلوب معادله، تشخیص

(۳) جناس، استعاره، ایهام تناسب، حس‌آمیزی / (۴) ایهام تناسب، استعاره، تشبیه، کنایه

۹- در کدام گزینه هر دو نوع جمله پرسشی عادی و انکاری دیده می‌شود؟

(۱) چه سازی و درمان این کار چیست؟ / بر این رفته تا چند خواهی گریست؟

(۲) که تو اند که دهد میوه‌الوان از چوب؟ / یا که داند که برآرد گل صد برگ از خار؟

(۳) سیاه زنگی هرگز شود سفید به آب؟ / سپید رومی هرگز شود سیاه به دود؟

(۴) کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را؟ / کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را؟

۱۰- کدام عبارت، نادرست است؟

(۱) سودابه پرتوی، داستان کوتاه «پرنده‌ای به نام آذر باد» اثر ریچارد باخ را به فارسی ترجمه کرده است.

(۲) زاویه دید «سه دیدار» از نادر ابراهیمی سوم شخص و زاویه دید «قصه عینکم» از رسول پرویزی اول شخص است.

(۳) «پیامبر و دیوانه» و «ماه نو و مرغان آواره» به ترتیب از سروده‌های «جبران خلیل جبران» و «رابیندرانات تاگور» هستند.

(۴) «فرهاد و شیرین» و «تحفة‌الاحرار» به ترتیب از آثار منظوم وحشی بافقی و جامی هستند.

۱۱- در میان واژه‌های قافیۀ سرودهٔ زیر، چند «صفت نسبی» دیده می‌شود؟

با اهل خرد جهان به کین است	مرد هنری از آن غمین است
آن کاو به بر خرد مهین است	زین ازرق بی‌خرد کهین است
آزاده همیشه خود بدین بود	تا کینۀ گنبد برین است
جز سفله و دون نپرورد هیچ	وین خود هنری از او کمین است
از ناله و از شکایت من	گوشش همه روز با طنین است
دایم به ثناگری و مهرت	هم خاطر و هم دلم رهین است
(۱) دو	(۲) سه
(۳) چهار	(۴) پنج

۱۲- با توجه به ابیات زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«توانگر خود آن لقمه چون می‌خورد	مگو تندرست است رنجوردار

- (۱) زمان افعال بیت اول هر سه مضارع اخباری است.
- (۲) در ابیات، یک نقش تبعی «بدل» وجود دارد.
- (۳) دو جمله به شیوۀ بلاغی است.
- (۴) در ابیات یک حذف فعل به قرینۀ معنوی وجود دارد.

۱۳- در مصراع دوم همهٔ ابیات به استثنای بیت ... نقش دستوری «مسند» وجود دارد.

(۱) بی‌زبان احوال ما را می‌تواند عرض کرد	بی سخن چشم تو را آن کس که گویا کرده است
(۲) در شکرخندش خدا داند چه کیفیت بود	آن که زهر چشم او کار مسیحا کرده است
(۳) در دل او ره ندارم، ورنه نخل موم من	ریشه محکم بارها در سنگ خارا کرده است
(۴) رزق ما بی دست و پایان بی‌طلب خواهد رساند	در رحم آن کس که روزی را مهیا کرده است

۱۴- کدام گزینه با عبارت «آذرباد می‌دانست، نمایندهٔ کاملی از آزادی و بلندپروازی است که با هیچ چیز محدود و مقید نمی‌شود.» قرابت

مفهومی دارد؟

(۱) خوان کرم گسترده‌ای، مهمان خویشم برده‌ای	گوشم چرا مالی اگر من گوشۀ نان بشکنم
(۲) ای که میان جان من تلقین شعرم می‌کنی	گر تن زخم خامش کنم ترسم که فرمان بشکنم
(۳) چرخ ار نگرده گرد دل از بیخ و اصلش بر کنم	گردون اگر دونی کند، گردون گردان بشکنم
(۴) من نشکنم جز جور را یا ظالم بدغور را	گر ذره‌ای دارد نمک گیرم اگر آن بشکنم

۱۵- عبارت کدام گزینه با بیت آن تناسب مفهومی ندارد؟

- (۱) از تجارب برای دفع حوادث سلاح‌ها توان ساخت.
- هر آن گاهی که باشد مرد هشیار
- (۲) در آن مواضع از جهت گریزگاه روز حادثه صد سوراخ ساخته.
- مکن اندیشهٔ فردا و قدح نوش امروز
- (۳) چنان باید که همگنان استخلاص یاران را مهم‌تر از تخلص خود شناسند.
- مروت نبینم رهایی ز بند
- (۴) جمله به طریق تعاون قوتی کنید تا دام از جای برگیریم که ره‌ایش ما در آن است.
- مورچگان را چو بود اتفاق
- شیر ژیان را بدرانند پوست

۱۶- مفهوم «عشق من» خنده تو در تاریک‌ترین لحظه‌ها می‌شکند و اگر دیدی خون من بر سنگ‌فرش خیابان جاری است بخند؛ زیرا خنده تو

برای دستان من، شمشیری است آخته.» با کدام بیت زیر قرابت دقیق دارد؟

- (۱) از شکرخنده «طیب» آن که نمک ریخت به دل
  - (۲) گر دردی از او بردی صد خنده به درمان کن
  - (۳) وگر به خنده درآبی چه جای مرهم ریش
  - (۴) شب که به خنده زدی بر جگر من نمک
- مرهم سینه افکار نگردهد هرگز
ور زخمی از او خوردی صد طعنه به مرهم زن
که ممکن است که در جسم مرده جان آری
قابل مرهم نماند داغ که بر سینه بود

۱۷- مفهوم عبارت «از ماست که بر ماست» با کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) هر چه هست از قامت ناساز بی‌اندام ماست
  - (۲) دشمن طاووس آمد پرّ او
  - (۳) دشمن به دوست آن نپسندد که بی‌خرد
  - (۴) کاملان از عیب خود بیش از هنر یابند فیض
- ورنه تشریف تو بر بالای کس کوتاه نیست
ای بسا شه را بکشته فرّ او
با نفس خود کند به مراد و هوای خویش
بهره طاووس از پاهای بیش از بال خود است

۱۸- مضمون عبارت «مگر نه راهنمای ما هر شامگاهان با صدای دلکش، بیتی چند از غزل‌های شورانگیز تو را می‌خواند تا اختران آسمان را بیدار

کند و رهنان کوه و دشت را بترساند.» به کدام گزینه نزدیک‌تر است؟

- (۱) سرود مجلس است اکنون فلک به رقص آرد
  - (۲) زاهد ار رندی حافظ نکند فهم چه شد؟
  - (۳) در این شب سیاهم گم گشت راه مقصود
  - (۴) آن‌ها که تهی‌دستانند از گفته خود مست‌اند
- که شعر حافظ شیرین‌سخن ترانه توست
دیو بگیرد از آن قوم که قرآن خوانند
از گوشه‌ای برون آ ای کوب هدایت
کس را نکند هشیار الا غزل حافظ

۱۹- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) خود حسابان نگذارند به فردا کاری
  - (۲) دریادلی که از قحذ بی‌شمار می
  - (۳) برنمی‌آید نفس نشمرده «صائب» از جگر
  - (۴) مرا چو صبح ز روز جزا مترسانید
- عید این طایفه روزی است که محشر باشد
فارغ ز فکر و روز حسابم کند، کجاست
در غم و اندیشه روز حساب افتاده را
همیشه روز حساب است دم‌شماران را

۲۰- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) فرصتم باد که مرهم نه زخم جگر است
  - (۲) اگر خونین دلی از جور ایام
  - (۳) تو را، چو غنچه بود خنده بر دهان بی من
  - (۴) خنده کن که زخم دل خونین مرا
- خنده بر بی‌اثری‌های نمکدان زده‌ای
لب خندان بی‌اور چون لب جام
مرا، چو لاله بود داغ بر جگر بی تو
مرهم از خنده لعل نمکین خوش‌تر نیست

کل مباحث کتاب عربی، زبان قرآن ۲
صفحه ۱ تا صفحه ۹۷ و المعجم
عربی، زبان قرآن ۳
یا الهی
درس ۵
صفحه ۷۱ تا صفحه ۸۲

■ عَيْنِ الْأَصْحَ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۲۱ - ۲۸)

۲۱- ﴿وَمَا تَقْدَمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ...﴾:

- (۱) هر چه برای خود از نیکی‌ها پیش فرستید، نزد خداوند می‌یابید!
- (۲) اگر از خوبی برای خودتان از قبل چیزی بفرستید، آن را نزد خداوند خواهید یافت!
- (۳) هر آنچه از خوبی برای خود پیش بفرستید، نزد خداوند آن را می‌یابید!
- (۴) چیزی که از خوبی برای خودتان پیش فرستاده شود، آن نزد خداوند یافت می‌شود!

۲۲- «أَفْتَخِرْ بِأَنِّي وَ ذُرِّيَّتِي مَقِيمُو الصَّلَاةِ وَ أَدْعُو اللَّهَ أَنْ يَحْمِنَنَا مِنْ شُرُورِ الْحَادِثَاتِ!»:

- (۱) افتخار می‌کنم که من و فرزندانم نماز را بر پا می‌داریم و از خداوند می‌خواهم که همه ما را از حوادث بد دور سازد!
- (۲) به اینکه من و خانواده‌ام برپا دارنده نماز هستیم افتخار کرده و از او می‌خواستم که ما را از حوادث ناگوار حفظ کند!
- (۳) به اینکه من و فرزندانم برپا دارنده نماز هستیم افتخار می‌کنم و از خداوند می‌خواهم که ما را از بدی‌های حوادث حفظ کند!
- (۴) مایه افتخار است که من و فرزندانم برپا دارنده نماز هستیم و از پروردگار خود می‌خواهیم که ما را از بدی‌های حوادث دور سازد!

۲۳- «مَنْ تَظَاهَرَ بِمَرَضٍ لَطَلَبِ الْمَسَاعِدَةِ عَنِ الْآخِرِينَ أُصِيبَ بِمَرَضٍ أَسْوَأَ مِنْهُ!»:

- (۱) هر کس به بیماری‌ای تظاهر کرد برای کمک خواستن از دیگران، به بدترین بیماری از آن دچار می‌شود!
- (۲) کسی که برای طلب یاری از دیگران به بیماری تظاهر کند، قطعاً به بیماری‌ای بدتر از آن مبتلا خواهد شد!
- (۳) هر کسی که به یک بیماری وانمود کرد تا از دیگران کمک بخواهد، به بدترین آن بیماری مبتلا گشت!
- (۴) هر که برای درخواست کمک از دیگران به مریضی‌ای وانمود کند، به مریضی‌ای بدتر از آن دچار می‌شود!

۲۴- «كَانَ عَلَيْكَ أَنْ تَعْلَمَ أَنَّكَ لَا تَقْدِرُ أَنْ تُضْمَرَ كَذِبُكَ لِأَنَّهُ يَظْهَرُ فِي صَفَحَاتٍ وَجْهَكَ!»:

- (۱) بر توست که بدانی اصلاً قادر به مخفی کردن دروغ خود نیستی، چرا که آن در سراسر چهره‌ات آشکار می‌شود!
- (۲) تو باید می‌دانستی که نمی‌توانی دروغت را مخفی کنی، برای اینکه آن در همه جای چهره‌ات آشکار می‌شود!
- (۳) بر تو بود دانستن این که نباید دروغت را مخفی کنی، زیرا در جای جای چهره‌ات نمایان می‌شد!
- (۴) بر تو لازم بود که بدانی توانایی کتمان دروغ را نداری، چون در ظواهر چهره‌ات نمایان می‌شد!

۲۵- «إِنَّ الشَّجَرَ كُلَّهُ خَيْرٌ فَيُزَيْنُ الْأَرْضَ بِخَضْرَتِهِ وَ يَصِيرُ بِهَ الْهَوَاءَ الْمَلُوثَ نَظِيفاً وَ لَا عَمَلَ أَحَلٍّ مِنْ زَرْعِهِ!»:

- (۱) درخت تماماً مایه خیر است؛ زیرا زمین را با رنگ سبزش زینت می‌دهد و هوای آلوده را پاک می‌کند و کاری حلال‌تر از آن نیست!
- (۲) درخت همه‌اش خیر است؛ چه با سرسبزی‌اش زمین را می‌آراید و هوای آلوده شده با آن تمیز می‌گردد و هیچ کاری حلال‌تر از کاشت آن نیست!
- (۳) درخت همه‌اش بهترین است؛ چه زمین با سرسبزی‌اش زیبا می‌شود و هوای آلوده با آن پاک می‌گردد و هیچ عملی حلال‌تر از کاشتن آن نیست!
- (۴) درخت هرچیزش بهترین است؛ زیرا زمین با رنگ سبزش مزین می‌شود و هوایی که آلوده شده است، پاک می‌گردد و هیچ فعالیتی از آن حلال‌تر نیست!

۲۶- عین الخطأ:

- (۱) كان والدنا يُقدّم لنا أعلى النَّصائح!؛ پدرمان گرانبهاترین نصیحت‌ها را به ما پیشکش می‌کرد!
- (۲) يُعدّ التجسّس من أقبیح الذّنوب في الإسلام!؛ در اسلام تجسس کردن از زشت‌ترین گناهان به شمار می‌آید!
- (۳) أصدقائي ممنوعني من الغيبة و السّخريّة من الآخرين!؛ دوستانم؛ مرا از غیبت کردن و مسخره کردن دیگران بازدارید!
- (۴) بیس الجلیس من فيه عجب و یرفع صوته!؛ کسی که در وی خودپسندی است و صدایش را بالا می‌برد، بد همنشینی است!

۲۷- عین الخطأ:

- (۱) لا یزال المؤمن یفرّج عن المکروب لیرضی الله عنه!؛ مؤمن اندوه غمگین را می‌زداید تا خدا از او راضی شود!
- (۲) الرّجل الذی کان هام في الفلاة نظر إلى أطرافه الأربعة!؛ مردی که در بیابان سرگردان شده بود، به دست‌ها و پاهای خود نگاه کرد!
- (۳) کادت النّار تحرق بیته فأخذ یستغیث النّاس!؛ نزدیک بود آتش خانه او را بسوزاند، پس شروع به کمک خواستن از مردم کرد!
- (۴) إیّاك و النّقرب إلى الأراذل لأنّهم یبعّدونك عن الله!؛ از نزدیکی به فرومایگان بپرهیز، زیرا آنان تو را از خدا دور می‌کنند!

۲۸- «در مغازه دوستم مرد خودپسندی را دیدم که می‌خواست کار زشتش را از دیگران پنهان کند!»:

- (۱) في متجر صديقي رأيت رجلاً مُختالاً شاء أن يُخفي عن الآخرين منكره!
- (۲) شاهدت الرّجل المُعجب بنفسه في دكان صاحبي يريد أن يُضمّر عن الآخرين عمله القبيح!
- (۳) رأيت رجلاً مُعجباً بنفسه في متجر صاحبي يشاء أن يُخفي منكره عن الآخرين!
- (۴) في دكان صديقي شاهدت الرّجل المُختال الذی کان يريد إضمار قبح عمله عن الآخرين!

■ ■ ■ اقرأ النّصّ التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة (۲۹ - ۳۳) بما یُناسب النّصّ:

لیست کتابة الإنشاء الجید موهبة إلهية تتحكّم فيها قوانین الوراثة، فهي لیست کلون الشّعر أو شکل العینین، إنّما هي قدرة مُكتسبة كاللّغة التي نتعلّمها من مجتمعنا. فهناك من یجد مدداً من بیئته أو نفسه أكثر ممّا یجده أمثاله، فنراه يتوقّف.

الإنشاء تعبير عمّا نفکر فيه أو نحسّ به، و التّعبير میل طبيعی یولد مع الطّفل، نرى الطّفل في كلّ مجتمع میالاً إلى الحديث عمّا یرى حوله من الأشياء أو عمّا یسمع من والديه، فإنّ قدرة الفرد على التّعبير تنمو من الطّفولة تدريجياً.

نحن نفترض أولاً رغبة الفرد في الكتابة و تحسینها، لأنّ الرّغبة تساوي نصف الطّریق، و العمل بعد ذلك یساوي النّصف الآخر، و العوامل التي تُساعد الأفراد على كتابة الإنشاء، مستمدة من العنصرین الهامین: الفكر و اللّغة، و نکتفي هنا بذكر بعضها: الاطلاع و القراءة، الثروة اللّغویة و معرفة قواعد اللّغة.

٢٩- عَيْنِ الصَّحِيحِ حَسَبِ النَّصِّ:

- (١) إِنَّ كِتَابَةَ الْإِنْشَاءِ لَيْسَتْ مِثْلَ إِنْشَادِ الشَّعْرِ!
  - (٢) مَنْ يَتَعَلَّمُ لُغَةً يَقْدِرُ عَلَى كِتَابَةِ الْإِنْشَاءِ الْجَيِّدِ!
  - (٣) يَشْتَاقُ الطِّفْلُ إِلَى التَّكَلُّمِ حَوْلَ مَا يَرَاهُ وَ هَذَا سَيَنْفَعُهُ!
  - (٤) عِنْدَمَا يُفَكِّرُ الْإِنْسَانُ فِي مَوْضُوعٍ يَبْدَأُ بِالْكِتَابَةِ حَوْلَهُ!
- ٣٠- عَيْنِ الْخَطَأِ: كُلُّ فَرْدٍ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَتَقَدَّمَ فِي الْكِتَابَةِ كَثِيرًا . . .

- (١) لِأَنَّهَا غَيْرُ مُفِيدَةٍ بِالْمَوْهَبَةِ!
- (٢) لِأَنَّ كُلَّ مَنْ يَرْغَبُ فِيهَا فَنَرَاهُ يَتَوَقَّفُ!
- (٣) لِأَنَّ الْفَرْدَ يَقْدِرُ عَلَى تَعَلُّمِهَا وَ تَقْوِيَتِهَا مُنْذُ الطِّفْلِ!
- (٤) لِأَنَّهَا هِيَ التَّعْبِيرُ عَنِ الْمَشَاهِدَاتِ وَ التَّعْبِيرُ مِيلٌ طَبِيعِيٌّ لَنَا!

٣١- عَيْنِ مَا لَمْ يُذَكَّرْ فِي النَّصِّ حَوْلَ كِتَابَةِ الْإِنْشَاءِ:

- (١) عوامل النجاح (٢) صعوبات الطريق (٣) مصدر هذه القدرة (٤) تأثير المجتمع

■ عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٣٢ وَ ٣٣)

٣٢- «تَتَحَكَّمُ»:

- (١) فعل مضارع - حروفه الأصلية ثلاثة، و له حرفان زائدان / فاعله: «الوراثه»
- (٢) مادته أو حروفه الأصلية: ح ك م؛ و له حرف زائد واحد / فعل و فاعله؛ الجملة فعلية
- (٣) للمفرد المذكر المخاطب - ماضيه على وزن: تَفَعَّلَ؛ و أمره على وزن: تَفَعَّلْ / فاعله: «قوانين»
- (٤) للمفرد المؤنث الغائب - مصدره «تَحَكَّمُ» على وزن: تَفَعَّلْ - معلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية

٣٣- «مُكْتَسِبَةٌ»:

- (١) مؤنث - اسم مفعول (من مصدر «إِكْتَسَابُ») / صفة و موصوفها: «قدرة»
- (٢) اسم فاعل (من فعل: يَكْسِبُ) - نكرة / خبر للمبتدأ: «قدرة»؛ و الجملة اسمية
- (٣) مفرد مؤنث - اسم فاعل (حروفه الأصلية: ك س ب) / خبر، و مبتدؤه: «هي»
- (٤) مفرد - اسم مفعول (مصدره: كاسب، على وزن: فاعِل) / صفة للموصوف «قدرة»

٣٤- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) إِنَّ أَبِي كَانَ سَيِّدًا قَوْمِهِ وَ يَفُكُّ الْأَسِيرَ وَ يَحْفَظُ الْجَارَ!
- (٢) لَا مُشْكِلَةَ قَادِرَةً عَلَى هَزِيمَةِ الشَّخْصِ الَّذِي يَتَوَكَّلُ عَلَى اللَّهِ!
- (٣) كَانَ الرَّجُلُ نَدِمَ عَلَى أَعْمَالِهِ السَّيِّئَةِ وَ حَاوَلَ أَنْ يُصْلِحَهَا!
- (٤) يُعَدُّ الْحَوْثُ الْأَزْرَقُ أَكْبَرَ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ فِي الْعَالَمِ!

٣٥- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ التَّضَادُّ أَوْ التَّرَادُفُ:

- (١) يُشَاهِدُ فِي بَعْدِهَا الْعَذَابَ وَ فِي قَرَبِهَا السَّلَامَةَ!
- (٢) لَا تُضَادِقُ الْأَحْمَقَ لِأَنَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَنْفَعَكَ فَيُضْرِكُ!
- (٣) إِتَّخَذَ صَدِيقًا لِنَفْسِكَ فَإِنَّهُ حَبِيبِكَ فِي الشَّدَائِدِ!
- (٤) تَحْفَظُ الْمِظْلَةَ الْإِنْسَانُ أَمَامَ أَشِعَّةِ الشَّمْسِ أَوْ نَزُولِ الْمَطَرِ!

٣٦- عین عبارة ليس فيها اسم التفضيل:

- (١) خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ غُيُوبِكُمْ!
- (٢) أَعْطَى الصَّدَقَاتِ كُلَّ يَوْمٍ وَأَحَبَّ هَذَا الْعَمَلُ!
- (٣) مَا هُوَ أَسْوَأَ حَيْوَانٍ رَأَيْتَهُ فِي حَيَاتِكَ وَخَفْتَ مِنْهُ!
- (٤) أَعْرَفُ صَدِيقِي مَنْ يَعْتَمِدُ عَلَيَّ نَفْسَهُ وَعَقْلَهُ لَا عَلَى الْآخِرِينَ!

٣٧- عین الخطأ في أسلوب الشرط:

- (١) إِنْ أَكْرَمْتَ اللَّئِيمَ يَتَمَرَّدَ بِلَا شَكٍّ!
- (٢) مَا تُقَدِّمُوا مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ!
- (٣) مَنْ لَمْ يَهْتَمَّ بِصِحَّتِهِ فَلَا مَحَالَةَ يُصَابُ بِالْأَمْرَاضِ!
- (٤) مَنْ فَكَّرَ قَبْلَ أَنْ يَبْدَأَ بِالْعَمَلِ تَفَكُّيراً سَلِيماً هُوَ عَاقِلٌ!

٣٨- عین اسماً نكرة له صفتان:

- (١) كَادَ الشَّابَّ الْكَاذِبَ يَمُوتُ بِسَبَبِ كَذِبِهِ الْكَثِيرِ!
- (٢) نَصَحْتُ رَجُلًا كَثِيرَ الْمَعَاصِي أَنْ يَلْتَزِمَ بَوْفَاءِ الْعَهْدِ!
- (٣) أُمِّي تَعْتَقِدُ أَنَّ تَحْمِينِي مِنَ الشَّرِّ أَدْعِيَةٌ نَدَعُوهَا بَعْدَ الصَّلَاةِ!
- (٤) عَصَفَتْ رِيَّاحٌ شَدِيدَةٌ خَرَّبَتْ الْجُسُورَ الَّتِي كُنَّا نَعْبُرُهَا بَعْضَ الْأَحْيَانِ!

٣٩- عین ما ليس فيه المضارع الالتزامي (حسب المعنى):

- (١) وَضَعْتُ الْوَصْفَةَ عَلَى مَنْضَدَةِ الصَّيْدِيَّةِ لِأَخْذِهَا الصَّيْدِي!
- (٢) كَيْفَ يُمَكِّنُ أَنْ تُنْتِجَ الْمَوَادَّ الْمَخْتَلِفَةَ مِنَ النَّفْطِ الْمُسْتَخْرَجِ!
- (٣) مَا أَجْمَلَ هَذِهِ الْأَوْرَاقَ الَّتِي تَتَسَاقَطُ مِنَ الشَّجَرَةِ عَلَى الْأَرْضِ!
- (٤) أَحَبُّ أَعْمَالِي فِي حَيَاتِي تُقَرِّبُنِي إِلَى اللَّهِ وَتُبْعِدُنِي عَنِ الشَّيْطَانِ!

٤٠- عین حرف «اللام» يُفيد معنى الطلب:

- (١) يُحَاوِلُ كُلُّ رَجُلٍ لِتَغْيِيرِ سُلُوكِهِ فِي الْحَيَاةِ!
- (٢) لِتَغْيِيرِ سُلُوكِنَا فِي الْحَيَاةِ حَاوَلْنَا مَحَاوِلَةً كَثِيرَةً!
- (٣) لِتَغْيِيرِ سُلُوكِ مَنْ يُسَبِّبُ إِذَاءَ الْآخِرِينَ وَظَلَمَهُمْ!
- (٤) سُلُوكِنَا فِي الْحَيَاةِ قَابِلٌ لِلتَّغْيِيرِ حَسَبِ الظُّرُوفِ وَالْأَحْوَالِ!

دین و زندگی ۲ و ۳

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۱۵ دقیقه

دین و زندگی ۳

زندگی در دنیای امروز و

عمل به احکام الهی،

پایه‌های استوار

درس ۹ تا پایان درس ۱۰

صفحه ۱۰۵ تا صفحه ۱۲۸

کل مباحث دین و زندگی ۲

درس ۱ تا پایان درس ۱۸

صفحه ۱ تا صفحه ۲۳۰

۴۱- تداوم تزکیه نفس از کدام عبارت قرآنی مستفاد می‌گردد و رسیدن به این هدف مستلزم چیست؟

(۱) «أَسَسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٍ» - تلاش برای کشف حکمت احکام الهی

(۲) «أَسَسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٍ» - زندگی جدی توأم با عزم قوی و استوار

(۳) «أَسَسَ بُنْيَانَهُ عَلَى سَفَا جُرْفٍ هَارٍ» - زندگی جدی توأم با عزم قوی و استوار

(۴) «أَسَسَ بُنْيَانَهُ عَلَى سَفَا جُرْفٍ هَارٍ» - تلاش برای کشف حکمت احکام الهی

۴۲- خداوند در خصوص چه موضوعی می‌فرماید: «أِنَّمَا يَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ»؟

(۱) «وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ»

(۲) «وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً»

(۳) «قُلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ»

(۴) «فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ»

۴۳- حکم شرعی هر یک از رفتارهای زیر به ترتیب کدام است؟

- مصرف کالای خارجی که سبب وابستگی کشور شود.

- تنظیم کردن روابط اقتصادی دولت اسلامی با کشورها به گونه‌ای که نتوانند در مواقع خطر مسلمانان را تحت فشار قرار دهند.

- اجتناب مسئولین از شیوه زندگی اشرافی‌گری و تجمل‌گرایی و فساد اداری و مالی.

(۱) واجب است انجام نشود. - واجب است. - بهتر است.

(۲) واجب است انجام نشود. - واجب است. - واجب است.

(۳) بنابر احتیاط حرام است. - پاداش اخروی دارد. - بهتر است.

(۴) بنابر احتیاط حرام است. - پاداش اخروی دارد. - واجب است.

۴۴- هر یک از موارد زیر به ترتیب حکمت و فلسفه تحریم کدام خطرات است؟

- پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد، به کار می‌گیرد.

- بنیان خانواده را متزلزل می‌کند.

- از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است.

(۱) روابط نامشروع - شرط‌بندی - قمار (۲) روابط نامشروع - شرط‌بندی - شراب

(۳) قمار - شراب - قمار (۴) قمار - روابط نامشروع - شرط‌بندی

۴۵- احکام شرعی کدام‌یک از موارد زیر به‌درستی در مقابل آن ذکر شده است؟

(الف) خرید و استفاده آثار تکثیری که تولیدکننده آن، کپی آن را جایز نداند. ← حرام

(ب) تولید و توزیع روزنامه‌ها و کتاب‌هایی به منظور مبارزه با ابتدال اخلاقی ← واجب کفایی

(ج) ورزشی که به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی باشد. ← واجب

(د) مردم از مدگرایی و تجمل در پوشش و سایر ابعاد زندگی دوری کرده و ساده‌زیستی پیشه نمایند. ← واجب

۴۶- توطئه کشورهای سلطه‌گر برای تسلط بر کشورها چیست و در راستای خنثی کردن آن، چه وظیفه‌ای بر مسلمانان واجب است؟

- ۱) به دست آوردن اطلاعات محرمانه کشورها و تجزیه و تحلیل آنها - بیدار کردن ملت‌ها برای مبارزه با استعمار
- ۲) خارج کردن حاکمان و نظامیان خود از کشورها و برقراری استعمار علنی - بهره‌مندی از وسایل ارتباطی داخلی
- ۳) به دست آوردن اطلاعات محرمانه کشورها و تجزیه و تحلیل آنها - بهره‌مندی از وسایل ارتباطی داخلی
- ۴) خارج کردن حاکمان و نظامیان خود از کشورها و برقراری استعمار علنی - بیدار کردن ملت‌ها برای مبارزه با استعمار

۴۷- کدام عمل دارای «پاداش اخروی بزرگ» است و کدام‌یک از «گناهان بزرگ» شمرده می‌شود؟

- ۱) ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی به منظور اشاعه معارف اسلامی - خرید رسانه‌های موجب انحراف و فساد.
- ۲) ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی به منظور اشاعه معارف اسلامی - خرید آثار تکثیری که تولیدکننده آن رضایت ندارد.
- ۳) تولید، توزیع و تبلیغ فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی به منظور گسترش معارف اسلامی - خرید آثار تکثیری که تولیدکننده آن رضایت ندارد.
- ۴) تولید، توزیع و تبلیغ فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی به منظور گسترش معارف اسلامی - خرید رسانه‌های موجب انحراف و فساد.

۴۸- تلاش کردن برای فهمیدن حکمت دستورات الهی چه حکمی دارد و درباره آنچه به دست می‌آید، کدام وصف صحیح است؟

- ۱) تجسس و حرام است. - مبنای تصمیم‌گیری در مورد احکام الهی است.
- ۲) خوب و ارزشمند است. - مبنای تصمیم‌گیری در مورد احکام الهی است.
- ۳) خوب و ارزشمند است. - در برابر علم الهی که شارع احکام است، ناچیز است.
- ۴) تجسس و حرام است. - در برابر علم الهی که شارع احکام است، ناچیز است.

۴۹- اگر بگوییم: «خداوند فقط آن نوع ورزش و بازی که همراه با قمار یا زیان‌آور باشد بد می‌شمارد و منع می‌کند.» چه مصداقی برای آن

می‌توانیم ذکر کنیم و کدام صفت الهی را متذکر شده‌ایم؟

- ۱) تحریم شرطبندی در بازی معمولی - ناصح حقیقی
- ۲) تحریم شرطبندی در بازی معمولی - پویایی و روزآمد بودن
- ۳) وجوب مراعات حق نشر - پویایی و روزآمد بودن
- ۴) وجوب مراعات حق نشر - ناصح حقیقی

۵۰- رعایت کدام‌یک از احکام دین برای شرکت در مجالس شادی جلوه پررنگ‌تری دارد و در چه صورت شرکت در چنین مجالسی مستحب

است؟

- ۱) رعایت روابط میان محرم و نامحرم - دوری از منکر و گناه
- ۲) صیانت از آلودگی به لهو و لعب - تقویت صلۀ رحم
- ۳) صیانت از آلودگی به لهو و لعب - دوری از منکر و گناه
- ۴) رعایت روابط میان محرم و نامحرم - تقویت صلۀ رحم

۵۱- هر یک از احادیث شریف «وَأَمَّا الْخَوَادِثُ الْأَوَاعِدُ فَارْجِعُوا فِيهَا إِلَى رُوَاةِ حَدِيثِنَا...» و «مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً»

به ترتیب یادآور کدام یک از مسئولیت‌های منتظران در عصر غیبت است؟

- (۱) آماده کردن خود و جامعه برای ظهور - پیروی از فرمان‌های امام عصر
- (۲) آماده کردن خود و جامعه برای ظهور - تقویت معرفت و محبت به امام
- (۳) پیروی از فرمان‌های امام عصر - پیروی از فرمان‌های امام عصر
- (۴) پیروی از فرمان‌های امام عصر - تقویت معرفت و محبت به امام

۵۲- بیت «یکی خط است ز اول تا به آخر / بر او خلق جهان گشته مسافر» با کدام یک از آیات زیر، تناسب مفهومی بیشتری دارد؟

- (۱) «ابراهیم نه یهودی بود و نه مسیحی؛ بلکه یکتاپرست (حقگرا) و مسلمان بود.»
- (۲) «این دین آیین پدرتان ابراهیم است و او شما را از پیش مسلمان نامید.»
- (۳) «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نیمودند مگر...»
- (۴) «خداوند از دین همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود...»

۵۳- با تدبر در آیات شریفه قرآنی، ثمره «لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ» برای مردم چیست و شرط سهولت هدایت جامعه به سوی وظایف اسلامی کدام است؟

- (۱) «لِيَسْتَخْلَفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ» - افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی
- (۲) «لِيَسْتَخْلَفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ» - مشارکت در نظارت همگانی
- (۳) «لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ» - مشارکت در نظارت همگانی
- (۴) «لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ» - افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی

۵۴- مصداق نعمت و نشانه الهی، به ترتیب در کدام گزینه هویدا است؟

- (۱) «جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً» - «خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا»
- (۲) «خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا» - «جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا»
- (۳) «جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا» - «خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا»
- (۴) «وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ» - «جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا»

۵۵- سخن گفتن قرآن کریم از «مسئولیت‌های اجتماعی» و «حقوق اجتماعی زنان» به ترتیب حاکی از کدام جنبه از اعجاز این کتاب آسمانی است؟

- (۱) جامعیت و همه‌جانبه بودن - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت
- (۲) جامعیت و همه‌جانبه بودن - جامعیت و همه‌جانبه بودن
- (۳) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت
- (۴) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - جامعیت و همه‌جانبه بودن

۵۶- این که تمایلات دانی لازمه زندگی در دنیا هستند، به چه معناست و این تمایلات در اهمیت، چه نسبتی با تمایلات الهی دارند؟

(۱) انسان باید در عین بهره‌مندی از تمایلات دانی، به رشد و کمال واقعی برسد. - نباید تمایلات دانی را اصل و اساس زندگی قرار داد و از تمایلات عالی غافل شد.

(۲) انسان باید در عین بهره‌مندی از تمایلات دانی، به رشد و کمال واقعی برسد. - نباید تمایلات الهی را به جای تمایلات دانی قرار داد و از تمایلات دانی غافل شد.

(۳) بدون آن‌ها یا نمی‌شود زندگی کرد یا زندگی سخت و مشکل می‌شود. - نباید تمایلات دانی را اصل و اساس زندگی قرار داد و از تمایلات عالی غافل شد.

(۴) بدون آن‌ها یا نمی‌شود زندگی کرد یا زندگی سخت و مشکل می‌شود. - نباید تمایلات الهی را به جای تمایلات دانی قرار داد و از تمایلات دانی غافل شد.

۵۷- آن‌جا که امیرالمؤمنین (ع) در تقابل با بنی امیه قلبشان دچار تألم و درد گردید کدام است و مهم‌ترین چالش سیاسی، اجتماعی و فرهنگی عصر ائمه کدام است؟

(۱) متحد بودن شامیان در مسیر باطل و تفرقه پیروان در راه حق - تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت

(۲) متحد بودن شامیان در مسیر باطل و تفرقه پیروان در راه حق - ممنوعیت نوشتن احادیث رسول اکرم (ص)

(۳) پیش رفتن بنی امیه در ستمگری و حرام را حلال شمردن - ممنوعیت نوشتن احادیث رسول اکرم (ص)

(۴) پیش رفتن بنی امیه در ستمگری و حرام را حلال شمردن - تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت

۵۸- کدام عبارت‌ها با احادیث یا آیات مربوط به خود مناسبت دارد؟

(الف) تعیین اعمال اهل بیت به عنوان دستورات الهی: آیه تطهیر

(ب) دستور درخواست کمک در جهت تبلیغ دین مبین اسلام: حدیث جابر

(ج) ترسیم ویژگی‌های فرد شایسته ولایت و سرپرستی مسلمانان: آیه ولایت

(د) پشتیبانی امیرالمؤمنین علی (ع) از هدایت مردم توسط پیامبر: حدیث منزلت

(۱) الف - ب - ج

(۲) ب - ج - د

(۳) الف - ب - د

(۴) الف - ج - د

۵۹- چند مورد از عناوین زیر با عبارت‌های مربوط به خود مناسبت دارند؟

(الف) معرفی خویش به عنوان امام بر حق: اقدامات مربوط به مرجعیت دینی

(ب) مبارزه با فقر و محرومیت: اصول کلی امامان در مبارزه

(ج) مدارا کردن با مردم: سیره پیامبر در رهبری جامعه

(د) عدم تأیید حاکمان: مجاهده در راستای ولایت ظاهری

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۶۰- علت آغاز مجده دوران اختناق و سخت‌گیری نسبت به علویان در دوره امام صادق (ع) چه بود؟

(۱) سرکوبی قیام‌هایی مانند توأیین و اذیت و آزار کردن هر کس که احتمال داشت طرفدار اهل بیت باشد.

(۲) علنی تر کردن مبارزه با حاکمان و اجازه دادن به قیام زیدبن علی، عمومی امام.

(۳) زیر سؤال بردن پیوسته شایستگی حاکمان غاصب و جبار بنی‌امیه و اظهار نظر اسلام درباره خلافت.

(۴) اشتباهات مسلمانان و روی آوردن آن‌ها به بنی‌عباس و پیروز شدن بنی‌عباس بر بنی‌امیه.

۱۵ دقیقه

زبان انگلیسی ۲ و ۳

دانش‌آموزان گرامی در صورتی که شما زبان غیر انگلیسی (فرانسه یا آلمانی) آزمون می‌دهید، سؤال‌های مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

انگلیسی ۳
Renewable Energy
درس ۳
صفحه ۸۳ تا صفحه ۹۹
انگلیسی ۲
کل مباحث کتاب درسی
درس ۱ تا پایان درس ۳
صفحه ۱۵ تا پایان صفحه ۱۱۰

- 61- The doctor told my father that working with chemicals all his life ... his eyes.
1) were affected
2) was affected
3) have affected
4) had affected
- 62- The chairman, addressing the shareholders, said that the casual workers ... permanent employment after 12 months under the new Labor Law.
1) must be offered
2) can offer
3) may be offering
4) should offer
- 63- If you really ... me, you would talk to me instead of ... football on TV.
1) cared about – watching
2) care with – watching
3) cared with – watched
4) care about – watched
- 64- Unfortunately, the Coronavirus has made many children ... with staying indoors as they have no access to places of entertainment.
1) surprised
2) amused
3) bored
4) satisfied
- 65- Mr. Jefferson claims that this man has borrowed \$10,000 and does not want to repay it. The ... point is that the man says he doesn't know Mr. Jefferson at all.
1) great
2) interesting
3) effective
4) meaningful
- 66- Two famous American and German companies have...in the development of the COVID-19 vaccine to save people's lives.
1) cooperated
2) advanced
3) demanded
4) suggested
- 67- To maintain freshness, some additives are used to prevent foods that are exposed to air and bacteria from ... .
1) overcoming
2) spoiling
3) apologizing
4) digesting
- 68- If the type of the room you want most is not available, we will provide you with a suitable ... from your second or third choice.
1) community
2) alternative
3) baggage
4) client
- 69- When I told Peter the news of his friends' recent success, he showed no ... sign of happiness.
1) dedicated
2) magnifying
3) visible
4) unexpected
- 70- It's selfish of you to think the world ... around you. You still haven't learned how to manage your behavior.
1) appears
2) converts
3) supplies
4) revolves

71- The gases in the atmosphere that may be influenced ... by human activities are carbon dioxide and methane.

1) directly	2) fluently
3) orally	4) emotionally

72- A: "It is much easier to get along with your parents when you live away from home. You miss them so much, and you are glad when you see them."

B: "It's true. ... ."

1) Actions speak louder than words	2) Kill two birds with one stone
3) Absence makes the heart grow fonder	4) Money doesn't grow on trees

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Is America a place where different people and ideas exist together the most? Although ... (73)... in many other ways, America is less culturally diverse than many other countries. In a 2013 German study, for instance, researchers used language and origins as signals of ... (74)... . The U.S. ranked in the middle; some countries such as Chad, South Africa and Papua New Guinea with their myriad tribes, languages, distinct cultures and religions ranked as the most diverse. The least diverse examples ... (75)... Argentina and Rwanda, the latter because of the genocide (killing) of the Tutsi minority in the 1990s. A 2003 study in the Journal of Economic Growth showed ... (76)... results, ranking mostly African countries as the most culturally diverse.

73- 1) favorite	2) welcome	3) vast	4) unique
74- 1) discount	2) exchange	3) diversity	4) experience
75- 1) contained	2) included	3) held	4) regarded
76- 1) similar	2) original	3) absolute	4) international

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

For the past eight years, Norway has recorded the highest quality of life among the world's nations. It is one of the richest countries in the world—only Luxembourg and a couple of others are richer. Norwegians can also expect to get a good education, find the job they want—unemployment is only 2.5 per cent—enjoy good health, and live a long life. People say the prisons are quite comfortable too!

Norway has not always been a rich country. Just 80 years ago, lots of Norwegians were leaving the country to go to the USA in search of a better life. The rise in oil prices in the 1970s changed all that. But Norway's success is not only the result of its huge reserves of oil. Other countries have had such riches and wasted them. It is also due to the Norwegians' natural saving methods and their strong work ethic.

When you arrive in Oslo for the first time, don't expect to be met with Dubai-style towers and rows of Ferraris and Porsches. Norway may be rich, but it is careful with its wealth. Norwegians also work hard and are always near the top in surveys of global worker productivity rates. But in today's high-tech world where work seems to follow us wherever we go, the people of Norway are redefining what wealth means. Laws just recently passed by the government emphasize the importance of family and time off, offering generous maternity and paternity leave, subsidized childcare and long holidays as well.

77- Which of the following statements is TRUE, according to the passage?

- 1) Norwegians are hardworking but careless with their natural resources.
- 2) Norway has one of the highest employment rates in the world.
- 3) Studies show that Norway is not a good country to live in.
- 4) People in Norway are usually at work and rarely take a day off from work.

78- From the passage, it can be concluded that ... .

- 1) Luxembourg is one of the top 5 richest countries in the world
- 2) Norway has always been one of the richest countries in the world
- 3) Norway's success is mainly because of its vast oil reserves
- 4) there are no prisons in Norway since Norwegians respect ethics

79- The underlined word "its" in the second paragraph refers to ... .

1) oil itself	2) success
3) oil recourse	4) Norway

80- The passage provides enough information to answer which of the following questions?

- 1) How many people were living in Norway eighty years ago?
- 2) Why is Norway considered one of the most successful countries in the world?
- 3) How were Norwegians able to decrease their unemployment rate in a few years?
- 4) Why are Norwegians interested in luxury cars like Ferraris and Porsches?

صبح جمعه

۱۴۰۰/۲/۱۷

زمان شروع آزمون اختصاصی: ۹:۱۵

زمان پایان آزمون اختصاصی: ۱۱:۴۵

آزمون ۱۷ اردیبهشت ماه ۱۴۰۰

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون بر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰	۴۷۵	۵۵۰	۶۲۵	۷۰۰	
ریاضی	۱	۲	۳	۴	۶	
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶	
عربی زبان قرآن	۱	۲	۳	۵	۷	
تاریخ	۱	۲	۴	۶	۷	
جغرافیا	۱	۲	۴	۵	۷	
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸	
فلسفه	۱	۲	۳	۴	۶	
روانشناسی	۱	۲	۴	۵	۷	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۱۷۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اجباری	۱۰	۸۱	۹۰	۲۰
					۱۰۰	
۲	ریاضی و آمار (۲)	اجباری	۱۰	۹۱	۱۰۰	
۳	علوم و فنون ادبی (۳)	اجباری	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۴	علوم و فنون ادبی (۲)	اجباری	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۵	عربی، زبان قرآن (۳) و (۲)	اجباری	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۶	تاریخ (۳)	اجباری	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۳۰
					۱۵۰	
۷	جغرافیای (۳)	اجباری	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	
۸	تاریخ (۱) و (۲)	زوج‌درس به یک درس پاسخ دهید	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۹	جغرافیای (۱) و (۲)				۱۷۰	
۱۰	جامعه‌شناسی (۳)	اجباری	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
۱۱	جامعه‌شناسی (۲)	اجباری	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۵
					۲۰۰	
۱۲	جامعه‌شناسی (۲) - سؤال‌های آشنا	اجباری	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
۱۳	فلسفه دوازدهم	اجباری	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۱۴	فلسفه یازدهم	اجباری	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۵
					۲۳۰	
۱۵	فلسفه یازدهم - سؤال‌های آشنا	اجباری	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	
۱۶	روانشناسی	اجباری	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	۲۰
					۲۵۰	
۱۷	روانشناسی - سؤال‌های آشنا	اجباری	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۲۰ دقیقه

تابع نمایی
صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۴

۸۱- کدام گزینه، یک تابع نمایی را نشان می‌دهد؟

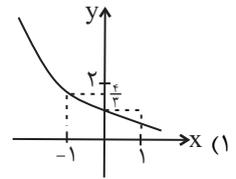
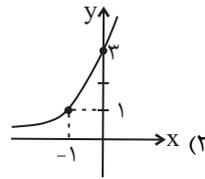
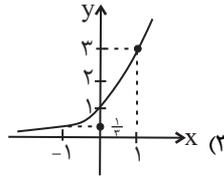
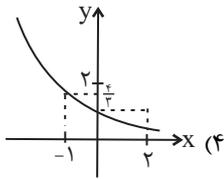
$f(x) = (-\frac{1}{5})^x$ (۴)

$f(x) = x^{\frac{1}{5}}$ (۳)

$f(x) = \pi^x$ (۲)

$f(x) = x^{\pi}$ (۱)

۸۲- اگر $f(x) = 2^x$ و $g(x) = (\frac{3}{2})^x$ باشد، نمودار تابع $(f \times g)(x)$ کدام است؟

۸۳- جرم اولیه ماده‌ای ۴۰ کیلوگرم است. اگر پس از گذشت ۲ سال جرم آن به ۱۹/۶ کیلوگرم به صورت نمایی کاهش پیدا کرده باشد، درصد کاهش وزن

سالیانه این ماده کدام است؟

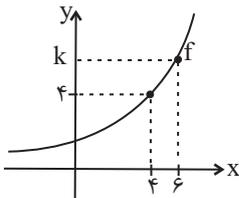
٪۳۲ (۴)

٪۳۰ (۳)

٪۲۵ (۲)

٪۲۰ (۱)

۸۴- اگر نمودار تابع $f(x) = a^x$ به صورت مقابل باشد، مقدار k کدام است؟

۶ (۱)

۸ (۲)

۹ (۳)

۱۲ (۴)

۸۵- تابع نمایی $f(x) = (2a-2)^x$ به ازای کدام مقادیر a با افزایش مقدار x ، مقدار y کاهش می‌یابد؟

$1 < a < \frac{3}{2}$ (۴)

$\frac{3}{2} < a$ (۳)

$a > 1$ (۲)

$a < \frac{3}{2}$ (۱)

۸۶- اگر $f(x) = a^x$ یک تابع نمایی باشد و $f(-2) = \frac{9}{25}$ ، در این صورت حاصل $5f(-1) + 3f(1)$ کدام است؟

- ۱۶ (۱)   ۲ (۲)   ۸ (۳)   ۱۹ (۴)

۸۷- اگر $f(x) = (3a - 11)^x$ یک تابع نمایی و $a < 10$ باشد، a چند مقدار طبیعی دارد؟

- ۴ (۱)   ۵ (۲)   ۶ (۳)   ۷ (۴)

۸۸- جمعیت یک روستا امسال ۶۰۰ نفر است. اگر این روستا با نرخ ۱۰ درصد، رشد سالیانه جمعیت داشته باشد، جمعیت پس از ۱۵ سال چند برابر

جمعیت پس از ۱۳ سال خواهد بود؟ (سال شروع در هر دو مورد امسال است.)

- ۲ (۱)   ۱/۲۱ (۲)   ۱/۴۴ (۳)   ۱/۵ (۴)

۸۹- جمعیت شهری برابر ۱ میلیون نفر می‌باشد. اگر جمعیت با ضریب ثابت ۱۰ درصد در سال کاهش یابد، پس از ۴ سال، جمعیت این شهر چند نفر

خواهد شد؟

- ۶۵۶۰۰۰ (۱)   ۶۵۶۱۰۰ (۲)   ۶۶۵۱۰۰ (۳)   ۶۷۵۱۰۰ (۴)

۹۰- اگر قیمت اولیه کالایی ۳۶۰۰۰ تومان و قیمت آن پس از ۲ سال به ۸۱۰۰۰ تومان برسد، نرخ تورم سالانه چند درصد می‌باشد؟ (نرخ تورم در هر سال

ثابت است.)

- ٪۴۵ (۱)   ٪۵۰ (۲)   ٪۵۵ (۳)   ٪۶۰ (۴)

ریاضی و آمار (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

کل کتاب
صفحه‌های (۷۰ تا)

۹۱- اگر $p \dots$ و $q \dots$ باشد، در این صورت ارزش گزاره $(q \Rightarrow p) \wedge (p \wedge \sim q)$ همواره درست است.

(۱) نادرست - نادرست (۲) نادرست - درست (۳) درست - نادرست (۴) درست - درست

۹۲- اگر $f(x) = (a-1)x + 2a$ تابعی ثابت و g تابع همانی باشد، حاصل $-2|g(-1)| + 2f(3)$ کدام است؟

(۱) ۲ (۲) -۲ (۳) ۴ (۴) -۴

۹۳- اگر $f(x) = x|x+1|$ و $g(x) = \text{sign}(x)$ باشد، آنگاه حاصل عبارت $\frac{f(-2) - 2g(-2)}{(f \times g)(1)}$ کدام است؟

(۱) -۱ (۲) -۲ (۳) ۱ (۴) صفر

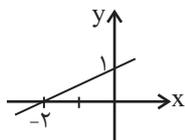
۹۴- اگر $-1 \leq x < -\frac{1}{75}$ باشد، آنگاه حاصل $[4x+2]$ چقدر است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

(۱) فقط -۲ (۲) -۱ یا -۲ (۳) فقط -۱ (۴) صفر

۹۵- اگر $f = \{(5,6), (1,2), (3,2), (4,1)\}$ و $g = \{(3,4), (2,6), (5,3), (1,5)\}$ باشد، برد تابع $\frac{g+f}{f-g}$ کدام است؟

(۱) $\left\{-\frac{5}{3}, 3, \frac{9}{2}\right\}$ (۲) $\left\{-\frac{7}{3}, -3, 3\right\}$ (۳) $\left\{-\frac{7}{3}, \frac{9}{2}, 3\right\}$ (۴) $\left\{-\frac{5}{3}, -3, 3\right\}$

۹۶- اگر $f(x) = x^2 + 4$ و نمودار تابع $(f+g)(x)$ به صورت زیر باشد، مقدار $g(-2)$ کدام است؟

(۱) -۲

(۲) -۸

(۳) ۴

(۴) ۵

۹۷- دو تابع $f(x) = \frac{\sqrt{2}}{2}x + 1$ و $g(x) = x^2 + \frac{1}{2}$ مفروضند. مقدار $(\sqrt{2})(4f - 2g)$ کدام است؟

(۴) -۴

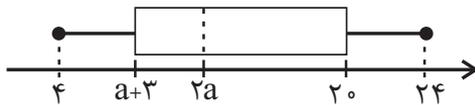
(۳) ۱

(۲) ۳

(۱) ۸

۹۸- نمودار جعبه‌ای شکل زیر مربوط به درآمد افراد یک جامعه برحسب میلیون ریال است. اگر دامنه میان چارکی برابر با ۱۰ باشد، خط فقر به کمک میانه

و برحسب میلیون ریال چقدر است؟

(۱) ۵

(۲) ۷

(۳) ۸

(۴) ۱۰

۹۹- کدام گزینه نادرست است؟

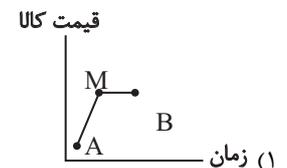
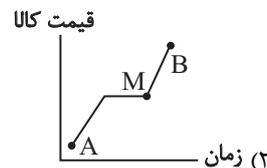
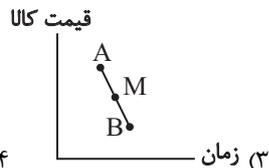
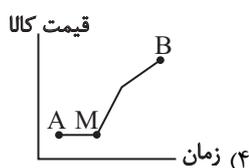
(۱) خط فقر برابر است با حداقل درآمد لازم برای زندگی یک فرد در یک ماه.

(۲) میزان تورم یا تغییر سطح قیمت‌ها را با استفاده از شاخص بهای کالاها و خدمات محاسبه می‌کنند.

(۳) درون‌یابی، تخمین داده‌های بعد یا قبل از داده‌های ثبت شده می‌باشد.

(۴) سری زمانی، مجموعه داده‌هایی است که در طی زمان با فواصل منظم گردآوری می‌شود.

۱۰۰- می‌خواهیم در نقطه M به کمک نقاط A و B درون‌یابی انجام دهیم. در کدام گزینه، مقدار درون‌یابی شده با مقدار واقعی برابر است؟

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

حسن تعلیل، حسن آمیزی
و اسلوب معادله
و کارگاه تحلیل فصل
صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۲۲

۱۰۱- کدام بیت فاقد «حسن آمیزی» است؟

۱) عشق از خاکستر ما ریخت رنگ آسمان	این شرار شوق اول در دل آدم گرفت
۲) تو را به مثل من ای دوست میل چون باشد	که حاصل همه چشمی تر است و جانی خشک
۳) نبود نقش دو عالم که رنگ الفت بود	زمانه طرح محبت نه این زمان انداخت
۴) گرچه زلف عنبرین پر پیچ و تاب افتاده است	پیش ما نازک خیالان آن کمر پیچان تر است

۱۰۲- در همه ابیات «اسلوب معادله» وجود دارد؛ به جز:

۱) زر از بهای می اکنون چو گل دریغ مدار	که عقل کل به صدت عیب متهم دارد
۲) همت مردانه می خواهد گذشتن از جهان	یوسفی باید که بازار زلیخا بشکند
۳) در کهنسالی عیار فکرها روشن تر است	آب‌ها را پاک گوهر می کند فصل خزان
۴) از مکافات عمل غافل مباش	آتش ایمن نیست از اشک کباب

۱۰۳- شاعر در کدام بیت از آرایه «حسن تعلیل» بهره برده است؟

۱) حدیث عشق تو افسانه گشته در همه جا	از آن دلم همه جا گوش بر فسانه نهاد
۲) عاشقان را سختی ایام سنگ راه نیست	چون شرر از سنگ می آید برون جویای تو
۳) نازنین تر می شوی هر روز از روز دگر	ناز چندانی که می ریزد ز سر تا پای تو
۴) صائب به هوش باش که داروی بیهشی	باد بهار در گره غنچه بسته است

۱۰۴- همه آرایه‌های مقابل کدام بیت درست است؟

۱) از عزیزان با تو ما را هست پیوند دگر	جای یوسف را نگیرد هیچ فرزند دگر (ایهام، اسلوب معادله)
۲) شور من چون بلبلان از نوشند غنچه نیست	تلخ دارد زندگی بر من شکرخند دگر (حسن آمیزی، ایهام تناسب)
۳) از کهنسالی امید سیرچشمی داشتم	قامتم خم شد ز حرص طعمه قلاب دگر (حسن تعلیل، اغراق)
۴) از مروت نیست ای ابر بهار استادگی	مزرع ما خوشه می بندد به یک آب دگر (استعاره، حسن تعلیل)

۱۰۵- ترتیب آرایه‌های شاخص ابیات زیر در کدام گزینه به درستی مورد اشاره قرار گرفته است؟

الف) شمع روشن شد چو اشک از دیده بپاشد	خوشه‌ای برداشت هر کس دانه‌ای اینجا فشاند
ب) حاصل ابر از زمین شور اشک تلخ شد	این سزای آن که تخم خویش را بی جا فشاند
ج) نیست عزلت مانع کلفت که دست روزگار	بر گهر گرد یتیمی در دل دریا فشاند
د) چشم ما جز حسرت خشک از وصال او نبرد	هرچه از دریا گرفت این ابر بر دریا فشاند

۱) تشبیه - کنایه - اسلوب معادله - استعاره	۲) تشبیه - حسن آمیزی - تناقض - استعاره
۳) استعاره - تشخیص - تناقض - مجاز	۴) حسن تعلیل - تشخیص - استعاره - حسن آمیزی

۱۰۶- ترتیب بحور «هزج، رمل، متقارب و رجز» در کدام ابیات است؟

الف) عشق لیلی موجب دیوانگی است	ب) به کوشش وصل تو دریافت نتوان	ج) گر خنجر مرد افکنت از هم ببرد خنجرم	د) چو عشقت به تیغ محبت بکشت
طعنه بر مجنون مزن گر عاقلی	ولیکن من بکوشم تا توان هست	کی می توان از دامت دست طمع ببریدم	هم او زنده گرداندت بی قصور
- (۱) د، ج، الف، ب (۲) د، الف، ج، ب (۳) ب، الف، د، ج (۴) ب، ج، د، الف

۱۰۷- بحر عروضی بیت زیر کدام است؟

- «اگر خود نعمت قارون کسی در پایت اندازد»
- «کجا همتای من باشد که جان در پایت اندازم»
- (۱) هزج مثنی سالم (۲) رجز مثنی سالم
(۳) متقارب مثنی محذوف (۴) رمل مثنی محذوف

۱۰۸- کدام بیت با شعر زیر قرابت معنایی دارد؟

«چون درختی در صمیم سرد و بی ابر زمستانی / هرچه برگم بود و بارم بود / هرچه از فرّ بلوغ گرم تابستان و میراث بهارم بود / هرچه یاد و یادگارم بود / ریخته است.»

- (۱) تا فشاندم برگ هستی از ملامت فارغم
(۲) گر به ظاهر خار بی برگم ولی از داغ عشق
(۳) شجری ز باغ عشقم، غم و ناله شاخ و برگم
(۴) نماند در این خانه استخوانی
- نخل شد ایمن ز سنگ کودکان چون بار ریخت
لاله زاری در جگر دارم تماشا کردنی
چو تو در برم نباشی، عبثم ثمر ندارم
متاعی که من رایگان دادم از کف

۱۰۹- مفهوم بیت زیر با کدام گزینه قرابت دارد؟

- «اگر داغ دل بود ما دیده ایم
گواهی بخواهید، اینک گواه»
- (۱) لاله دیدم روی زیبای توام آمد به یاد
(۲) گرچه از داغ غریبی روزگاری سوخت دل
(۳) ما چو گل با سینه صد چاک عادت کرده ایم
(۴) دست ارباب مروّت در حنای غفلت است
- اگر خون دل بود ما خورده ایم
همین زخم هایی که نشمرده ایم»
- شعله دیدم سرکشی های توام آمد به یاد
مرهم کافوری از صبح وطن آخر گرفت
بخیه را بر زخم نتوانی به سوزن دوختن
زخم ما را خون گرم ما مگر مرهم شود

۱۱۰- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- (۱) دولت فقرم چنان کرده است مستغنی که هیچ
(۲) ز صحبت های عالم بی نیازم با دل روشن
(۳) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است
(۴) بی نیازی بین که با این مفلسی از فرّ فقر
- در دل من آرزوی مال و جاه و نام نیست
به دست آورده ام چون سرو از این گلشن لب جویی
ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت
طعنه بر جاه جم و دارایی دارا زدیم

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

کل کتاب
صفحه‌های ۱۰ تا ۱۰۸

۱۱۱- کدام عبارت از لحاظ تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی نادرست است؟

- (۱) انتقال کانون‌های فرهنگی از خراسان به عراق عجم، دلیل نامگذاری سبک قرن‌های هفتم تا نهم به «سبک عراقی» بود.
- (۲) از نمونه نثرهای مصنوع در قرن هفتم می‌توان به «المعجم فی معاییر اشعار العجم» اثر شمس قیس رازی اشاره کرد.
- (۳) در سبک عراقی چارچوب زبان همان چارچوب زبان سبک خراسانی است ولی در سبک هندی خبری از مختصات زبان قدیم نیست.
- (۴) ملاحسین واعظ کاشفی «انوار سهیلی» را از روی «کليلة و دمنه» و به انشای دوره خود که ساده‌تر از اصل کتاب بود، نوشت.

۱۱۲- معنای واژه‌های «ممتاز- حله - اذفر - انباز» به ترتیب چیست؟

- (۱) جدا - ابریشم - زیبا - ذخیره
- (۲) جدا - لباس - خوشبو - شریک
- (۳) عالی - ابریشم - خوشبو - شریک
- (۴) عالی - لباس - زیبا - ذخیره

۱۱۳- تعداد پایه‌های آوایی کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) خیز و غنیمت شمار، جنبش باد ربیع
- (۲) ناللم ز فرقت اگر روز وصل
- (۳) بنشان شمع جگر سوخته را گرچه کسی
- (۴) جور کش و صبر کن ای دل که هست
- نالله موزون مرغ، بوی خوش مرغزار
- برآید ز شب‌های هجران ما
- منشیناد به روز من بد روز امشب
- شرط وفا جور کشیدن ز یار

۱۱۴- وزن بیت زیر کدام است؟

«تا چند مرا از خود ای دوست جدا داری
من هیچ نمی‌گویم آخر تو روا داری»

- (۱) مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن
- (۲) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن
- (۳) مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن
- (۴) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

۱۱۵- وزن کدام بیت «فعلاتن فعلاتن فعلاتن» است؟

- (۱) بگذری در کوی یارم تا کنی حال دلم را
- (۲) گفتم ای غافل نبینی کوه با چندین وقار
- (۳) گرگ اگر نیز گنهکار نباشد به حقیقت
- (۴) دوش چون مشعله شوق تو بگرفت وجود
- همچنان کز من شنیدی پیش آن دلبر روایت
- همچو طفلان دامنش پر ارغوان و یاسمین
- جای آن است که گویند که یوسف تو دریدی
- سایه‌ای در دلم انداخت که صد جا بگرفت

۱۱۶- کدام بیت دارای هر دو آرایه «مجاز و تشبیه» است؟

آتشکده را گرمی آغوش تو نیست	(۱) پیمانه به تأثیر لب نوش تو نیست
بر حسن شورانگیز تو عاشق تر از پیشم کند	(۲) ساقی بده پیمانه‌ای زان می که بی‌خویشم کند
از ته دل چون خم سربسته در جوشیم ما	(۳) گر به ظاهر چون لب پیمانه خاموشیم ما
در عوض زهر بلا ریخت به پیمانه ما	(۴) دوست خون دل ما خورد به جای می ناب

۱۱۷- آرایه‌های بیت زیر کدام است؟

- «چشمم ز گریه گر برود هست در سرم
(۱) تشخیص، تشبیه، مجاز
(۲) کنایه، استعاره، جناس
(۳) مجاز، کنایه، تشبیه
(۴) جناس، تشخیص، اغراق

۱۱۸- در کدام بیت هیچ‌یک از آرایه‌های «تشبیه» یا «استعاره» به کار نرفته است؟

مگذران در خواب غفلت این شب مهتاب را	(۱) چشم عبرت بازکن گردید چون مویت سفید
کاسه در یوزه دریا می‌کند گرداب را	(۲) ابر چشم من چنین گر گوهرافشانی کند
بهتر از کام نهنگان مصرفی اسباب را	(۳) کشتی خود را سبک گردان در این دریا که نیست
هر که در مستی رعایت می‌کند آداب را	(۴) می‌کند بر خود فضای خلد را زندان تنگ

۱۱۹- مفهوم همه ابیات با بیت زیر یکسان است؛ به جز:

- «از مکافات عمل غافل مشو»
(۱) این جهان کوه است و فعل ما ندا
(۲) اگر پر نیان است خود کشته‌ای
(۳) مینداز سنگ گران از برت
(۴) گرچه غافل بر این عمل خندد
- گندم از گندم بروید جو ز جو»
(۱) سوی ما آید نداها را صدا
(۲) وگر بار خار است، خود کشته‌ای
(۳) که چون باز گردد فتد بر سرت
(۴) لیک عاقل جز این بنپسندد

۱۲۰- مفهوم مقابل بیت زیر در کدام بیت مشهود است؟

- «عقده‌ای هرگز نکردم باز از کار کسی»
(۱) ز فضل حق نماند در گره کار کسی صائب
(۲) در گشاد کار من هر کس سری در جیب برد
(۳) می‌کشایم با تهیدستی گره از کار خلق
(۴) هیچ‌کس عقده‌ای از کار جهان باز نکرد
- در چمن بیکار چون دست چنار افتاده‌ام»
(۱) هر انگشتی زبان گردد، زبان چون لال می‌گردد
(۲) عقده‌ای دیگر به کار مشکلم افزوده شد
(۳) بر سر مردم از آن فرمانروا چون شانهم
(۴) هر که آمد گرهی چند بر این کار افزود

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی (۳)
یا الهی، درس ۵
صفحه‌های ۷۱ تا ۸۲
عربی (۲)
مباحث کل کتاب عربی، زبان قرآن (۲)
صفحه‌های ۱ تا ۹۷ و المعجم

■ عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۱۲۱ - ۱۲۴)

۱۲۱- ﴿ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴾:

- (۱) با دهان‌هایشان چیزی را می‌گویند که در دل‌هایشان نیست و خداوند به آنچه پنهان می‌کنند داناتر است!
- (۲) با زبان‌هایشان می‌گویند چیزهایی را که در قلب‌های آنان نیست و خدا آنچه را که مخفی می‌کنند می‌داند!
- (۳) آنچه را که با زبان‌های خویش می‌گویند در قلب‌هایشان نیست و خداوند به آنچه که کتمان کرده‌اند داناتر است!
- (۴) با دهان‌های خویش چیزی را می‌گویند که در دل‌های آن‌ها وجود ندارد و خدا به آنچه پنهان می‌کنند آگاه است!

۱۲۲- « ما تَأْتِرُ أَحَدٌ مِنَّا بِكَلَامٍ كَاذِبٍ تَبَيَّنَ احتياله للجميع! »:

- (۱) سخن دروغی که فریب‌کاری در آن برای همه روشن بود، فردی از ما را تحت تأثیر قرار نداد!
- (۲) کسی از ما تحت تأثیر سخنان دروغی که نیرنگ در آن بر همگان آشکار شده بود، قرار نگرفت!
- (۳) هرکس از ما تحت تأثیر کلام یک دروغگو قرار بگیرد، فریب‌خوردنش برای همه روشن می‌شود!
- (۴) کسی از ما تحت تأثیر سخن دروغگویی که فریب‌کاریش برای همگان روشن شده بود، قرار نگرفت!

۱۲۳- عین الخطأ:

- (۱) ﴿ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴾: ای انسان چه چیزی تو را نسبت به پروردگار کریمت مغرور ساخته است!
- (۲) ﴿ إِنَّ يَدَعَ الْإِنْسَانَ شَاتِمَهُ حَقِيرًا يَرْضَى اللَّهُ! ﴾: اگر انسان دشنامگو خوار رها شود، خداوند خشنود می‌گردد!
- (۳) ﴿ الَّذِينَ آمَنُوا وَ تَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ ... ﴾: آنان که ایمان آورده‌اند و دل‌هایشان به یاد خداوند آرام می‌گیرد ...!
- (۴) ﴿ أَصْدَقَائِي! لِمَ تَتْرَكُونِي وَ هَذَا مَا يُرِيدُهُ عُدَاتِي! ﴾: دوستان من، چرا مرا رها می‌کنید در حالی که این، چیزی است که دشمنانم آن را می‌خواهند!

۱۲۴- « با همه همکلاسی‌ها در کلاس صحبت کردم تا به نتیجه‌ای دست یابیم! »:

- (۱) ﴿ إِنِّي تَحَدَّثْتُ فِي صَفِّنا مَعَ الزَّملاء كُلِّهِمْ لِنَحْصُلَ نَتِيجَةَ! ﴾
- (۲) ﴿ لِنَحْصُلَ عَلَى النَّتِيجَةِ أَتَحَدَّثُ مَعَ جَمِيعِ الزَّملاء فِي الصَّفِّ! ﴾
- (۳) ﴿ أَتَحَدَّثُ مَعَ جَمِيعِ الزَّملاء فِي الصَّفِّ لِكِي نَحْصُلَ إِلَى نَتِيجَةَ! ﴾
- (۴) ﴿ تَحَدَّثْتُ مَعَ جَمِيعِ الزَّميلات فِي الصَّفِّ حَتَّى نَحْصُلَ عَلَى نَتِيجَةَ! ﴾

۱۲۵- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (۱) ﴿ ذَهَبْتُ إِلَى الصَّيْدَلِيَّةِ لِكِي أَشْتَرِيَ مُسَكَّنَةَ لِلصُّدَاعِ! ﴾
- (۲) ﴿ أَصْبَحْتُ مَرِيضَةً فَراجِعْتُ الطَّبِيبَةَ فِي المُسْتوصِفِ! ﴾
- (۳) ﴿ إِنَّها أوصت زُمَّلاءها أن يُشكِّلوا فَرِيقًا لِلجِوارِ النِّقافي! ﴾
- (۴) ﴿ سَتُساعدُ هذه الإمتحاناتُ الطُّلابَ لِتَعَلَّمَ دُروسهم الجَدِيدة! ﴾

١٢٦- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «إِبْتِسَامَتِكَ تُثِيرُ قَلْبِي المُظْلَمَ لَكِي أَتَحْمَلُ الصَّعَابَ!»

(١) إِبْتِسَامَةٌ: اسم (مصدر) - مفرد مؤنث - ماضيه: تَبَسَّمَ؛ مضارعه: يَتَبَسَّمُ - معرب / مبتدأ و مرفوع

(٢) تُثِيرُ: فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - مزيد ثلاثي (ماضيه: أَنَارَ؛ مصدره: إِنَارَةٌ) - متعدّ / فعل و فاعله: قلب

(٣) المُظْلَمَ: مفرد مذكر - اسم فاعل (مأخوذ أو مشتقّ من فعل مزيد ثلاثي) - معرّف بآل / صفة أو نعت و موصوفها:

قلب

(٤) أَتَحْمَلُ: فعل مضارع - مزيد ثلاثي (له ثلاثة حروف أصلية و حرف زائد، إسم فاعله: حَامِلٌ) - معلوم / فعل و فاعل؛

الجملة فعلية

١٢٧- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ مِنَ المُتْرَادِفِ أَوْ المُتَضَادِّ:

(١) بئس العمل عمل من يكره لنفسه ما يُحِبُّه لغيره!

(٢) لعلنا نستطيع أن نستتر القبيح كما ستره الله الرَّحِيمُ!

(٣) من الممكن أن نعوض الإنزعاج في قلوبنا بعمل يُثير الإنسراح!

(٤) من المواطنين من يحمي بلاده و يُدافع عن شعبه أمام المُستكبرين!

١٢٨- عَيْنُ وَزْنِ «أَفْعَلٍ» لَيْسَ اسْمُ تَفْضِيلٍ:

(١) سأشتري من المتجر قميصاً أرخص!

(٢) خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عُيُوبِكُمْ!

(٣) أَتَقَى النَّاسَ مَنْ قَالَ الْحَقَّ فِي مَا لَهُ وَ عَلَيْهِ!

(٤) سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ (ص): مَنْ أَحَبَّ النَّاسَ إِلَى اللَّهِ!

١٢٩- عَيْنُ مَا لَيْسَتْ فِيهِ جُمْلَةٌ لِتَوْصِيفِ النَّكْرَةِ:

(١) شاهدنا الليلة الماضية فلماً اقترحه استاذي!

(٢) رعاية الأشجار و صيانتها من امور كنتُ أهتمُّ بها!

(٣) لِمَ لَا يَنْتَخِبُ بَعْضُ الطَّلَابِ فِرْعَاءَ جَامِعِيًّا يُعْجِبُهُمْ جَدًّا!

(٤) من يندم على عمل يُحاول أن يُعوضه قبل فوات الفرصة!

١٣٠- عَيْنُ كَلِمَةِ «وَلَدٌ» لَيْسَتْ مُنَادِي:

(١) ولدي أشاهد ما تتحمّله من الصَّعَابِ!

(٢) ولد أعني في القيام بأمر المنزل اليوميّة!

(٣) ولدي سيحافظ على البيئة التي يعيش فيها!

(٤) ولد لا تظلم أحداً كما لا تُحبُّ أن تُظلم!

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۳۰ دقیقه

درس ۱۱
صفحه‌های ۱۳۹ (۳) ۱۳۹

۱۳۱- ملت ایران در فروردین سال ۱۳۵۸ کدامیک از وقایع زیر را رقم زدند؟

- ۱) برگزاری نمایندگان مجلس خبرگان قانون اساسی
- ۲) شرکت در همه‌پرسی تعیین نظام سیاسی جدید
- ۳) تسخیر سفارت آمریکا در تهران
- ۴) برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری

۱۳۲- امام خمینی (ره) کدامیک از اقدامات زیر را به عنوان انقلاب دوم خواندند؟

- ۱) تدوین قانون اساسی
  - ۲) تشکیل شورای انقلاب
  - ۳) تسخیر سفارت آمریکا
  - ۴) تأسیس کمیته انقلاب اسلامی
- ۱۳۳- اولین نماز جمعه تهران پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به امامت کدامیک از شخصیت‌های زیر اقامه گردید؟

- ۱) آیت‌الله مطهری
- ۲) آیت‌الله دستغیب
- ۳) آیت‌الله بهشتی
- ۴) آیت‌الله طالقانی

۱۳۴- پس از تشکیل کدامیک از نهادهای زیر، نظام سیاسی جمهوری اسلامی ایران به طور کامل استقرار یافت؟

- ۱) مجلس خبرگان رهبری
- ۲) مجمع تشخیص مصلحت نظام
- ۳) مجلس شورای اسلامی
- ۴) هیئت دولت

۱۳۵- کدامیک از نهادهای انقلابی زیر، وظیفه دستگیری سران جنایتکار رژیم پهلوی را در دستور کار خود داشتند؟

- ۱) سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
- ۲) دادسرای انقلاب اسلامی
- ۳) کمیته انقلاب اسلامی
- ۴) بسیج مستضعفان انقلاب اسلامی

۱۳۶- گروهک تروریستی فرقان کدامیک از شخصیت‌های مهم سیاسی زیر را به شهادت رساند؟

- ۱) دکتر باهنر و آیت‌الله ربانی شیرازی
- ۲) آیت‌الله دکتر بهشتی و آیت‌الله استاد مطهری
- ۳) سپهبد ولی‌الله قری و حاج مهدی عراقی
- ۴) آیت‌الله ربانی شیرازی و آیت‌الله قاضی طباطبایی

۱۳۷- کدام گروه یا سازمان در سال‌های اخیر کوشید تا برخی اعتراضات مردمی را به سوی اغتشاش و آشوب سوق دهد؟

- ۱) جمعیت فدائیان خلق
- ۲) سازمان مجاهدین خلق
- ۳) حزب توده
- ۴) گروهک فرقان

۱۳۸- کدامیک از گزینه‌های زیر در ارتباط با پدیده «نفوذ» صحیح نمی‌باشد؟

- ۱) در این روش دشمن هیچ‌گاه به شکل واضح و روشن آشکار نمی‌شود و به همین دلیل، طرد نمی‌شود.
- ۲) دشمن در نفوذ موردی، با انواع مختلفی از روش‌های فریبنده، مانند پول و مقام، بر فکر و اراده هدف او تسلط می‌یابد.
- ۳) در مواردی از نفوذ به شکل جمعی و جریانی، نظام فکری یک جامعه مورد هدف قرار می‌گیرد.
- ۴) نفوذ فردی در مواردی استفاده می‌شود که فرد از موقعیت سیاسی یا مذهبی یا اقتصادی خاصی برخوردار باشد.

۱۳۹- دولت آمریکا چگونه تلاش کرد تا در نظام انقلابی ایران که پس از سقوط پهلوی برپا می‌گشت، نفوذ کند؟

- ۱) نزدیک شدن به برخی جریان‌ها و چهره‌های مذهبی و سیاسی
- ۲) تشدید اختلاف و تفرقه میان اقوام مختلف ایرانی
- ۳) ایجاد جریان‌های فکری مختلف سیاسی
- ۴) ایجاد فضای روانی مساعد در ذهن ایرانیان با تبلیغات گسترده

۱۴۰- دانشگاه‌ها که پس از پیروزی انقلاب اسلامی تعطیل شده بودند، در دوره ریاست جمهوری کدام رئیس‌جمهور بازگشایی شدند؟

- ۱) ابوالحسن بنی‌صدر
- ۲) آیت‌الله هاشمی رفسنجانی
- ۳) آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای
- ۴) محمدعلی رجایی

۱۴۱- کدام گزینه در رابطه با مسئولیت مدیریت بحران درست است؟

- ۱) مسئولیت مقابله با بحران در همه مراحل آن، به طور کامل برعهده این سازمان گذاشته شده است.
- ۲) سازمان مدیریت بحران وظیفه ایجاد آمادگی و پیشگیری از بحران، مدیریت آن و کمک‌رسانی پس از وقوع بحران را به عهده دارد.
- ۳) اداره کل مدیریت بحران در همه استان‌ها زیر نظر نیروهای مسلح ارتش فعالیت می‌کند.
- ۴) سازمان مدیریت بحران در کشورها به منظور مقابله و مدیریت مخاطرات طبیعی به وجود آمده است.

۱۴۲- کدام یک از موارد زیر را نمی‌توان از نشانه‌های وقوع زمین‌لرزه به حساب آورد؟

- ۱) افزایش لرزش‌های کوچک زمین در راستای گسل‌ها
- ۲) تغییر اندازه فاصله بین شکستگی‌های پوسته زمین
- ۳) تغییر پیدا کردن ترکیب شیمیایی چشمه‌های موجود در یک محل
- ۴) بروز رفتارها و واکنش‌های غیرعادی جانوران در زمان نزدیک به وقوع زلزله

۱۴۳- میزان آسیب‌پذیری ساختمان‌ها در زلزله شهر سی سخت در استان کهگیلویه و بویراحمد، بیش از هر چیز به کدام مورد مربوط بوده است؟

- ۱) قدرت و شدت بالای لرزش ایجاد شده
- ۲) تراکم و تعداد بالای ساختمان‌ها در واحد سطح
- ۳) وقوع در فصل بارندگی و تأثیر به‌سزای آن
- ۴) کیفیت ساخت‌وساز بناها و ساختمان‌ها

۱۴۴- همه اقدامات زیر مدیریت مناسب در زمان وقوع زلزله را بیان می‌کنند، به جز ...

- ۱) پناه گرفتن در گوشه دیوارها یا کنار ستون‌های اصلی ساختمان
- ۲) ترک نکردن پناهگاه تا زمان پایان یافتن زلزله
- ۳) کنار گذاشتن خونسردی و انجام اقدام فوری
- ۴) فاصله گرفتن از ساختمان‌های بلند و رفتن به زمین‌های باز

۱۴۵- در مدیریت زمین‌لرزه، «راه نرفتن بر روی آوار»، «محکم چسبیدن به پایه‌های میز و جلوگیری از جابه‌جا شدن آن» و «محکم کردن وسایلی که

قابلیت سقوط دارند» هر کدام به ترتیب مدیریت زلزله را در کدام مرحله نشان می‌دهد؟

- ۱) مدیریت پیش از وقوع زلزله - مدیریت در زمان وقوع زمین‌لرزه - مدیریت بعد از زمین‌لرزه
- ۲) مدیریت در زمان وقوع زمین‌لرزه - مدیریت پیش از وقوع زلزله - مدیریت بعد از زمین‌لرزه
- ۳) مدیریت بعد از زمین‌لرزه - مدیریت در زمان وقوع زمین‌لرزه - مدیریت پیش از وقوع زلزله
- ۴) مدیریت در زمان وقوع زمین‌لرزه - مدیریت بعد از زمین‌لرزه - مدیریت پیش از وقوع زلزله

۱۴۶- کدام یک از موارد زیر، از روش‌های غیرسازه‌ای مدیریت پیش از وقوع سیل به حساب می‌آید؟

- ۱) ترسیم نقشه‌های حریم سیل‌گیری
- ۲) اصلاح بسترهای رودخانه‌ها
- ۳) احداث سدهای ذخیره‌ای و تنظیمی
- ۴) ایجاد کانال‌های انحرافی

۱۴۷- کدام گزینه تعداد گزاره‌های نادرست در زمینه زمین لغزش و مدیریت آن در متن زیر را بیان می‌کند؟

«زمین‌لغزش‌ها گستره‌ای بالا دارند. خسارت‌های آن فراگیر و تلاش برای به حداقل رسانیدن ضررهای ناشی از آن ضروری است و این امر نیازمند

اقدامات مدیریتی در سه مرحله قبل از وقوع، حین وقوع و بعد از وقوع زمین‌لغزش است.»

- ۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۴۸- ساماندهی شبکه زهکشی سطح توده لغزشی پس از وقوع زمین لغزش، چگونه می‌تواند به پیشگیری از وقوع این مخاطره بیانجامد؟

- ۱) بالا بردن سرعت خروج جریان گل و لای
- ۲) کاهش نفوذپذیری آن
- ۳) تعیین مسیر و انحراف جریان گل و لای
- ۴) با افزایش نفوذپذیری آن

۱۴۹- مدیریت آبخیزداری در راستای مدیریت خشکسالی به چه معناست؟

- ۱) جمع‌آوری و ذخیره‌سازی به موقع آب باران به روش‌های مختلف
- ۲) جلوگیری از هدر رفت آب و تغذیه مصنوعی سفره‌های آب زیرزمینی
- ۳) به‌کارگیری روش‌های آبیاری تحت فشار و افزایش بهره‌وری آبیاری در کشاورزی
- ۴) حفاظت از مراتع و پوشش گیاهی و کنترل فرسایش خاک

۱۵۰- مزیت ایجاد «سدهای گابیونی» چیست؟

- ۱) کمک به کاهش محصولات مقاوم به خشکی
- ۲) کاربرد گسترده در جلوگیری از وقوع سیلاب در نواحی خشک
- ۳) جلوگیری از فرسایش خاک و افزایش مقدار نفوذ آب باران
- ۴) کمک به مدیریت فاضلاب‌ها و پساب‌ها و استفاده مجدد از آب

تاریخ ۱: کل کتاب
تاریخ ۲: کل کتاب

درس های تاریخ و جغرافیا زوج درس هستند، به سؤال های یک درس پاسخ دهید.

تاریخ پایه

۱۵۱- پژوهشگر در کدام مرحله یک پژوهش تاریخی، باید از اصالت سند و جعلی نبودن آن مطمئن شود؟

- (۱) گردآوری اطلاعات
(۲) شناسایی منابع
(۳) تحلیل اطلاعات
(۴) انتخاب موضوع

۱۵۲- باستان شناسان پس از حفاری و خاکبرداری، هنگامی که به یک بنای تاریخی برخورد می کنند، نخست به چه اقدامی دست می زنند؟

- (۱) بررسی مواد و مصالح به کار رفته در آن
(۲) انتقال آن به کارگاه و آزمایشگاه های مجهز
(۳) تاریخ گذاری با استفاده از روش های علمی پیشرفته
(۴) مشخص کردن و تهیه نقشه بنای مورد نظر

۱۵۳- قانون حمورابی، به عنوان نخستین سند قانون گذاری جهان، متعلق به کدام یک از اقوام باستانی زیر است؟

- (۱) آگدی
(۲) آشوری
(۳) اموری
(۴) سومری

۱۵۴- به موجب کدام یک از اقدامات زیر، حکومت ایلام دچار انحطاط و فروپاشی شد؟

- (۱) اتحاد قبایل پراکنده ماد
(۲) طغیان رودخانه های دجله و فرات
(۳) اتحاد حاکمان کوچک و مستقل ایلامی و شورش علیه حکومت
(۴) یورش ویرانگر آشوریان

۱۵۵- در زمان حکمرانی کدام پادشاه اشکانی، پایه های قدرت و سلطنت این سلسله استوار گردید؟

- (۱) فرهاد دوم
(۲) مهرداد دوم
(۳) ارد دوم
(۴) مهرداد یکم

۱۵۶- کدام یک از گزاره های زیر پیرامون فتوحات مسلمانان در دوران خلفای نخستین نادرست است؟

- (۱) عمروعاص، فرماندهی سپاه اعراب مسلمان را در حمله به مصر بر عهده داشت.
(۲) سرزمین شام در طی لشکرکشی های مسلمانان که بیشتر در زمان خلافت عمر به وقوع پیوست، فتح شد.
(۳) لشکرکشی های اعراب مسلمان به سرزمین های مجاور عربستان از اواخر خلافت عمر آغاز و تا پایان خلافت عثمان ادامه داشت.
(۴) سرزمین های مصر و شام در آستانه فتح توسط مسلمانان، بخشی از حکومت امپراتوری روم شرقی محسوب می شدند.

۱۵۷- پس از وقوع کدام یک از حوادث زیر، روابط یعقوب لیث با خلیفه عباسی به خصومت گرایید؟

- (۱) بیرون راندن عاملان خلیفه از ولایات ایران
(۲) ادعای خلافت و غاصب دانستن عباسیان
(۳) از میان برداشتن حکومت طاهریان
(۴) درگیری و نبرد با امیراسماعیل سامانی

۱۵۸- کدام گزینه در ارتباط با بافت مذهبی جمعیت شهری و روستایی ایران در دوره های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی صحیح نمی باشد؟

- (۱) در این دوره، شیعیان دوازده امامی در شهرهای ایران پراکنده بودند و تنها در برخی نقاط اکثریت داشتند.
(۲) از وجود پیروان ادیان زرتشتی، یهودی و مسیحی در برخی شهرهای ایران در این عصر، گزارش هایی در دست است.
(۳) سادات علوی، مهم ترین مخالفان حکومت غزنوی و سلجوقی در این دوره، در شهرها و روستاها پراکنده بودند.
(۴) بافت مذهبی جمعیت شهری و روستایی این دوره را عمدتاً اهل تسنن تشکیل می دادند.

۱۵۹- کدام گزینه به جایگاه علمی ملاصدرا در عصر صفوی اشاره دارد؟

- (۱) در همه علوم دینی، عقلی و طبیعی عصر صاحب نظر بود.
(۲) از بنیانگذاران مکتب فلسفی اصفهان و دارای تألیفات ارزشمند بود.
(۳) فلسفه مشاء، اشراق، کلام و عرفان را در هم آمیخت و نظام فلسفه نوینی به وجود آورد.
(۴) فرزند فقیه و دانشمند بزرگ، صاحب دائرةالمعارف بزرگ حدیثی بحارالانوار بود.

۱۶۰- کدام یک از عوامل زیر در اواخر قرون وسطا، استقلال و آزادی عمل بیشتری برای دولت شهرهای ایتالیایی به وجود آورد؟

- (۱) رشد تجارت و شهرنشینی
(۲) درگیری های پاپ و پادشاهان
(۳) احیای فرهنگ یونان و روم باستان
(۴) پیدایش طبقه شهرنشین «بورژوا»

جغرافیای پایه

اگر به سؤال‌های درس تاریخ پایه پاسخ نداده‌اید، به این سؤال‌ها پاسخ دهید.

جغرافیای ایران:
کل کتاب
جغرافیا ۲:
کل کتاب

۱۶۱- پدید آمدن محیط جغرافیایی چگونه امکان پذیر می‌گردد؟

(۱) تأثیرگذاری پدیده‌های موجود در مکان‌های مختلف

(۲) تغییر محیط توسط انسان به دنبال رفع نیازهای او

(۳) حضور پدیده‌های طبیعی در مناطق مختلف کره زمین

(۴) تغییر شکل مداوم پدیده‌های موجود در مکان‌های مختلف و متأثر از فرایندهای طبیعی

۱۶۲- برخورداری از ذخایر آب، معدن و ذخایر طبیعی و همین‌طور دامداری، ارزش اقتصادی کدامیک از نواحی جغرافیایی را بیان می‌کند و کدامیک از

پدیده‌های زیر مربوط به این نواحی است؟

(۱) دشت‌ها - گنبد نمکی

(۲) دشت‌ها - دشت ریگی

(۳) نواحی کوهستانی - گنبد نمکی

(۴) نواحی کوهستانی - دشت ریگی

۱۶۳- کوه دماوند و دریاچه نمک قم، به ترتیب جزو کدامیک از انواع کانون‌های آبخیز محسوب می‌شوند؟

(۱) فصلی - دائمی

(۲) اتفاقی - دائمی

(۳) دائمی - اتفاقی

(۴) فصلی - اتفاقی

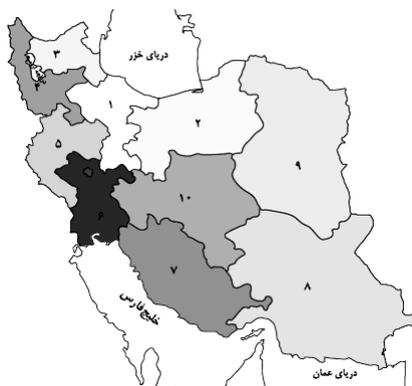
۱۶۴- تصویر روبه‌رو، نقشه تقسیمات کشوری را در چه زمانی نشان می‌دهد و واحدهای آن کدام است؟

(۱) سال ۱۳۱۶ - استان، شهرستان، بخش، دهستان، قصبه

(۲) دوره قاجاریه - استان، شهرستان، بخش، دهستان، قصبه

(۳) سال ۱۳۱۶ - ایالت، ولایت، بلوک، قصبه

(۴) دوره قاجاریه - ایالت، ولایت، بلوک، قصبه

۱۶۵- عدم تعادلی که در پراکنندگی قطب‌های صنعتی در کشور، به وجود آمده است، نتیجه چیست؟

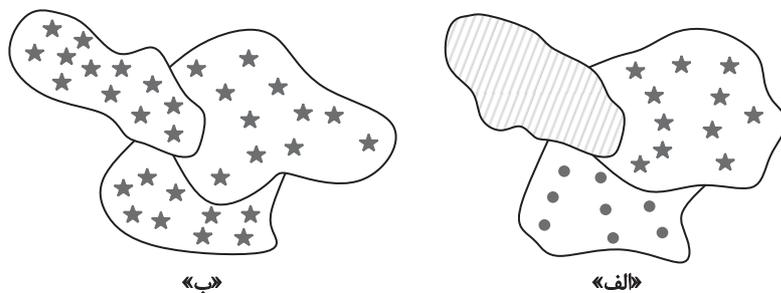
(۱) قابلیت پایین شیوه‌های بهره‌برداری از منابع طبیعی

(۲) اولویت پایین بخش صنعت در توسعه مناطق مختلف کشور

(۳) در اختیار نبودن راه‌ها و وسایل حمل‌ونقل کافی و مطلوب

(۴) عدم توجه کافی به توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی ایران

۱۶۶- کدام یک از شکل‌های زیر مفهوم ناحیه را بهتر بیان می‌کند و به کدام ویژگی ناحیه اشاره دارد؟

(۲) الف - وحدت یابی

(۱) الف - پیوستگی و شباهت نواحی

(۴) ب - وحدت یابی

(۳) ب - پیوستگی و شباهت نواحی

۱۶۷- در اشاره به تعریف و ویژگی دشت‌ها، کدام مورد نادرست است؟

(۱) با وسعت‌های مختلف، در همه قاره‌ها وجود دارند.

(۲) نواحی عمده سکونت، زندگی و فعالیت انسان‌ها بر سطح زمین را تشکیل می‌دهند.

(۳) از مهم‌ترین اشکال زمین هستند که حدود دو سوم سطح زمین را پوشانده‌اند.

(۴) در میان کوه‌ها، کنار سواحل، میان فلات‌ها و کف دره‌ها قرار گرفته‌اند.

۱۶۸- کدام یک از موارد زیر به پخش فرهنگی اشاره ندارد؟

(۱) برگزاری نماز عید فطر در کشور مالزی

(۲) برگزاری کلاس‌های رزمی کونگ‌فو در ایران

(۳) ساخته شدن ایگلو در قطب‌ها توسط اسکیموها

(۴) حضور بابانوئل در فرهنگ کریسمس ژاپن

۱۶۹- در تبدیل یک مکان به عنوان پایتخت، کدام عوامل دارای اهمیت هستند؟

(۱) داشتن جمعیت قابل توجه - نزدیکی به مرزها - برخورداری از قدمت فراوان - دسترسی آسان به سرتاسر کشور

(۲) قابلیت محیطی - دوری از مرزها - قرار داشتن در تقاطع راه‌های ارتباطی - قابلیت دفاعی

(۳) نزدیکی به مرزها - دسترسی آسان به سرتاسر کشور - قابلیت محیطی - داشتن جمعیت مناسب

(۴) برخورداری از قدمت فراوان - دوری از تقاطع راه‌های ارتباطی - دسترسی آسان به سرتاسر کشور - داشتن جمعیت قابل توجه

۱۷۰- تعامل کشورهای واقع در یک منطقه ژئوپلیتیکی به چه صورت‌هایی است؟

(۱) مذاکره، همکاری، همبستگی، رقابت، کشمکش، جنگ

(۲) رقابت، کشمکش، جنگ، تنش و اختلاف محدود در مرزها

(۳) مذاکره، همکاری، همبستگی، برخورداری از منافع مشترک

(۴) تلاش برای کنترل و تصرف دائمی یکدیگر برای دستیابی به ارزش‌های جغرافیایی

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام،
افق علوم اجتماعی در جهان اسلام
صفحه‌های ۹۳ تا ۱۱۶

۱۷۱- به ترتیب «اشتراک مدینه فاسقه و مدینه ضالّه»، «افتراق رویکرد ابن‌خلدون و فارابی»، «اشتراک علم به نفس و علم به مبدأ و معاد» و «اشتراک عقل ابزاری و عقل انتقادی» را کدام گزینه نشان می‌دهد؟

۱) انحراف از مدینه فاضله - محافظه‌کارانه - نافع‌ترین علوم - عقل در معنای عام

۲) از انواع مدینه جاهله - محافظه‌کارانه - علوم نافع - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

۳) انحراف از مدینه فاضله - انتقادی - نافع‌ترین علوم - عقل در معنای عام

۴) از انواع مدینه جاهله - انتقادی - علم نافع - توصیف ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی

۱۷۲- به ترتیب مصادیق «الف، ب، ج و د» را مشخص کنید.

ب	علوم اجتماعی	عقل تفسیری	د
عامل شکل‌گیری جوامع در دیدگاه ابن‌خلدون	ج	الف	فارابی علم اجتماعی را زیرمجموعه علوم انسانی می‌دانست

۱) برای ارزیابی درباره مناسبات انسانی و ارتباطات اجتماعی به‌کار می‌رود - عقلانیت - علومی که درباره چگونگی استفاده از علوم ابزاری و اهداف، ارزش‌ها و آرمان‌های انسان صحبت می‌کنند - علم مدنی

۲) در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای شناخت یکدیگر، تفاهم و تعامل استفاده می‌کنیم - عصبیت - اگر به قصد درس آموختن از رفتار گذشتگان و شناخت قوانین اجتماعی برای استفاده از آن قوانین در حال و آینده آموخته شوند، علم نافع هستند - علم مدنی

۳) هرگونه تلاش ذهنی و فکری را شامل می‌شود که هم عالمان در دانش علمی و هم عموم مردم در دانش عمومی از آن بهره می‌برند - عصبیت - علومی هستند که درباره حقیقت انسان و آغاز و انجام او سخن می‌گویند - علم نافع

۴) در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای ترغیب او به انجام کاری که ما می‌پسندیم استفاده می‌کنیم - عقلانیت - علم به جامعه و تاریخ که درباره چگونگی استفاده از علوم ابزاری و اهداف، ارزش‌ها و آرمان‌های انسان صحبت می‌کنند نیز علم نافع‌اند - علم نافع

۱۷۳- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «رویکرد ابن‌خلدون» و «جامعه‌شناسی انتقادی»، نادرست و درست است؟

۱) علم اجتماعی خود را علم عمران می‌نامید - به توصیف ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی بسنده می‌کند، مثلاً به معنای برخاستن یک فرد در جمع و داوری ارزشی و انتقادی آن می‌پردازد.

۲) با تأثیرپذیری از قرآن، به دنبال ترسیم جامعه آرمانی مورد نظر خود بود - به دنبال عقلانیتی می‌گردد که ظرفیت و توان ارزیابی ارزشی داشته باشد و از عقل ابزاری و عقل تفسیری عبور می‌کند.

۳) روش او در علوم اجتماعی مشابه روشی است که چهارصد سال بعد کنت در جامعه‌شناسی تبیینی به‌کار گرفت - در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای اصلاح یک رابطه ظالمانه استفاده می‌کند.

۴) با استفاده از تجربه تاریخی جوامع پیرامون خود را مطالعه می‌کند و به ارزیابی انتقادی آن‌ها می‌پردازد - همواره به آزمون‌های حسی و روش‌های تجربی پایبند است و به دنبال عقلانیتی است که این ظرفیت‌ها را داشته باشد.

۱۷۴- هر عبارت به ترتیب به کدام مفهوم یا موضوع اشاره دارد؟

- در اسلام، آموختن برخی علوم مانند سحر، منع شده‌اند و در مقابل، یادگیری برخی علوم، لازم و ضروری دانسته شده است.

- جامعه‌ای که مردم حقیقت و عدالت را می‌شناسند یا امکان شناخت آن را دارند، ولی براساس آن، عمل نمی‌کنند.

- عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی به کمک این عقل، درک می‌شود.

- قوانین حاکم بر تداوم و تغییر جوامع و امت‌های مختلف در دیدگاه قرآن کریم

۱) منزلت علم - مدینه فاسقه - عقل ابزاری - سنت‌های الهی

۲) علم نافع - مدینه فاسقه - عقل تفسیری - سنت‌های اجتماعی

۳) منزلت علم - مدینه ضالّه - عقل ابزاری - جامعه آرمانی قرآن

۴) منزلت علم - مدینه جاهله - عقل تجربی - سنت‌های الهی

۱۷۵- کدام گزینه به ترتیب به سؤالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- ملاک تقسیم‌بندی جوامع مختلف در دیدگاه فارابی چیست؟

- علت عدم وجود جامعه آرمانی در دیدگاه ابن‌خلدون چه بود؟

- علمی که از ارزش‌ها و آرمان‌های انسان مانند عدالت، مسئولیت و آزادگی سخن می‌گوید، از کدام روش‌ها بهره می‌برند؟

(۱) توجه به جوامع زمان خود و جوامع گذشته و استدلال عقلانی - به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش شهودی استفاده می‌کرد - روش عقلانی و وحیانی

(۲) نوع علم، اندیشه، فرهنگ، رفتار - رویکرد او محافظه‌کارانه بود - روش حسی و تجربی

(۳) نوع علم، اندیشه، فرهنگ، رفتار - به روش عقلی توجه نداشت و بیشتر از روش حسی و تجربی استفاده کرد - روش عقلانی و وحیانی

(۴) وجود علمی که از ارزش‌ها و آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید - رویکرد او انتقادی بود - روش ابزاری و تجربی

۱۷۶- کدام گزینه در رابطه با علوم اجتماعی جهان اسلام، درست نیست؟

(۱) از سطوح مختلف عقل استفاده می‌کند و تبیین را در تقابل با تفسیر نمی‌داند.

(۲) تبیین را به تبیین تجربی محدود نمی‌داند و تفسیر را نوعی تبیین و استدلال عقلانی می‌شمارد.

(۳) از ظرفیت جهان‌شمول عقل نظری و عقل عملی و وحی برای داوری ارزش‌ها کمک می‌گیرد.

(۴) برخی از ارزش‌ها و اعتبار روشنگرانه عقلانیت این علوم از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان گرفته می‌شود.

۱۷۷- هریک از عبارات زیر به ترتیب در کدام قسمت جدول، قرار می‌گیرد؟

جامعه‌شناسی انتقادی	جامعه‌شناسی تبیینی	جامعه‌شناسی تفسیری	علوم اجتماعی جهان اسلام
الف	ج	ب	د

- خود را محدود به دانش حسی و تجربی می‌کند.

- پدیده‌های اجتماعی را همانند پدیده‌های طبیعی مطالعه می‌کند.

- از نشان دادن معیار جهان‌شمولی که فراتر از محصولات اجتماعی و تاریخی انسان باشد، درمی‌ماند.

- از ظرفیت جهان‌شمول عقل خاص برای داوری ارزش‌ها کمک می‌گیرد.

(۱) ب - ج - د - الف

(۲) ج - ب - د - الف

(۳) ب - ج - الف - د

(۴) ج - ب - الف - د

۱۷۸- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- علم اجتماعی جهان اسلام، علاوه بر تبیین وضعیت موجود جهان اسلام، درباره وضعیت مطلوب و آرمانی جامعه اسلامی و همچنین جامعه جهانی داوری خواهد کرد.

- علم اجتماعی جهان اسلام، راه‌های برون‌رفت از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب را شناسایی می‌کند.

- عقلانیت جهان اسلام در تولید دانش علمی درباره محیط فرهنگی و اجتماعی نقش محوری دارد و همه عرصه‌های علمی را به تنهایی سامان می‌دهد.

(۱) غ - ص - غ

(۲) ص - ص - غ

(۳) ص - غ - ص

(۴) غ - ص - ص

۱۷۹- کدام گزینه به ترتیب در رابطه با علم فقه، نادرست و در رابطه با ویژگی‌های جامعه مطلوب از نظر فقه شیعه، درست است؟

(۱) یکی از مهم‌ترین شاخه‌های علوم اجتماعی مسلمانان است - عدالت را خوب و ظلم را بد ارزیابی می‌کند.

(۲) ویژگی‌های جامعه مطلوب و آرمانی را تفسیر می‌کند - حاکمان و کارگزاران جامعه، عالم به عدالت و عمل‌کننده به آن باشند.

(۳) درباره چگونگی رفتار اجتماعی مسلمانان و جامعه اسلامی، احکام و قواعدی را مطرح می‌کند - روابط و ساختارهای آن با مشارکت و همراهی مردم، عادلانه باشد.

(۴) باید‌ها و نبایدها و احکام ارزشی را می‌شناساند - اگر یکی از ویژگی‌های جامعه مطلوب محقق شود کفایت می‌کند.

۱۸۰- کدام گزینه در رابطه با فقه اسلامی صحیح است؟

(۱) نگاه منتقدانه به تجدد را برمی‌گزیند و از مشروعیت تجدد اسلامی سخن به میان می‌آورد.

(۲) از دیدگاه فقه مسلمانان باید در نظر گرفتن نژاد، زبان و مذهب از مظلوم دفاع کنند.

(۳) مسائل اجتماعی را توصیف یا تبیین می‌کند.

(۴) مسلمانان را موظف به مدارا با تمام مردم جهان می‌داند، یعنی مسلمانان نباید با مردم دنیا درگیر شوند.

۱۸۱- هریک از عبارات زیر به‌ترتیب به کدام قسمت جدول، مربوط است؟

ب	استعمار نو	ج	استبداد استعماری
آشکار نشدن ظرفیت‌های فرهنگ اسلام به طور کامل	د	مقابله با سلطه استعمار تا قبل از انقلاب اسلامی ایران	الف

- از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

- غلبه قدرت‌های قومی و قبیله‌ای

- برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

- ناسیونالیسم و مارکسیسم

(۱) د - ج - الف - ب

(۳) الف - ب - ج - د

۱۸۲- کدام گزینه به‌ترتیب در ارتباط با بحران معرفت‌شناختی فرهنگ غرب و ظهور اومانیسم در بخش‌های مختلف آن، نادرست و درست است؟

(۱) از پایان قرن بیستم با افول حس‌گرایی، فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت‌شناختی شده است. - اگر در کانون هستی یک وجود مقدس و متعالی باشد هیچ موجودی در مقابل آن نمی‌تواند اصالت داشته باشد و همه موجودات از جمله انسان، آیات و نشانه‌های او خواهند بود.

(۲) امکان تشخیص درست یا نادرست بودن باورها و اندیشه‌ها از بشر سلب می‌شود - انسان مدرن خواسته‌های دنیوی و این‌جهانی خود را در پوشش الهی و آسمانی اظهار می‌کند و به رسمیت می‌شناسد.

(۳) علم ابزاری حاصل در این دوره، توان داوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی را ندارد و به صورت دانشی در خدمت اهداف دنیوی انسان قرار می‌گیرد - اهمیت بیشتر رمان در فرهنگ غرب، پیامد انعکاس حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره و این‌جهانی است.

(۴) پیامد افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی است - اگر در این فرهنگ افرادی هواهای نفسانی خود را دنبال کنند، آن را به صورت آشکار و رسمی اظهار نمی‌کنند، بلکه نفس‌پرستی خویش را در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کنند.

۱۸۳- هر یک از موارد زیر به‌ترتیب در ارتباط با کدام دوران تکوین فرهنگ غرب است؟

- تسری پیدا کردن سکولاریسم از سطح عملی و ظاهری به سطح نظری و عمیق

- عبور از مسیحیت و پذیرش فرهنگ غیرتوحیدی

- آمیختگی مسیحیت با رویکرد اساطیری

(۱) غرب معاصر - رنسانس - رنسانس

(۳) غرب معاصر - رنسانس - قرون وسطی

۱۸۴- در ارتباط با شکل‌گیری نظام نوین جهانی، کدام مورد نادرست است؟

(۱) در سده‌های هفدهم تا بیستم، اقتصاد گسترده‌ای در فرهنگ غرب، نظام نوین جهانی را پدید آورد.

(۲) انگیزه دولت‌های سکولار غربی از حمایت مبلغان مسیحی، در جهت گسترش جهانی قدرت خود بود.

(۳) مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید، استعمار بود.

(۴) زوال تدریجی قدرت فتودال‌ها و اربابان بزرگ منجر به حاکمیت کلیسا شد.

۱۸۵- پیامد هر یک از موارد زیر در ارتباط با تحولات اقتصادی نظام جهانی به‌ترتیب در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده

- تک‌محصولی شدن کشورهای استعمارزده

- انتقال صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده

(۱) برتری سیاسی، نظامی کشورهای استعمارگر - وابستگی اقتصادی به کشورهای استعمارگر - حفظ فاصله و وابستگی کشورهای غربی و غیرغربی

(۲) عبور از مرحله استعمار به استعمار نو - گرفته شدن قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی از آنان - تعدیل جهانی ثروت

(۳) انتقال مستمر ثروت به کشورهای غربی - محدود شدن صادرات به یک ماده خام - استقلال کشورهای استعمارزده

(۴) انجام نامتعادل مبادلات تجاری - تبدیل شدن به بازار مصرف کالاها غربی - تعدیل جهانی ثروت

۱۸۶- در ارتباط با جهان دوقطبی به ترتیب عبارات درست و نادرست را مشخص کنید.

- لیبرالیسم اولیه به کشاورزان اجازه داد تا مهاجرت کنند و درباره شیوه زندگی خود تصمیم بگیرند.
  - لیبرالیسم با تکیه بر شعار آزادی و خصوصاً آزادی سیاسی و اجتماعی راه بهره‌کشی را برای صاحبان ثروت باز کرد.
  - دو جریان چپ و راست در نیمه دوم قرن نوزدهم بلوک شرق و غرب را شکل دادند.
  - چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در تمام قرن بیستم تا فروپاشی بلوک شرق ادامه یافت.
- (۱) ص - غ - غ - ص (۲) غ - ص - ص - غ (۳) ص - ص - ص - غ (۴) غ - غ - غ - ص

۱۸۷- هر یک از عبارات زیر به ترتیب به کدام یک از مفاهیم اشاره دارد؟

- این اصطلاحات را کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند.

- عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد.

- کشورهایی که باید مسیر کشورهای توسعه‌یافته را ادامه دهند.

- بازار بخش وسیعی از اقتصاد کشورهای صنعتی، یعنی اقتصاد وابسته به تسلیحات نظامی را رونق بخشید.

(۱) تقابل شمال و جنوب - نظریه جنگ تمدن‌ها - در حال توسعه - تداوم جنگ سرد

(۲) مرکز و پیرامون - نظریه آگوست کنت - توسعه‌نیافته - جنگ جهانی دوم

(۳) استعمارگر و استعمارزده - نظریه جنگ تمدن‌ها - در حال توسعه - تداوم جنگ سرد

(۴) استعمارزده و استعمارگر - نظریه هانتینگتون - جهان سوم - جنگ جهانی دوم

۱۸۸- کدام گزینه به ترتیب در رابطه با شباهت چالش فقر و غنا و بحران اقتصادی و در رابطه با مراحل شکل‌گیری بحران معرفتی در فرهنگ غرب درست است؟

(۱) هویتی اقتصادی دارند - در قرن نوزدهم راه شناخت علمی از طریق تجربه و معرفت‌های غیرحسی بود.

(۲) چالش‌هایی همیشگی و مستمر هستند - رنسانس وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت و به شناخت از راه عقل و تجربه بسنده کرد.

(۳) بحران‌هایی اغلب دوره‌ای و مقطعی بودند - نیمه اول قرن بیستم با روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است علم مدرن، زیر سؤال رفت.

(۴) هویت اقتصادی دارند - در نیمه اول قرن بیستم با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی علم از دایره‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد.

۱۸۹- کدام گزینه به ترتیب جاهای خالی عبارات زیر را به درستی پر می‌کند؟

- رهاورد حکومت ... در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری بود.

- تدوین رساله‌های جهادیه، از نمونه‌های تاریخی ... و جنبش تنباکو، نمونه تاریخی ... بود.

- حرکت‌های اجتماعی ... در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی بود.

- انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابل ... شکل می‌گرفتند.

(۱) منورالفکران غرب‌گرا - فعالیت رقابت‌آمیز، مقاومت منفی - منورالفکران غرب‌گرا - بلوک غرب

(۲) منورالفکران غرب‌گرا - مقاومت منفی، فعالیت رقابت‌آمیز - روشنفکران چپ - بلوک غرب

(۳) روشنفکران چپ - فعالیت رقابت‌آمیز، انقلاب اجتماعی - روشنفکران چپ - بلوک شرق

(۴) روشنفکران چپ - مقاومت منفی، انقلاب اجتماعی - روشنفکران چپ - بلوک غرب

۱۹۰- به ترتیب هر عبارت، پیامد کدام مورد است؟

- مطرح شدن مسئله اسرائیل به عنوان مسئله جهان اسلام

- تبلیغ معنویت‌های کاذب و سکولار در کشورهای غربی برای پر کردن خلأ معنوی فرهنگ غرب

- شکل‌گیری یا گسترش اندیشه‌های پسامدرن

(۱) قرار دادن الگوی جدید در برابر امت اسلامی توسط انقلاب اسلامی - نیاز دنیای غرب به مناطق پیرامونی - تحمیل قطب‌بندی جدید به جهان و درهم‌ریختن قطب‌بندی سیاسی قرن بیستم

(۲) انقلاب اسلامی با بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی - مقابله با دنیای غرب با حرکت مستقلی که در جهان اسلام شکل گرفته است - تأثیرات انقلاب اسلامی ایران که فراتر از مرزهای جهان اسلام بود

(۳) وقوع انقلاب اسلامی و گشایش افق جدید بر روی جهان اسلام - رفع نیازهای اقتصادی و سیاسی دنیای غرب - شکل‌گیری رویکرد دینی و معنوی به زندگی اجتماعی در جوامع غربی

(۴) مخدوش کردن مشروعیت قرارداد کمپ‌دیوید - انباشت ثروت جهان در دست جمعی اندک، تنها با فقر و وابستگی اقتصادی و سیاسی انبوه آدمیان امکان‌پذیر است - شکل‌گیری نظریه‌های افول سکولاریسم

جامعه‌شناسی (۲) - سؤال‌های آشنا

کل کتاب

صفحه‌های (۱ تا ۱۳۴)

۱۹۱- به ترتیب، هریک از عبارات زیر با کدام قسمت جدول ارتباط دارد؟

- جهان فردی اشخاص نادیده گرفته نمی‌شود و فرد در قبال فرهنگ و جامعه مسئول است.

- جهان طبیعی را ماده خامی می‌دانند که در معرض تصرفات مختلف جهان اجتماعی است.

- بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند.

نظر گروه اول	نظر گروه دوم	نظر گروه سوم
الف	ج	ب

(۱) ب - الف - ج (۲) ج - ب - الف (۳) ب - ج - الف (۴) الف - ب - ج

۱۹۲- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با ویژگی حریت و آزادی صحیح است ولی در رابطه با ویژگی تعهد و مسئولیت صحیح نیست؟

(۱) آدمی درباره مرگ و زندگی خود پرسش‌های بنیادینی دارد که باید به آن‌ها پاسخ داد. - براساس ارزش‌های جهان‌شمول دیگر مانند حقیقت، معنویت و عدالت پاسخ داده می‌شود.

(۲) رهایی از قیدوبندهایی که مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند. - در صورت عدم وجود آن قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند و آن‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند.

(۳) انسان با شرایط تاریخی مختلفی مواجه می‌شود که پرسش‌ها و نیازهای متفاوتی ایجاد می‌کند. - مانع دوقطبی شدن جهان و بهره‌کشی ظالمانه برخی از برخی دیگر و در نتیجه مانع پایمال شدن حقوق انسان‌ها می‌شود.

(۴) مانع فراهم آمدن زمینه ظلم بر انسان می‌شود و او را به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌رساند. - معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف می‌شود.

۱۹۳- «فرهنگی که از نگاه توحیدی به عالم غفلت کند» و «فرهنگی که در آن خداوندگاران متکثر پرستش می‌شوند»، به ترتیب ویژگی‌های چه نوع فرهنگ‌هایی هستند؟

(۱) اساطیری - روشنگری (۲) فرهنگ عمومی غرب - قرون وسطی

(۳) اساطیری - اساطیری (۴) روشنگری - روشنگری

۱۹۴- آثار فرهنگ جدید غرب، به ترتیب در حوزه سیاست، حقوق و اقتصاد کدام است؟

(۱) شکل‌گیری نظام کاملاً سکولار - حقوق مبتنی بر فطرت انسان آزاد - انقلاب صنعتی

(۲) مبدأ قرار دادن خواست و اراده انسان - شکل‌گیری حقوق طبیعی انسان‌ها - گسترش تجارت و رشد صنعت

(۳) آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی - توجه به خواسته‌ها و نیازهای صرفاً طبیعی - به وجود آمدن اقتصاد صنعتی و سرمایه‌داری

(۴) توجه امور دنیایی در قالب معنوی - روی‌گردانی از امور معنوی - برده‌داری فراگیر

۱۹۵- در ارتباط با عبور از مرحله استعمار به استعمار نو، کدام روند صحیح است؟

(۱) تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده ← از بین رفتن قدرت چانه‌زنی این کشورها در اقتصاد جهانی ← وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر

(۲) وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر ← تأمین نیروی کار و مواد خام مورد نیاز کشورهای غربی توسط این کشورها ← قرار گرفتن کشورهای استعمارزده در چرخه نامتعادل جهانی توزیع ثروت

(۳) در معرض خطر قرار گرفتن استقلال سیاسی کشورهای استعمارزده ← وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر ← تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده

(۴) نامتعادل شدن مبادلات تجاری در سطح جهانی ← انتقال صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده ← تبدیل کشورهای استعمارزده به بازار مصرف کالاهای غربی

۱۹۶- رویکرد لیبرالیسم اولیه، بیشتر رویکردی ... است و ... رفاه کارگران را موجب بالا رفتن تولید نسل آنها و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند.

(۱) فردی و اقتصادی - مالتوس

(۲) فردی و اقتصادی - ریکاردو

(۳) اجتماعی و جمعی - مالتوس

(۴) اجتماعی و جمعی - ریکاردو

۱۹۷- کشورهای غربی، به ترتیب چالش‌های درونی خود را به چه طریقی حل کرده و انتقال ثروت به کشورهای مرکز را چگونه تسهیل می‌کنند؟

(۱) بهره‌کشی اقتصادی کشورهای غیرغربی - معاهدات بین‌المللی

(۲) بهره‌کشی اقتصادی کشورهای غیرغربی - تأمین سطح عمومی رفاه اقشار ضعیف جامعه

(۳) سرمایه‌گذاری‌های مشترک - معاهدات بین‌المللی

(۴) سرمایه‌گذاری‌های مشترک - تأمین سطح عمومی رفاه اقشار ضعیف جامعه

۱۹۸- کدام مورد در ارتباط با نگاه فرهنگ مدرن نسبت به طبیعت، صحیح نیست؟

(۱) تلاش برای تسخیر طبیعت - مجاز بودن دخل و تصرف در طبیعت

(۲) حل مشکلات با تصرف طبیعت - کودکانه پنداشتن نگاه دینی به طبیعت

(۳) خام و بی‌جان دانستن طبیعت - جنبش‌های اجتماعی برای کنترل بحران محیط زیست

(۴) تصرف طبیعت با فنون و روش‌های تجربی - نوید دادن پیروزی بر طبیعت

۱۹۹- کدام یک از گزینه‌های زیر، در رابطه با انقلاب‌های پس از انقلاب فرانسه و انقلاب اسلامی ایران صحیح است؟

(۱) انقلاب فرانسه نخستین انقلاب لیبرال سیاسی جهان بود و انقلاب‌های پس از آن جدید بودند.

(۲) انقلاب اسلامی ایران، به دلیل آن که از متن فرهنگ و ارزش‌های اسلامی برمی‌خاست نخستین انقلاب بعد از انقلاب فرانسه بود.

(۳) انقلاب فرانسه با خصلت معنوی خود در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های روشنگری مدرن عمل می‌کرد.

(۴) انقلاب اسلامی ایران به موازات آرمان‌ها و ارزش‌های دنیوی خود، حضور و تأثیرات خود را در محدوده جهان اسلام نشان داد.

۲۰۰- عامل پیدایش هریک از موارد زیر، به ترتیب کدام است؟

- جهاد اسلامی افغانستان در برابر حکومت وابسته به بلوک شرق

- متزلزل شدن موقعیت بلوک شرق به عنوان تنها رقیب بلوک غرب

- سلسله جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ هـ.ش

(۱) انقلاب اسلامی - مقاومت انقلاب اسلامی ایران - انقلاب اسلامی

(۲) انقلاب اسلامی - تثبیت موقعیت جهان اسلام به عنوان قطب فرهنگی جدید - غربی شدن

(۳) حمایت‌های آمریکا - مقاومت انقلاب اسلامی ایران - غربی شدن

(۴) حمایت‌های آمریکا - مقهور و مرعوب شدن جوامع غیرغربی در مقابل غرب - انقلاب اسلامی

۲۰۱- بنیادی‌ترین اصل فلسفی ملاصدرا... است که از پیش‌نیازهای آن قبول... است.

(۱) اصالت وجود در برابر ماهیت - زیادت وجود بر ماهیت در خارج

(۲) وحدت حقیقت وجود - زیادت وجود بر ماهیت در خارج

(۳) اصالت وجود در برابر ماهیت - مغایرت وجود و ماهیت در ذهن

(۴) وحدت حقیقت وجود - مغایرت وجود و ماهیت در ذهن

۲۰۲- مطابق با مباحث اصالت وجود یا ماهیت، کدام گزینه را نمی‌توان از موضع ملاصدرا بیان کرد؟

(۱) نمی‌توان از امور واقعی مفهوم ماهیت را دریافت کرد.

(۲) آنچه در خارج واقعی است همان وجود است.

(۳) مفهوم ماهیت حاصل انتزاع ذهنی انسان است.

(۴) اشیاء خارجی و واقعی مابه‌ازای مفهوم وجود هستند.

۲۰۳- بیت «تعیین بود کز هستی جدا شد / نه حق شد بنده نه بنده خدا شد» در تقابل با نظر... است که از معتقدان به اصل... می‌باشد.

(۱) ملاصدرا - اصالت وجود

(۲) میرداماد - اصالت وجود

(۳) ملاصدرا - اصالت ماهیت

(۴) میرداماد - اصالت ماهیت

۲۰۴- کدام گزینه بیان درست‌تری از معنای اصل «وحدت حقیقت وجود» بیان می‌کند؟

(۱) همه موجودات از وجود برخوردارند.

(۲) کثرت به خود مفهوم وحدت‌بخش برمی‌گردد.

(۳) وجود مفهوم مشترک میان اشیاء است.

(۴) همه موجودات خارجی پرتو امری یکسان هستند.

۲۰۵- مفهوم اصیل مفهومی است که ...

(۱) متعلق به ذهن است.

(۲) دارای منشأ واقعی است.

(۳) شیء خارجی مابه‌ازای آن است.

(۴) از یک واقعیت خارجی ادراک می‌شود.

۲۰۶- چنانچه نه ماهیت دارای اصالت باشد و نه وجود کدام پیامد حاصل می‌شود؟

- (۱) تنها، حقیقت واحد و یگانه است که منسوب به واقع می‌شود.
- (۲) تمامی امور متصف به وصف انتزاعی و ذهنی خواهند شد.
- (۳) عالم پوچ در پوچ نخواهد بود و دیگر نمی‌توان گفت جهان هیچ است.
- (۴) در خارج دو امر جداگانه خواهیم داشت؛ یکی ماهیت و دیگری وجود.

۲۰۷- محتوای کدام عبارت با نظرات ملاصدرا سازگاری ندارد؟

- (۱) تصورات انتزاع‌یافته از اشیاء جهان متناسب با تفاوت‌ها و خصوصیات آن‌ها است.
- (۲) کثرت‌های این جهان را نمی‌توان قابل تبیین دانست.
- (۳) همه آن‌چه در جهان خارج مشاهده می‌کنیم مصداقی از وجودند.
- (۴) برای تبیین تفاوت بین موجودات باید به ذات آن‌ها مراجعه کرد.

۲۰۸- آخرین گامی که برای فهم مقصود ملاصدرا از اصالت وجود، مطرح می‌شود کدام است؟

- (۱) دو جزئی که از هر واقعیت خارجی درک می‌کنیم، دو مفهوم متفاوت‌اند.
- (۲) مفهومی که صرفاً در جهان ذهن قرار دارد اصالت ندارد.
- (۳) واقعیت‌های خارجی همگی بدون استثنا مصداق وجود هستند.
- (۴) هر واقعیت خارجی به دو جزء وجود و ماهیت تقسیم می‌شود.

۲۰۹- اینکه موجودات به چه اندازه مظهر حقیقت یگانه باشند به میزان چه عاملی بستگی دارد؟

- (۱) بهره‌مندی از ماهیات متکثر
- (۲) نصیب آن‌ها از غنای ذاتی
- (۳) ترکیب با غیر نور
- (۴) درجه وجودی آن‌ها

۲۱۰- نتیجه اصل ... این است که جایی برای تکثر واقعی در عالم وجود ندارد و از ذمراتب دانستن وجود این نتیجه حاصل می‌شود که ...

- (۱) اشتراک مفهوم وجود - مابه‌الاشتراک همان مابه‌الامتياز است.
- (۲) وحدت حقیقت وجود - مابه‌الاشتراک همان مابه‌الامتياز است.
- (۳) اشتراک مفهوم وجود - جهان چیزی جز حقیقت وجود نیست.
- (۴) وحدت حقیقت وجود - جهان چیزی جز حقیقت وجود نیست.

۲۱۱- درباره لفظ «سفسطه» و «سوفیست» در یونان باستان، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) کلمه سفسطه در زبان عربی از لفظ سوفیست گرفته شده است.
- (۲) کلمه سفسطه برخلاف کلمه سوفیست، تحول معنایی نداشته است.
- (۳) لفظ سوفیست از دانشمند به معنای مغالطه‌کاری تحول پیدا کرد.
- (۴) تحول معنایی واژه سوفیست به تبع روش کار آن‌ها در تبیین مباحث روی داد.

۲۱۲- در متن زیر کدام دیدگاه در فلسفه علوم اجتماعی بیشتر جلوه‌گر است؟

«به نظر دکتر اسلامی ندوشن، دیوان حافظ شاهنامه دوم است. یعنی در دیوان حافظ همان را می‌جوید که در شاهنامه جسته است. وقتی از ندوشن پرسیده می‌شود که نگاه حافظ به ایران چگونه است؟ پاسخ می‌دهد: واژه ایران در دیوان حافظ به کار نرفته است، اما روح ایران در سراسر دیوان حافظ جاری است.»

- (۱) اصالت اجتماع
- (۲) اصالت فرد
- (۳) اصالت فرد و اجتماع
- (۴) سوسیالیسم

۲۱۳- کدام عبارت در مورد تفکر فلسفی درست است؟

- (۱) عموم مردم در مسائل فلسفی می‌اندیشند ولی بعضی از آن‌ها در این زمینه نظر می‌دهند.
- (۲) فقط بعضی از مردم در مسائل فلسفی می‌اندیشند ولی همه آن‌ها در این زمینه نظر می‌دهند.
- (۳) عموم مردم در مسائل بنیادین فلسفی می‌اندیشند و در این زمینه نیز نظر می‌دهند.
- (۴) فقط بعضی از مردم در مسائل بنیادین فلسفی می‌اندیشند و در این زمینه نظر می‌دهند.

۲۱۴- عبارت زیر با آموزه کدام‌یک از فیلسوفان پیشاسقراطی تناسب دارد؟

«اثر قلم است، خط راست و خط منحنی»

- (۱) تالس
- (۲) فیثاغورس
- (۳) هراکلیتوس
- (۴) پارمنیدس

۲۱۵- سقراط در دادگاه و در برابر اتهام انکار خدا ...

- (۱) پذیرش خدا را مقدم بر پذیرش صفات خدا دانست.
- (۲) پذیرش صفات خدا را مقدم بر پذیرش خدا دانست.
- (۳) پذیرش خدا را مشروط به پذیرش صفات او دانست.
- (۴) پذیرش صفات خدا را با پذیرش خدا یکی دانست.

۲۱۶- کدام‌یک از ابزارهای شناخت در انسان، می‌تواند از یافته‌های دیگر ابزارها بهره‌مند شود؟

- (۱) عقل
- (۲) حس
- (۳) قلب
- (۴) وحی

۲۱۷- کدام مورد می‌تواند نقدی بر نظریات سوفسطائیان در باب معرفت تلقی شود؟

- (۱) متعلقات شناخت حسی تغییر می‌کنند.
- (۲) بر مبنای حس نمی‌توان به یک اصل مشترک رسید.
- (۳) شناخت مستقل از حس وجود ندارد.
- (۴) شناخت می‌تواند بر مبنای یادآوری باشد.

۲۱۸- مسیر استدلال کدام فیلسوف برای اثبات نفس در انسان، با مسیر استدلال او برای اثبات خدا یکی است؟

- (۱) کانت
- (۲) دکارت
- (۳) ارسطو
- (۴) ابن‌سینا

۲۱۹- کدام گزینه جای خالی را به درستی کامل نمی‌کند؟

«روح انسانی از نظر ابن‌سینا .....»

- (۱) مستعد و بالقوه است.
- (۲) مجرد و غیر مادی است.
- (۳) اولین جنبه وجودی انسان است.
- (۴) جایگاهی رفیع در عالم هستی دارد.

۲۲۰- به ترتیب حالت افراط سه قوه «عقل، غضب و شهوت» از نظر ارسطو چیست؟

- (۱) تهور - شره - جربزه
- (۲) جربزه - تهور - شره
- (۳) شره - جربزه - تهور
- (۴) جربزه - شره - تهور

۲۲۱- کدام گزینه دربارهٔ مراتب تفکر در انسان نادرست است؟

- (۱) مرتبهٔ اول تفکر مربوط به همهٔ انسان‌ها و مرتبهٔ بعدی به فلاسفه مربوط است.
- (۲) فلسفه به نیازهایی غیر از نیازهای معمولی و روزمره می‌پردازد.
- (۳) جدیت در پرداختن به مسائل فلسفی پس از خروج از وادی اول حاصل می‌گردد.
- (۴) جست‌وجوی پاسخ و اهمیت کارکردی آن در هر دو مرتبه قابل طرح است.

۲۲۲- کدام عبارت درست است؟

- (۱) حرکت یک مسئلهٔ فلسفی است، بنابراین در علوم تجربی جای بررسی و طرح آن نیست.
- (۲) هستی‌شناسی آن بخش از فلسفه است که در جست‌وجوی احکام و قواعد موجودات است.
- (۳) مسائل هر علمی، تابع موضوع آن علم است و با تغییر موضوع، مسائل علم نیز تغییر می‌کند.
- (۴) هر یک از شاخه‌های فلسفه، سراسر هستی را عرصهٔ مطالعه قرار داده و احکامش را تبیین عقلانی می‌کند.

۲۲۳- هر یک از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از آثار زندگی بر پایهٔ فهم فلسفی است؟

- کنار گذاشتن عقاید باطل

- فهم درست از حقایق هستی و مسائل بنیادین

- پرداختن به مسائل با روش درست و جدی

- (۱) رهایی از عادات غیرمنطقی - استقلال در اندیشه - دوری از مغالطه‌ها
- (۲) استقلال در اندیشه - رهایی از عادات غیرمنطقی - دوری از مغالطه‌ها
- (۳) رهایی از عادات غیرمنطقی - دوری از مغالطه‌ها - استقلال در اندیشه
- (۴) دوری از مغالطه‌ها - استقلال در اندیشه - رهایی از عادات غیرمنطقی

۲۲۴- کدام یک از موارد زیر می‌تواند مورد اعتقاد و پذیرش پارمنیدس واقع شود؟

- (۱) حرکت در وجود   (۲) آفرینش از هیچ   (۳) استمرار وجود   (۴) تفاوت حرکت جوهری موجودات

۲۲۵- از نظر سقراط راز پیام سروش معبد دلفی چه بود؟

- (۱) نادانی بسی بهتر از دانایی است.
- (۲) ما نسبت به چیزهایی که می‌دانیم نادانیم.
- (۳) نباید گمان بریم که چیزی می‌دانیم.
- (۴) ما نادان‌تر از آنیم که خود می‌پنداریم.

۲۲۶- کدام گزینه درباره امکان معرفت درست است؟

- اینکه حقایق بسیاری را نمی‌شناسیم و در توانایی خود برای شناخت شک می‌کنیم، دلیلی بر شکاکیت مطلق است.
- ما وجود خودمان و افراد و اشیای پیرامون خود را حس می‌کنیم و تردیدی نداریم که اشیایی در پیرامون ما هستند.
- اینکه با خود بگوییم «آیا می‌توانیم به همه اسرار مغز پی ببریم؟» شک در امکان اصل شناخت است.
- شک در اصل دانستن امکان‌پذیر نیست اما در همه دانسته‌ها می‌توان شک کرد.

۲۲۷- کدام گزینه در رابطه با نظرات معرفت‌شناسانه فیلسوفان دوره جدید اروپا نادرست است؟

- مخالفت بیکن با استدلال عقلی محض، او را در تقابل با فیلسوفی چون ارسطو قرار داد.
- از نظر کانت عقل انسان محسوسات را در قالب مفاهیمی چون زمان، مکان و علیت قرار می‌دهد و درک می‌کند.
- از نظر دکارت قوه ادراکی انسان به صورت یک شهود تجربی مفاهیمی مثل اعتقاد به نفس مجرد را نزد خود می‌یابد.
- از نظر پوزیتیویست‌ها بررسی مفهوم وجود یا عدم وجود خداوند، آن‌طور که کسی چون دکارت در نظر داشته، امری بی‌معناست.

۲۲۸- کدام گزینه با دیدگاه ماتریالیست‌ها در مورد انسان مطابقت ندارد؟

- ماتریالیست‌ها معتقدند هر چیزی حتی ذهن، از نوعی ماده یا برایندی از آن است.
- از نظر تفکر ماتریالیستی وجود اختیار و اراده در انسان نتیجه یک فعالیت سلولی است.
- انسان ماشینی است بسیار پیچیده که امکان شناخت دقیق همه ابعاد آن به راحتی ممکن نیست.
- انسان حقیقتی مساوی با فرایندهای مادی دارد و هیچ تفاوتی با سایر اشیاء ندارد.

۲۲۹- کدام گزینه با توجه به نظر ملاصدرا پیرامون ماهیت انسان صحیح است؟

- روح با پیوستن به جسم کمالات انسانی را در نهایت آن محقق می‌سازد.
- روح انسان با پیمودن درجات کمال، به منتهای ظرفیت خود می‌رسد.
- ظرفیت و استعداد بی‌نهایت انسان علت تامه رسیدن او به کمالات نیست.
- ظرفیت روح انسان در مقابل فرشتگان درگاه خداوند محدود است.

۲۳۰- بهترین تبیین در مورد مقصود کانت از عبارت زیر در کدام گزینه یافت می‌شود؟

«بر طبق قاعده‌ای عمل کنید که بتوانید اراده کنید که قاعده مزبور قانون کلی و عمومی شود.»

- معیار فعل اخلاقی را باید در وجدان اخلاقی جست‌وجو کرد که معطوف به سعادت است.
- به معنای دستوری است که ما را ملزم می‌کند با فرض طلب پیشینی یک غایت، اراده‌مان را به کار گیریم.
- مستلزم این است که با دیگران به‌گونه‌ای رفتار کنیم که می‌خواهیم با خود ما رفتار شود.
- هر کاری که انسان آن را بدون هیچ هدف و منفعت شخصی انجام دهد، خیر اخلاقی شمرده می‌شود.

کل کتاب

صفحه‌های ۸ تا ۲۰۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

روان‌شناسی

۲۳۱- به ترتیب در کدام گزینه به مرحله دوم سلسله‌مراتب بیان‌های علمی اشاره شده و گزاره «پایین بودن عملکرد تحصیلی با وجود هوش بالا احتمال

وجود اختلال یادگیری را تقویت می‌کند.» به کدام هدف روان‌شناسی اشاره دارد؟

(۱) با ترکیب اصول و قوانین مختلف به دست می‌آید - پیش‌بینی

(۲) به مفاهیم علمی مختلف اشاره دارد - تبیین

(۳) پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است - پیش‌بینی

(۴) در صورت تأیید تجربی به اصل تبدیل می‌شود - توصیف

۲۳۲- به ترتیب نگرش افراد در کدام دوره امکان بیشترین تغییر را دارد و این عبارت که «نگرش‌ها تابع اصل هماهنگی شناختی هستند»، به چه معنایی است؟

(۱) دوران کودکی - افراد هنگام بروز ناهماهنگی، نگرش و یا رفتار خود را تغییر می‌دهند.

(۲) دوران کودکی - نگرش‌ها در برابر تغییر مقاومت می‌کنند.

(۳) دوران تحصیل دانشگاهی - افراد هنگام بروز ناهماهنگی، نگرش و یا رفتار خود را تغییر می‌دهند.

(۴) دوران تحصیل دانشگاهی - نگرش‌ها در برابر تغییر مقاومت می‌کنند.

۲۳۳- به ترتیب هر یک از مثال‌های زیر به کدام جنبه از رشد اشاره دارد؟

الف) مریم از اینکه مادرش در جمع از بلند خندیدن او ایراد گرفته بسیار عصبانی شده است.

ب) بیتا ادای صحبت کردن مادر بزرگش را درمی‌آورد و همه به او می‌خندند، او فکر می‌کند کار خوبی کرده و رفتارش را دوباره تکرار می‌کند.

ج) علی که تا ۱۰ دقیقه پیش بسیار خوشحال و خندان بود، حالا بسیار غمگین و بی‌حوصله است و خُلق او به سرعت تغییر می‌کند.

(۱) رشد هیجانی نوجوانی - رشد اخلاقی کودکی - رشد هیجانی کودکی

(۲) رشد شناختی نوجوانی - رشد هیجانی کودکی - رشد شناختی نوجوانی

(۳) رشد شناختی نوجوانی - رشد هیجانی کودکی - رشد هیجانی نوجوانی

(۴) رشد هیجانی نوجوانی - رشد اخلاقی کودکی - رشد شناختی نوجوانی

۲۳۴- اگر در آزمون امروز با رسیدن به این سؤال، پس از اندکی تفکر به این نتیجه برسید که نمی‌توانید سریعاً پاسخ را بیابید و بهتر است ابتدا سؤالات دیگر

آزمون را پاسخ بدهید و در انتهای آزمون به این سؤال بپردازید، از کدام تکنیک کمک گرفته‌اید؟

(۱) اثر انتقال (۲) بارش مغزی

(۳) مهندسی معکوس (۴) اثر نهفتگی

۲۳۵- به ترتیب هر یک از مثال‌های زیر با کدام گزینه در ارتباط است؟

الف) هانیه که بازیگری تازه کار است، برندهٔ سیمرغ بهترین بازیگر نقش مکمل زن می‌شود؛ او آنقدر هیجان‌زده می‌شود که فراموش می‌کند جوایز خود را از داوران دریافت کند.

ب) امیر از خواندن زبان انگلیسی متنفر است، اما چون قرار است پدرش او را برای زندگی کردن به خارج از کشور ببرد، برای خواندن و گرفتن مدرک زبان خود اقدام می‌کند.

(۱) انگیزه درونی - انگیزه بیرونی (۲) انگیزه بیرونی - انگیزه بیرونی

(۳) انگیزه درونی - انگیزه درونی (۴) انگیزه بیرونی - انگیزه درونی

۲۳۶- «تمایل به متصل دیدن اشکال» و «تمایل به کامل دیدن اشیای ناقص» به ترتیب بیانگر کدام اصول مکتب روان‌شناسی گشتالت است؟

- (۱) مجاورت - تکمیل (۲) استمرار - تکمیل (۳) استمرار - شکل و زمینه (۴) مجاورت - استمرار

۲۳۷- هر کدام از گزاره‌های زیر به ترتیب با موارد کدام گزینه مرتبط‌اند؟

الف) سامان تصمیم گرفته است در رشته پزشکی ادامه تحصیل بدهد؛ زیرا خاندان او چندین نسل است که در این حرفه شریف به مردم خدمت کرده‌اند.

ب) اگر بعضی افراد را با گزاره‌ای مخالف عقیده‌شان روبه‌رو کنیم، احتمال دارد برخلاف انتظار، باور آن‌ها به عقیده قبلی خود مستحکم‌تر شود.

- (۱) سبک تصمیم‌گیری احساسی - اعتماد افراطی (۲) سبک تصمیم‌گیری وابسته - سوگیری تأیید
(۳) سبک تصمیم‌گیری احساسی - سوگیری تأیید (۴) سبک تصمیم‌گیری وابسته - اعتماد افراطی

۲۳۸- کدام یک از انواع مقابله‌های سازگارانۀ «فشار روانی»، منطبق با سبک تصمیم‌گیری منطقی است؟

- (۱) استفاده از مهارت‌های حل مسئله (۲) مشورت و راهنمایی گرفتن
(۳) استفاده از حس شوخ‌طبعی (۴) برنامه‌ریزی زمان‌بندی شده

۲۳۹- کدام گزینه به ترتیب صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر را به درستی مشخص می‌کند؟

الف) طبق نمودار فراموشی ابینگهوس بعد از گذشت یک ماه، حدود یک‌پنجم از اطلاعات در حافظه باقی می‌مانند.

ب) کودکان اجزای اطلاعات را یک به یک به خاطر می‌سپارند و بنابراین احتمال خطا در حافظه آن‌ها بیشتر از بزرگسالان است.

ج) پاسخ به پرسشی درباره عقاید رواقیون، بسته به شخص پاسخ‌دهنده می‌تواند با حافظه معنایی یا رویدادی ارتباط پیدا کند.

- (۱) ص - ص - غ (۲) ص - غ - غ (۳) غ - ص - ص (۴) ص - ص - ص

۲۴۰- در مثال زیر به ترتیب مجموعاً چند اصابت درست و چند هشدار کاذب وجود دارد؟

«در یک مرکز شنوایی‌سنجی به کودکی هدفونی داده و از او خواسته شد هر بار که صدا را می‌شنود اطلاع دهد، در نوبت اول تست شنوایی ۱۵ بار به او صدا ارائه شد، ۱۰ بار صدا را تشخیص داد و ۵ بار گزارشی نداد، در نوبت دوم تنها ۵ بار صدا ارائه شد اما او ۱۰ بار گزارش شنیدن صدا را داد که تنها ۳ بار آن درست گزارش شده بود.»

- (۱) ۱۳ - ۵ (۲) ۱۳ - ۷ (۳) ۲۰ - ۷ (۴) ۲۰ - ۵

۲۴۱- در اثر ایجاد ادراک کنترل و کارایی کاذب، کدامیک از نتایج زیر حاصل می‌شود؟

- (۱) افزایش تعداد پیامدهای ناگوار اطراف
(۲) عدم بروز رفتار
(۳) خارج شدن محیط از کنترل
(۴) ایجاد ناهماهنگی ادراک با شواهد محیطی

۲۴۲- روان‌شناسی قصد دارد واکنش والدین را نسبت به رفتارهای پرخاشگرانه کودکان، مورد بررسی قرار دهد. استفاده از کدامیک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات برای این روان‌شناس مفیدتر است؟

- (۱) مشاهده
(۲) پرسش‌نامه
(۳) مصاحبه
(۴) روش آزمایشگاهی

۲۴۳- دامنه سنی دوره نوجوانی تقریباً مصادف با کدامیک از مراحل رشد از نظر اسلام است و از نظر برخی روان‌شناسان پایان این دوره چه زمانی می‌باشد؟

- (۱) وزیر - شروع بلوغ جنسی
(۲) عبد - شروع به کار کردن
(۳) وزیر - استقلال پیدا کردن از والدین
(۴) سید - استقلال پیدا کردن از والدین

۲۴۴- براساس کدامیک از فنون بهسازی حافظه، از دانش‌آموزان خواسته می‌شود که مطالب کتاب را خلاصه کنند؟

- (۱) مرور کارآمد
(۲) استفاده از چند روش حرکتی
(۳) مطالعه چندحسی
(۴) ساماندهی مطالب

۲۴۵- مادر مریم و محمد برای آن‌ها در دو لیوان متفاوت، مقداری شیر با حجم مساوی می‌ریزد. محمد اصرار دارد که لیوان بلند و باریک برای او باشد تا مقدار بیشتری شیر بنوشد، اما مریم معتقد است که حجم این دو با هم برابر است؛ به ترتیب محمد و مریم احتمالاً چند ساله هستند؟

- (۱) ۸ - ۷
(۲) ۴ - ۵
(۳) ۵ - ۱۲
(۴) ۸ - ۹

۲۴۶- «امیر در ۱۵ سالگی با چالش مهم انتخاب رشته تحصیلی مواجه بود. او که اکنون ۲۲ سال دارد، از رشته دانشگاهی خود رضایت نداشته و توانایی ارائه پایان‌نامه خود را نیز ندارد.» کدام گزینه موقعیت او را در دو بازه زمانی یادشده به‌درستی تبیین می‌کند؟

- (۱) در موقعیت اول با موضوع اولویت‌ها و در موقعیت دوم با انتخاب بهترین اولویت سروکار دارد.
(۲) در هر دو موقعیت، او امکان رسیدن به اولویت مطلوب از طریق راه‌های مختلف را دارا است.
(۳) در موقعیت اول او به دنبال انتخاب‌های مؤثر و کارآمد است، ولی در موقعیت دوم صرفاً بهترین اولویت را مدنظر قرار می‌دهد.
(۴) در هر دو موقعیت او با نوعی حل مسئله درگیر است.

۲۴۷- به ترتیب، علت «دشواری پیدا کردن یک توپ سبز در یک استخر توپ قرمز» و «علت آسان یافتن یک خودرو در پارکینگ کوچک» کدام موارد می‌توانند باشند؟

- (۱) تعداد عوامل انحرافی - ویژگی منحصر به فرد هدف
(۲) ویژگی منحصر به فرد هدف - ویژگی منحصر به فرد هدف
(۳) تعداد عوامل انحرافی - تعداد عوامل انحرافی
(۴) ویژگی منحصر به فرد هدف - تعداد عوامل انحرافی

۲۴۸- «استفاده از بازیگران مشهور و تیتراژ مناسب» و «استفاده از فیلم‌نامه قوی» به ترتیب به منظور تأثیرگذاری بر مخاطبانی است که با پردازش ... و ... به انتخاب فیلم می‌پردازند.

- (۱) ادراکی - مفهومی
(۲) ادراکی - ادراکی
(۳) مفهومی - مفهومی
(۴) مفهومی - ادراکی

۲۴۹- اثر نهفتگی در کدامیک از مثال‌های زیر وجود دارد؟

- (۱) سارا تا ۷ سالگی در انگلستان زندگی می‌کرده است. او هنگام ورود به دوره متوسطه اول در خواندن و نوشتن متون انگلیسی از همکلاسی‌های خود بسیار قوی‌تر عمل می‌کند.
(۲) علی که در گذشته دوچرخه‌سواری می‌دانسته، زودتر موفق به یادگیری موتورسواری می‌شود.
(۳) امید برای انجام تمرینات فیزیک، گاهی احساس ناتوانی می‌کند. او همیشه سعی می‌کند در این هنگام اتاقش را ترک کند و زمانی را به دیدن فیلم سپری کند و دوباره برای حل تمرینات به اتاقش برگردد.
(۴) مریم با تغییر بازنمایی مسائل برای هر یک از موضوعات تحقیقش تلاش می‌کند تا به بن‌بست نرسد.

۲۵۰- کدام گزینه از انواع راه‌های مقابله سازگارانه با فشار روانی است؟

- (۱) انجام رفتارهای تکانشی
(۲) منفعل بودن
(۳) شوخ‌طبعی
(۴) استفاده از داروهای شیمیایی

کانون
فرهنگی
آموزش
قلم‌چی

ویژه دوران جمع بندی

۱۲ کنکور رشته انسانی منتشر شد

۳۳۶۰ سؤال شامل ۸ آزمون شبیه سازی شده منطبق با بودجه بندی و چیدمان کنکور سراسری رشته انسانی به همراه ۴ دوره کنکور سراسری داخل و خارج از کشور ۹۸ و ۹۹

۱۲ مجموعه نکات جامع برای بازیابی و مرور

امکان دریافت کارنامه چند از ۱۰ از طریق اپلیکیشن کانونی ها

۰۲۱-۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۰

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
فارسی	محسن اصغری، احسان برزگر، حسین پرهیزکار، هامون سبطی، مریم شمیرانی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، سعید گنج‌بخش‌زمانی، مرتضی منشاری، نرگس موسوی، حسن وسکری
عربی زبان قرآن	روح‌الله اصغری، نوید امساک، اسماعیل علی‌پور، ابراهیم غلامی‌نژاد، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه
دین و زندگی	محمد آقاصالح، محسن بیاتی، علیرضا ذوالفقاری، محمد رضایی‌بغا، محمدعلی عبادتی، مرتضی محسنی‌کبیر
زبان انگلیسی	میرحسین زاهدی، علی شکوهی، عقیل محمدی‌روش، عمران نوری

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۳)	حمید اصلانی، محمد بحیرایی، کورش داودی، امیر زراندوز، حمیدرضا سجودی، علی شهرابی، علیرضا عبدی
ریاضی و آمار (۲)	محمد بحیرایی، کورش داودی، امیر زراندوز، حمیدرضا سجودی، علیرضا عبدی
علوم و فنون ادبی (۳)	سیدعلیرضا احمدی، نازنین‌زهره افشار، محسن اصغری، محسن فدایی، حمید محدثی
علوم و فنون ادبی (۲)	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، فرهاد علی‌نژاد، محسن فدایی، حمید محدثی
عربی زبان قرآن (۲) و (۳)	نوید امساک، ولی برجی، حسین رضایی، مجید فاتحی، مرتضی کاظم‌شیرودی، سیدمحمدعلی مرتضوی، حامد مقدس‌زاده
تاریخ	میلاد باغ‌شیخی، علیرضا رضایی، علی‌محمد کریمی، میلاد هوشیار
جغرافیا	فاطمه سخایی
جامعه‌شناسی	آرژتا بیدقی، میناسادات تاجیک، محمدابراهیم سلیمانی
جامعه‌شناسی (۱) - سؤال‌های آشنا	منتخب از سؤال‌های کتاب آبی پیمان‌های جامعه‌شناسی جامع کنکور انسانی (دهم، یازدهم و دوازدهم)
منطق و فلسفه	مجید پیرحسینلو، نیما جواهری، کیما طهماسبی، فرهاد قاسمی‌نژاد
فلسفه یازدهم - سؤال‌های آشنا	منتخب از سؤال‌های کتاب آبی پیمان‌های منطق و فلسفه جامع کنکور انسانی (دهم، یازدهم و دوازدهم)
روان‌شناسی	پریسا ایزدی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد، محمدابراهیم مازنی
روان‌شناسی - سؤال‌های آشنا	منتخب از سؤال‌های کتاب آبی پیمان‌های روان‌شناسی کنکور انسانی (دهم، یازدهم و دوازدهم)

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	مریم شمیرانی، مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن	نوید امساک	نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی، سیدمحمدعلی مرتضوی، اسماعیل علی‌پور
دین و زندگی	امین اسدی‌پور، سیداحسان هندی	محمد رضایی‌بغا	محمد آقاصالح، سکینه گلشنی
معارف اقلیت	دبورا حاتانیا	دبورا حاتانیا	معصومه شاعری
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	سعید آقچه‌لو، رحمت‌اله استیری، محدثه مرآتی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملازمضانی، علی ارجمند
اقتصاد	سارا شریفی	فاطمه فهیمیان	فاطمه صفری
علوم و فنون ادبی	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، نازنین‌زهره افشار، رضا نوروزبگی
عربی زبان قرآن	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهره دامیار
جغرافیا	محمدعلی خطیبی‌باگی	محمدعلی خطیبی‌باگی	مریم بوستان، زهره دامیار
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	محمدابراهیم مازنی
منطق و فلسفه	نیما جواهری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا باقری
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا باقری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهره دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)
حروف‌چین و صفحه‌آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهره تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

فارسی ۲ و ۳

۱- گزینه «۴»

(سعید کنج‌بش زمانی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: استیصال: درماندگی، ناچاری
گزینه «۲»: سرحد: مرز و کرانه/ غایی: منسوب به غایت، نهایی
گزینه «۳»: محظور: مانع و مجازاً گرفتاری و مشکل (فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه «۱»

(مسئول و سگری - ساری)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: نهیب: فریاد بلند، به ویژه برای ترساندن یا اخطار کردن
گزینه «۳»: جنون: شیفتگی، شیدایی، شوریدگی
گزینه «۴»: مهمات: کارهای مهم و خطیر (فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۳- گزینه «۴»

(ممسس اصغری)

غلط‌های املائی و شکل درست آن‌ها:

الف) احمال ← اهمال
ج) فراق ← فراغ (آسایش)

(فارسی ۲، املا، ترکیبی)

۴- گزینه «۴»

(افسان برزگر - رامسر)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: مؤونت) غلط و درست آن، معونت: یاری کردن است.
گزینه «۲»: (محمل) غلط آمده و درست آن (مهمل) است.
گزینه «۳»: نواحی غلط و درست آن «نواهی» یعنی «نهی شده‌ها» است.
(فارسی ۲، املا، ترکیبی)

۵- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اربیل)

الف) استعاره (اضافه استعاری): مشت گل / جناس: جهان و نهان
ب) تضاد: «شب و روز»، «خزان و بهار» / تشبیه: «من چو روزم»، «من بهارم»
ج) تناسب: خزان و بهار / پارادوکس ندارد.
د) تشخیص: مشت گل / حسن تعلیل ندارد.
(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۶- گزینه «۲»

(مسئول پرهیزگار - سبزوار)

حسن تعلیل: چون راضی نیستی که عاشقان حتی خیالت را هم در خواب ببینند، نمی‌گذاری که صاحب‌نظران بخوابند.
تشبیه: «نمکدان دهان» و مثل «کیاب نمک‌خورده»
کنایه: خون از دل رفتن
حسن آمیزی: خنده شیرین
مراعات نظیر: نمک و نمکدان
(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۷- گزینه «۴»

(هامون سبطی)

واج‌آرایی «ب، ا، اس / و... در این سروده گوش‌نواز است؛ اما متناقض‌نما وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: این سروده برخلاف شعر کلاسیک و نیمایی از وزن عروضی برخوردار نیست.
گزینه «۲»: «مجنون» در این جا نماد «عاشقان» است نه صرفاً مجنون داستان لیلی و مجنون (قیس بنی عامر)
گزینه «۳»: «عشق» و «آرزو» انسان پنداشته شده‌اند. تلمیح به داستان لیلی و مجنون آشکار است.
(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۸- گزینه «۳»

(ممسس فرای - شیراز)

جناس (تام): آهنگ (قصد) و آهنگ (نغمه)
استعاره (تشخیصی): ناله آهنگ رفتن می‌کند.
ایهام تناسب: آهنگ (مصراع اول): ۱- قصد (معنای موردنظر)، ۲- نغمه (موردنظر نیست و با ناله و پرده تناسب دارد).
حسن آمیزی: تر آهنگ
(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۹- گزینه «۱»

(مسئول پرهیزگار - سبزوار)

مصراع اول، جمله پرسشی عادی است و سؤال برای شنیدن پاسخ بیان شده است. اما در مصراع دوم تأکید بر این است که دیگر فایده ندارد و گوینده سؤال را برای شنیدن پاسخ عنوان نکرده است، مثل هر دو مصراع ابیات گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴».
(فارسی ۲، دستور، ترکیبی)

۱۰- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اربیل)

«پیامبر و دیوانه» از آثار منتور «جبران خلیل جبران» است. سایر گزینه‌ها درست بیان شده‌اند.
(فارسی ۲، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۱- گزینه «۱»

(هامون سبطی)

غمین (غم + مین ← صفت نسبی) / ۲- برین («بر» به معنی بالا + مین ← صفت نسبی)
در «کین، با طنین (پرواز) و رهین (واژه عربی از ریشه رهن)، پسوند «ین» به کار نرفته است.

در «همین (مه‌ترین و بزرگ‌ترین)، کهمین (که‌ترین و کوچک‌ترین) و کمین (کم‌ترین و ناچیزترین) پسوند «ین» معادل پسوند «ترین» است و این سه واژه در این سروده صفت عالی (برترین) هستند، نه صفت نسبی.
(فارسی ۲، دستور، صفت ۹۵)

۱۲- گزینه «۴»

(نرگس موسوی - ساری)

در ابیات هیچ حذف فعلی وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: (می‌خورد: مضارع اخباری) - (می‌بیند: مضارع اخباری) - (می‌خورد: مضارع اخباری)
گزینه «۲»: «خود» در مصراع اول بدل از نهاد است.
گزینه «۳»: جمله‌های «تندرست است رنجوردار» و «می‌پیچد از غصه رنجوروار» به شیوه بلاغی است.
(فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۱۳- گزینه «۲»

(ممسس فرای - شیراز)

در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» به ترتیب مسندها عبارت‌اند از: «گویا» و «محکم» و «مهیا» نقش دستوری «مسند» دارند.
(فارسی ۲، دستور، صفت ۱۳۴)

۱۴- گزینه «۳»

(مریم شمیرانی)

پیام مشترک عبارت صورت سؤال و گزینه «۳»، تسلیم نشدن در مقابل محدودیت و قید و بند و جست‌وجوی آزادی و بلندپروازی است.
(فارسی ۲، مفهوم، صفت ۱۵۵)

۱۵- گزینه «۲»

(مریم شمیرانی)

مفهوم عبارت آینده‌نگری است، اما بیت این گزینه «غم فردا نداشتن» را توصیه می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: استفاده از تجربه
گزینه «۳»: در فکر یاران بودن
گزینه «۴»: اتحاد رمز پیروزی است.
(فارسی ۲، مفهوم، صفت‌های ۱۲۰ تا ۱۲۲)

۱۶- گزینه «۳»

(سعید کنج‌بش زمانی)

مفهوم عبارت سؤال و بیت گزینه «۳»، به شفابخشی و جان‌بخشی خنده و لبخند معشوق اشاره می‌کند که به عاشق نیرو می‌بخشد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: می‌گوید شکر خنده یار، مرهم دل و سینه زخمی نمی‌گردد.
گزینه «۲»: می‌گوید: درد و زخمی که از یار است، عزیز است و نباید در پی درمان و مرهم نهادن بر آن بود. (درمان و مرهم مایه خنده و سرزنش)
گزینه «۴»: می‌گوید که داغ سینه مرهم‌پذیر نیست.
(فارسی ۳، مفهوم، صفت ۱۵۳)

۱۷- گزینۀ «۴»

(اسمان برزگر - رامسر)

شاعر مثبت‌اندیشانه به عیب طاووس نگریسته که از آن فیض می‌برد و این خود بیانگر هنر کمال اوست نه عیب ذات وی، اما ابیات گزینۀهای «۱، ۲ و ۳» بیانگر این است که نتیجه اعمال ما، حاصل کار خودمان است و خودمان در حق خود کوتاهی می‌کنیم، نباید دیگران را مقصر بدانیم.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۳۹)

۱۸- گزینۀ «۱»

(هامون سیطری)

این که خواندن غزل‌های حافظ بر افلاک و ستارگان نیز اثر می‌گذارد و آن‌ها را به وجد می‌آورد، فقط در این بیت دیده می‌شود.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۵۰)

۱۹- گزینۀ «۲»

(کاظم کاظمی)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: ضرورت رسیدگی به نامه اعمال پیش از حساب قیامت مفهوم بیت گزینۀ «۲»: توصیه به خوش‌حسابی و رعایت انصاف در دادوستد

(فارسی ۲، مفهوم، مشابه صفحه ۲۳)

۲۰- گزینۀ «۳»

(سعید کنج‌نیش/زمانی)

تمام ابیات به مفهوم درمان‌گری لبخند اشاره می‌کنند، در حالی که بیت گزینۀ «۳» می‌گوید: تو بدون من، شاد و خوش هستی، اما من بدون تو، همانند لاله، داغدار هستم.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۵۳)

عربی، زبان قرآن ۲ و ۳

۲۱- گزینۀ «۳»

(ابراهیم غلامی نژاد)

«ما» هر چه، هر آنچه (رد گزینۀهای ۲ و ۴) / «تقدموا»: پیش بفرستید (رد گزینۀ ۴) / «لأنفسکم»: برای خود، برای خودتان / «من خیر»: از خوبی (رد گزینۀ ۱) / «تجدوه»: آن را می‌یابید (رد سایر گزینۀها) / «عند الله»: نزد خداوند

(ترجمه)

۲۲- گزینۀ «۳»

(الهه مسیح‌فواه)

«أفتخر»: افتخار می‌کنم (رد گزینۀ ۴) / «مقیمو الصلاة»: برپا دارنده نماز / «أدعو الله»: از خداوند می‌خواهم (رد گزینۀهای ۲ و ۴) / «أن یحمینا»: که ما را حفظ کند (رد گزینۀهای ۱ و ۴) / «شورور الحادثات»: بدی‌های حوادث (رد گزینۀهای ۱ و ۲).

(ترجمه)

۲۳- گزینۀ «۴»

(اسماعیل علیپور)

«من»: هر کس، هر که (رد گزینۀ ۲) / «تظاهر»: تظاهر کرد، وانمود کرد (در این جمله اسلوب شرط داریم پس این فعل به صورت مضارع التزامی (وانمود کند) هم می‌تواند معنا شود) / «بمرضی»: به بیماری‌ای، به یک مرضی‌ای (رد گزینۀ ۲) / «لطلب المساعدة»: برای کمک خواستن، برای درخواست کمک (رد گزینۀ ۳) / «عن الآخرين»: از دیگران / «أصیب»: دچار شد، مبتلا شد (در این جمله اسلوب شرط داریم پس این فعل به صورت مضارع اخباری (دچار می‌شود) هم می‌تواند معنا شود) (رد گزینۀ ۲) / «بمرض أسوأ منه»: به بیماری‌ای بدتر از آن (رد گزینۀهای ۱ و ۳)

(ترجمه)

۲۴- گزینۀ «۲»

(الهه مسیح‌فواه)

«کان علیک أن تعلم»: تو باید می‌دانستی، بر تو بود که بدانی (رد گزینۀهای ۱ و ۳) / «لا تقدر»: نمی‌توانی (رد گزینۀ ۳) / «أن تضمر»: مخفی کنی / «کذّبک»: دروغت (رد گزینۀ ۴) / «یتظهر فی صفحات وجهک»: در همه جای چهره‌ات نمایان می‌شود (رد گزینۀهای ۳ و ۴).

(ترجمه)

۲۵- گزینۀ «۲»

(روح‌الله اصغری)

«کَلَّمَهُ»: هم‌ماش (رد گزینۀهای ۱ و ۴) / «خیر»: خوبی (در اینجا اسم تفضیل نیست) (رد گزینۀهای ۳ و ۴) / «بیتین الأرض»: زمین می‌آرید (رد گزینۀهای ۳ و ۴) / «تصیر» ..... نطفیاً: تمیز می‌شود، تمیز می‌گردد (رد گزینۀ ۱) / «لا عمل»: هیچ کاری (لای نفی جنس است) (رد گزینۀ ۱) / «من زرعه»: از کاشت آن (رد گزینۀهای ۱ و ۴). (ترجمه)

۲۶- گزینۀ «۳»

(روح‌الله اصغری)

در گزینۀ «۳»، «مَنْعُونِي = مَنَعُوا + نون وقایه + ضمیر «ی» فعل ماضی، از صیغۀ للغائبین است: دوستانم مرا بازداشتند، منع کردند. [مرا بازدارید = مَنَعُونِي]

(ترجمه)

۲۷- گزینۀ «۱»

(اسماعیل علیپور)

«لا یزال المؤمن یُفْرَجُ»: مؤمن پیوسته اندوه ... را می‌زداید.

(ترجمه)

۲۸- گزینۀ «۳»

(اسماعیل علیپور)

«مغازه»: متجر، دکان / «دوست»: صاحب، صدیق / «مردی که»: رجلاً، الرجل الّذی (رد گزینۀ ۲) / «خودپسند»: مُخْتَال، مُعْجَب بنفسه / «دیدم»: رأیت، شاهدت / «می‌خواست»: یرید، یشاء (رد گزینۀ ۱) / «کار زشتش»: منکره، عمله القبیح (رد گزینۀ ۴) / «از دیگران»: عن الآخرين / «پنهان کند»: أن یُخْفِی

نکته مهم درسی:

اگر در جمله وصفیه با ساختار «فعل ماضی + ... اسم نکره ..... + فعل مضارع» روبه‌رو باشیم، فعل مضارع به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود.

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

نوشتن متن خوب نعمتی الهی نیست که قوانین وراثت در آن حاکم باشند، آن مانند رنگ مو یا شکل چشم‌ها نیست، آن فقط قدرتی کسب‌شده است، همانند زبانی که آن را از جامعه خود می‌آموزیم. پس کسی وجود دارد که از محیطش یا خودش کمک می‌گیرد، بیش از آنچه همتایانش، کمک می‌گیرند، پس او را می‌بینیم درحالی که موفق می‌شود. نویسندگی بیان آن چیزی است که در موردش می‌اندیشیم یا احساسش می‌کنیم، و بیان کردن میلی طبیعی است که با کودک زاییده می‌شود، کودک را در هر جامعه‌ای می‌بینیم در حالی که به صحبت درباره آنچه از اشیاء که اطرافش می‌بیند یا آنچه از پدر و مادرش می‌شنود، مشتاق است، پس قدرت فرد بر بیان کردن، از کودکی به تدریج رشد می‌کند. ما در ابتدا علاقه فرد به نوشتن و بهبود آن را فرض می‌کنیم، زیرا علاقه برابر نیمی از راه است، و کار بعد از آن، برابر نیمی دیگر است، و عواملی که به افراد برای نوشتن متن کمک می‌کنند، از دو عنصر مهم برگرفته شده‌اند: فکر و زبان؛ و این‌جا به ذکر بعضی از آن‌ها اکتفاء می‌کنیم: آگاهی و مطالعه، غنای زبانی و شناخت قواعد زبان.

۲۹- گزینۀ «۳»

(سید مہمعلی مرتضوی)

«کودک به صحبت درباره آنچه می‌بیند، مشتاق است و این به او سود خواهد رساند!» صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: «نوشتن متن مانند سرودن شعر نیست!» (نادرست)

گزینۀ «۲»: «هر کس زبانی بیاموزد، می‌تواند متن خوب بنویسد!» (نادرست)

گزینۀ «۴»: «هنگامی که انسان به موضوعی فکر می‌کند، شروع به نوشتن درباره آن می‌کند!» (نادرست)

(درک مطلب)

۳۰- گزینۀ «۲»

(سید مہمعلی مرتضوی)

هر فردی می‌تواند در نوشتن بسیار پیشرفت کند، ...

زیرا هر کسی به آن علاقه پیدا کند، او را می‌بینیم درحالی که موفق می‌شود! (نادرست)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «زیرا غیر وابسته به نعمت (الهی) است!» (صحیح)
گزینه «۲»: «زیرا فرد می‌تواند آن را از زمان کودکی بیاموزد و تقویت کند!» (صحیح)
گزینه «۳»: «زیرا آن همان بیان مشاهدات است و بیان، میلی طبیعی برای ماست!» (صحیح)
گزینه «۴»: «زیرا آن همان بیان مشاهدات است و بیان، میلی طبیعی برای ماست!» (صحیح)
(درک مطلب)

۳۱- گزینه «۲»

(سید ممبرعلی مرتضوی)
«دشواری‌های راه» در متن ذکر نشده است؛ «عوامل موفقیت، منبع این توانایی و تأثیر جامعه» از مواردی هستند که در مورد نویسنده در متن آمده‌اند.
(درک مطلب)

۳۲- گزینه «۴»

(سید ممبرعلی مرتضوی)
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: «فاعله: «الورائة» نادرست است. «الورائة» مضاف‌الیه است.
گزینه «۲»: «له حرف زائد واحد، فعل و فاعل» نادرست است. زیرا فعل از باب «تفعّل» و دارای دو حرف زائد است، هم چنین فاعل آن «قوانین» است.
گزینه «۳»: «للمفرد المذكر المخاطب، امره علی وزن: تفعّل» نادرست است. فعل «تتحرّك» مفرد مؤنث غایب است و امر آن، بر وزن «تفعّل» است. (عین‌الفعل امر در باب تفعّل، فتحه دارد، نه کسره).
(تلیل صرفی و ملل اعرابی)

۳۳- گزینه «۱»

(سید ممبرعلی مرتضوی)
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۲»: «اسم فاعل ... خبر ... نادرست است. «مکتسبة» اسم مفعول است و نقش صفت را برای «قدرة» دارد.
گزینه «۳»: «اسم فاعل ... خبر ... نادرست است. (مشابه گزینه «۲»)
گزینه «۴»: «مصدره: کاسب، علی وزن: فاعل» نادرست است. وزن «فاعل» نشان‌دهنده اسم فاعل است، نه مصدر.
(تلیل صرفی و ملل اعرابی)

۳۴- گزینه «۲»

(ابراهیم غلامی نژاد)
«یتوکل» فعل مضارع از باب «تفعّل» به صورت «یتوکل» (کَ) صحیح است.
(ضبط حرکات)

۳۵- گزینه «۴»

(ابراهیم غلامی نژاد)
در این عبارت هیچ متضاد و مترادفی وجود ندارد.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: «بُعد ≠ قُرب (دوری ≠ نزدیکی)
گزینه «۲»: «بُنْفَع ≠ یَضُر (سود می‌رساند ≠ زیان می‌رساند)
گزینه «۳»: «صَدِيق = حَبِيب (دوست)
(واژگان)

۳۶- گزینه «۲»

(ابراهیم غلامی نژاد)
در این عبارت «أعطی و أحب» فعل مضارع هستند.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: «خیر» اسم تفضیل است.
گزینه «۲»: «أسوأ» اسم تفضیل است.
گزینه «۳»: «الآخرین» اسم تفضیل است.
(قواعد اسم)

۳۷- گزینه «۴»

(روح‌الله اصغری)
در اسلوب شرط هرگاه جواب شرط جمله اسمیه باشد، حتماً باید در ابتدای آن حرف «ف» بیاید: «مَنْ فَكَّرَ ..... فَهُوَ عَاقِلٌ».
(انواع جملات)

۳۸- گزینه «۴»

(الوه مسیح فواه)
تشریح گزینه‌ها
گزینه «۱»: اسم نکره نداریم.
گزینه «۲»: «جلاً» یک صفت (کثیر المعاصی) دارد.
گزینه «۳»: «أدعية» یک صفت (جمله وصفیه «ندعوها») دارد.
گزینه «۴»: «ریاح» دو صفت دارد: یکی «شدیده» و دیگری جمله وصفیه «خرت»
(انواع جملات)

۳۹- گزینه «۳»

(نوبر امساکی)
در این عبارت فعلی که معادل مضارع التزامی فارسی باشد، نداریم: «این برگ‌هایی که از درخت روی زمین می‌افتند، چه زیباست!».
ترجمه سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: نسخه را روی میز داروخانه گذاشتم تا داروخانه‌دار آن را بردارد!
گزینه «۲»: چگونه امکان دارد که مواد مختلف از نفت استخراج شده تولید شود!
گزینه «۴»: در زندگی‌ام کارهایی را دوست دارم که مرا به خدا نزدیک کند و از شیطان دور سازد!
(قواعد فعل)

۴۰- گزینه «۳»

(سید ممبرعلی مرتضوی)
صورت سؤال، حرف «لام» را می‌خواهد که معنای امر داشته باشد. در گزینه «۳»، حرف «لام» بر سر فعل مضارع آمده و معنای امر دارد. (ترجمه: باید تغییر کند رفتار کسی که باعث آزار دیگران و ستم به ایشان می‌شود!)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: حرف «لام» بر سر مصدر (یک اسم) آمده و از حروف جر است.
گزینه «۲»: حرف «لام» بر سر فعل مضارع آمده اما معنای «تا، تا این‌که» می‌دهد و دلالت بر امر ندارد.
گزینه «۴»: حرف «لام» بر سر مصدر (یک اسم) آمده و از حروف جر است.
(قواعد فعل)

دین و زندگی ۲ و ۳

۴۱- گزینه «۲»

(مسئین بیاتی)
برای تداوم پاک ماندن جان و دل انسان (تزکیه نفس) می‌بایست به مهم‌ترین دستورات یعنی احکام الهی عمل نماییم که این مطلب از آیه «أَقِمْنَ أَسْسَ بُنَاتُهُ عَلٰی تَقْوٰی مِنَ اللّٰهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٌ» مستفاد می‌گردد. آن هدف بزرگ که همان سعادت و رستگاری است با یک زندگی غیرمسئولانه و بدون برنامه سازگار نیست بلکه یک زندگی جدی و یک عزم قوی و استوار را طلب می‌کند.
(دین و زندگی (۳)، درس ۹، صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۱۰)

۴۲- گزینه «۳»

(ممبر رضایی بقا)
مقایسه دانایان با نادانان برای خردمندان، پندآموز است. این مفهوم در آیه «قُلْ هَلْ یَسْتَوِی الَّذِینَ یَعْلَمُونَ وَ الَّذِینَ لَا یَعْلَمُونَ اِنَّمَا یَتَذَكَّرُ اُولُو الْاَلْبَابِ».
(دین و زندگی (۳)، درس ۱۰، صفحه ۱۲۸)

۴۳- گزینه «۲»

(ممبر رضایی بقا)
- اگر مصرف کالاهای خارجی سبب وابستگی کشور شود، واجب است از خرید آن خودداری شود.
- بر دولت واجب است روابط اقتصادی با کشورها را به گونه‌ای تنظیم کند که آن کشورها نتوانند در مواقع خطر، کشور ما را تحت فشار قرار دهند.
- بر مسئولین و مدیران کشور واجب است که از شیوه اشرافی‌گری، تجمل‌گرایی و فساد اداری و مالی اجتناب کنند.
(دین و زندگی (۳)، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

۴۴- گزینه «۴»

(مفسر رضایی بقا)

قمار علاوه بر اینکه یک کار بیهوده است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد.

رایج شدن ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع، بنیان خانواده را متزلزل می‌کند. شرط‌بنندی، از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است و انجام آن، حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی نیز حرام می‌باشد.

(دین و زندگی (۳)، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۶)

۴۵- گزینه «۴»

(مفسر رضایی بقا)

الف) طبق نظر همه مراجع، اگر تولیدکننده یک اثر، تکثیر و کپی آن اثر را جایز نداند، تکثیر آن حرام است؛ خرید و استفاده از این آثار تکثیری نیز حرام می‌باشد.

ب) تولید، توزیع و تبلیغ مجلات، روزنامه‌ها و کتاب‌ها به منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی و ابتذال اخلاقی، از واجبات کفایی است.

ج) اگر ورزشی به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی باشد، اسلام آن را مستحب و دارای پاداش اخروی می‌داند.

د) بهتر (مستحب) است مردم از مدگرایی و تجمل در پوشش و سایر ابعاد زندگی دوری کرده و ساده‌زیستی پیشه نمایند.

(دین و زندگی (۳)، درس ۹، صفحه‌های ۱۰۱، ۱۱۱، ۱۱۳، ۱۱۵ و ۱۱۸)

۴۶- گزینه «۳»

(مفسر رضایی بقا)

یکی از مهم‌ترین ابزارهای کشورهای سلطه‌گر، وسایل ارتباطی است و برای تسلط بر کشورها اقداماتی از قبیل به دست آوردن اطلاعات محرمانه اقتصادی، سیاسی، نظامی و فرهنگی کشورها و تجزیه و تحلیل آن‌ها برای تصمیم‌گیری دقیق علیه کشورهای مورد هدف را انجام می‌دهند. از همین رو، بر ما مسلمانان واجب است که حتی‌المقدور از وسایل ارتباطی داخلی بهره ببریم و مانع نفوذ و سلطه رسانه‌های بیگانگان شویم.

(دین و زندگی (۳)، درس ۹، صفحه ۱۱۵)

۴۷- گزینه «۴»

(مفسر رضایی بقا)

تولید، توزیع و تبلیغ فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی، لوح‌های فشرده، مجلات، روزنامه‌ها، کتاب‌ها و انواع آثار هنری به منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی و ابتذال اخلاقی، از مصادیق مهم عمل صالح و از واجبات کفایی و دارای پاداش اخروی بزرگ است.

تولید، توزیع و تبلیغ فیلم‌ها، لوح‌های فشرده و سایر رسانه‌هایی که دربردارنده تصاویر یا متونی هستند که موجب انحراف و فساد می‌شوند یا دربردارنده موسیقی مطرب و مناسب با مجالس لهو و گناه باشند، از گناهان بزرگ شمرده می‌شود و خرید و فروش آن‌ها حرام است.

(دین و زندگی (۳)، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۵)

۴۸- گزینه «۳»

(مفسر رضایی بقا)

اینکه گاهی از علوم مختلف کمک می‌گیریم تا حکمت احکام و دستورات الهی را به‌دست بیاوریم، یک تلاش خوب و ارزشمند است اما باید توجه داشته باشیم که آنچه ما کشف می‌کنیم، در برابر علم بی‌نهایت الهی که وضع‌کننده (شارع) این احکام است بسیار ناچیز است. بنابراین نباید بپنداریم که با فهمیدن یکی از حکمت‌های یک دستور الهی به همه حکمت‌های آن پی برده‌ایم و این فهم را منبای تصمیم‌گیری قرار دهیم.

(دین و زندگی (۳)، درس ۹، صفحه ۱۱۰)

۴۹- گزینه «۱»

(مفسر رضایی بقا)

اسلام فقط ورزشی را که همراه با قمار یا زبان‌آور باشد، بد می‌شمارد و منع می‌کند؛ مثلاً شرط‌بنندی، از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است و انجام آن، حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی نیز حرام است. این مصلحت‌سنجی خدا به این دلیل است که خداوند نصیحت‌گر (ناصح) حقیقی مردم و خواهان سعادت آنان است، به منظور پیشگیری از خطرات، هشدارهایی داده است تا مردم، قبل از گرفتار شدن، آن خطرات را بشناسند و از آن دوری کنند.

(دین و زندگی (۳)، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

۵۰- گزینه «۴»

(مفسر علی عبارتی)

شرکت در مجالس شادی، مانند جشن عروسی جایز است و حتی اگر موجب تقویت صله رحم یا تبلیغ دین شود مستحب است به شرط آن‌که در این مجالس احکام دین مانند روابط میان محرم و نامحرم رعایت شود.

(دین و زندگی (۳)، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

۵۱- گزینه «۴»

(مفسر رضایی بقا)

یکی از مصادیق پیروی از فرمان‌های امام عصر مراجعه به عالمان دین است که در حدیث «وَ أَمَّا الْحَوَادِثُ الْوَأَقِعَةُ فَأَرْجِعُوا فِيهَا إِلَى رُوَاةِ حَدِيثِنَا...» به مراجعه به راویان حدیث فرمان داده شده است. یکی دیگر از مسئولیت‌های منتظران ظهور امام زمان تقویت معرفت و محبت به امام است که در حدیث «مَنْ مَاتَ وَ لَمْ يَغْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً» به آن اشاره گردیده است.

(دین و زندگی (۲)، درس‌های ۱۳ و ۱۴، صفحه‌های ۱۶۱ و ۱۷۳)

۵۲- گزینه «۴»

(مفسر رضایی بقا)

بیت «یکی خط است ز اول تا به آخر / بر او خلق جهان گشته مسافر» مبین وحدت تعالیم انبیا و دین واحد الهی است. این‌که خداوند همان دینی را برای مسلمانان فرستاده است که برای حضرت نوح (ع) و سایر پیامبران نیز ارسال فرموده است، حکایتگر وحدت تعالیم انبیاست و در آیه «خداوند از دین همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود و آنچه را ما به تو وحی کردیم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم، این بود که دین را به پا دارید و در آن تفرقه نکنید.» مطرح شده است.

(دین و زندگی (۲)، درس ۳، صفحه‌های ۱۷ و ۳۱)

۵۳- گزینه «۳»

(مفسر بیاتی)

ثمره آموزش عمیق دین، انذار و آگاهی مردم ... «لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ» است.

«وَ مَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَ لِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ» و شایسته نیست مؤمنان همگی [برای جهاد] کوچ کنند پس چرا از هر فرقه‌ای از آنان دسته‌ای کوچ نمی‌کنند تا [دسته‌ای بمانند و] در دین آگاهی پیدا کنند و قوم خود را وقتی به سوی آنان بازگشتند بیم دهند باشد که آنان [از کفر الهی] بترسند.»

مشارکت در نظرات همگانی سبب می‌شود که رهبر همه افراد جامعه را پشتیبان خود بداند و هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی برای رهبر جامعه آسان‌تر شود.

(دین و زندگی (۲)، درس‌های ۱۳ و ۱۵، صفحه‌های ۱۷۱ و ۱۸۶)

۵۴- گزینه «۳»

(مفسر علی عبارتی)

بر اساس آیه «وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا...» آفرینش همسرانی از جنس خود به آیات و نشانه‌های الهی اشاره دارد و نیز بر اساس آیه «وَ اللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَ...» قرار دادن همسرانی از خود و روزی رساندن خداوند به انسان از طیبات و پاک‌ها مصداق و نمونه نعمت است.

(دین و زندگی (۲)، درس ۱۷، صفحه ۲۰۹)

۵۵- گزینه «۱»

(مفسر آقا صالح)

سخن گفتن از مسئولیت اجتماعی مرتبط با جامعیت و همه‌جانبه بودن قرآن است. قائل شدن حقوق اجتماعی برای زنان مرتبط با تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت است.

(دین و زندگی (۲)، درس ۴، صفحه ۱۳۶)

زبان انگلیسی ۲ و ۳

۵۶- گزینه ۳»

(مفهم رضایی/بقا)

تمایلات دانی لازمه زندگی در دنیا هستند و بدون آن‌ها یا نمی‌توان زندگی کرد یا زندگی سخت و مشکل می‌شود. تمایلات دانی وقتی بد می‌شوند که انسان این تمایلات را اصل و اساس زندگی قرار دهد و فقط در فکر رسیدن به آن‌ها باشد و از تمایلات الهی خود غافل بماند.

دقت شود که غافل نشدن از تمایلات دانی ارتباطی به اهمیت بیشتر تمایلات الهی نسبت به تمایلات دانی ندارد.

(دین و زندگی (۲)، درس ۱۶، صفحه ۲۰۱)

۵۷- گزینه ۲»

(مرتضی ممسنی/کبیر)

امام علی (ع) در سخنرانی‌های مکرر بارها مسلمانان را نسبت به ضعف و سستی ایشان در مبارزه با حکومت بنی‌امیه بیم می‌دادند و می‌فرمودند: «این مطلب قلب انسان را به درد می‌آورد که آن‌ها در مسیر باطل خود این چنین متحدند و شما در راه حق این‌گونه متفرق و پراکنده‌اید». مهم‌ترین چالش سیاسی و اجتماعی و فرهنگی ائمه که در نتیجه دوری از آن بزرگواران بود همان ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم (ص) است.

(دین و زندگی (۲)، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۵۸- گزینه ۴»

(علیرضا زوالفقاری/زل-قم)

درستی مورد الف: با تفکر در آیه تطهیر درمی‌یابیم که سخن و عمل اهل بیت، مطابق با دین و بیان‌کننده دستورات الهی است.

نادرستی مورد ب: حدود سه سال از بعثت گذشته بود که این فرمان از جانب خداوند برای پیامبر آمد: «خویشان نزدیکت را انذار کن» برای انجام این دستور، رسول خدا چهل نفر از بزرگان بنی‌هاشم را دعوت کرد و درباره اسلام با آنان سخن گفت و آنان را به دین اسلام فراخواند و از آنان برای ترویج و تبلیغ اسلام، کمک خواست.

درستی مورد ج: در شأن نزول آیه ولایت می‌خوانیم: در یکی از روزها، فرشته وحی از جانب خداوند آیه‌ای بر پیامبر نازل کرد که در آن ویژگی‌های ولی و سرپرست مسلمانان مشخص شده بود.

درستی مورد د: وقتی خداوند حضرت موسی (ع) را مأمور مبارزه با فرعون کرد، آن حضرت از خداوند خواست که برادرش هارون را مشاور، پشتیبان و شریک در امر هدایت مردم قرار دهد. خداوند نیز درخواست ایشان را پذیرفت. پیامبر اکرم (ص) نیز بارها به حضرت علی (ع) فرمود: «تو برای من به مانند هارون برای موسی هستی».

(دین و زندگی (۲)، درس ۷، صفحه‌های ۸۳ تا ۹۱)

۵۹- گزینه ۳»

(مرتضی ممسنی/کبیر)

معرفی خویش به‌عنوان امام برحق مربوط به مجاهده در راستای ولایت ظاهری است، مبارزه با فقر و محرومیت مربوط به سیره پیامبر اکرم در رهبری جامعه است و بنابراین «ج، د» صحیح هستند.

(دین و زندگی (۲)، درس‌های ۶، ۱۰ و ۱۱، صفحه‌های ۷۰، ۷۲ و ۱۱۳ تا ۱۱۶)

۶۰- گزینه ۴»

(مفهم رضایی/بقا)

بر اثر اشتباهات مسلمانان و روی آوردن آنان به بنی‌عباس و پیروز شدن بنی‌عباس بر بنی‌امیه، دوران اختناق و سخت‌گیری نسبت به علویان دوباره آغاز شد.

(دین و زندگی (۲)، درس ۱۱، صفحه ۱۳۱)

۶۱- گزینه ۴»

(عقیل ممسری/روش)

ترجمه جمله: «پزشک به پدرم گفت که کار کردن با مواد شیمیایی در طول تمام زندگی‌اش بر چشم‌های او تأثیر گذاشته بود.»

نکته مهم درسی

با توجه به این‌که اتفاق دوم (تأثیر مواد شیمیایی روی چشم‌ها) قبل از اتفاق اول (صحبت دکتر با مرد) رخ داده است و هر دو فعل در گذشته روی داده‌اند، بهترین گزینه ماضی بعید است (رد گزینه «۳»). همچنین با توجه به معنای جمله، در جای خالی نیاز به فعل معلوم داریم و نمی‌توانیم از ساختار مجهول استفاده کنیم (رد گزینه‌های «۱» و «۲»).

۶۲- گزینه ۱»

(میرمسین زاهدی)

ترجمه جمله: «رئیس، با خطاب به سهامداران، گفت که تحت قانون جدید کارگری بعد از ۱۲ ماه باید به کارگران غیررسمی استخدام دائم پیشنهاد شود.»

نکته مهم درسی

سؤال در وجه مجهولی با «modals» است. فعل «offer» به دو مفعول نیاز دارد که نبود یکی از مفعول‌ها جمله را مجهول می‌سازد (رد گزینه‌های «۲» و «۴») و جمله دوم نشان می‌دهد که اجبار قانونی و ضرورت وجود دارد، پس گزینه «۱» درست است. در ضمن دقت کنید که در این جمله پیشنهاد به کارگران ارائه می‌شود (رد گزینه «۳»).

(گرامر)

۶۳- گزینه ۱»

(عقیل ممسری/روش)

ترجمه جمله: «اگر واقعاً به من اهمیت می‌دادی، به جای تماشای فوتبال در تلویزیون، با من صحبت می‌کردی.»

نکته مهم درسی

با توجه به فعل کمکی «would» در جمله جواب شرط، جمله شرطی از نوع دوم است، بنابراین نمی‌توان در جمله شرط از زمان حال استفاده کرد (رد گزینه‌های «۲» و «۴»). فعل بعد از حرف اضافه به‌صورت «-ing» دار می‌آید (رد گزینه‌های «۳» و «۴»). همچنین شکل صحیح فعل «اهمیت دادن» «care about» است.

(گرامر)

۶۴- گزینه ۳»

(میرمسین زاهدی)

ترجمه جمله: «متأسفانه، ویروس کرونا بسیاری از کودکان را از ماندن در خانه خسته کرده است، زیرا آن‌ها به مکان‌های تفریحی دسترسی ندارند.»

(۱) متعجب	(۲) سرگرم شده
(۳) بی‌حوصله، خسته	(۴) راضی

نکته مهم درسی

حرف اضافه مناسب برای صفت «bored»، «with» است. در ضمن به قید منفی جمله توجه کنید.

(واژگان)

۶۵- گزینه ۲»

(میرمسین زاهدی)

ترجمه جمله: «آقای جفرسون ادعا می‌کند که این مرد ۱۰۰۰۰ دلار قرض گرفته است و نمی‌خواهد آن‌را پس بدهد. نکته جالب این است که این مرد می‌گوید اصلاً آقای جفرسون را نمی‌شناسد.»

(۱) بسیار زیاد	(۲) جالب
(۳) تأثیرگذار	(۴) معنادار

(واژگان)

۶۶- گزینه ۱»

(میرمسین زاهدی)

ترجمه جمله: «دو شرکت معروف آمریکایی و آلمانی در تولید واکسن کووید-۱۹ برای نجات جان مردم همکاری کرده‌اند.»

(۱) همکاری کردن	(۲) پیشرفت کردن
(۳) تقاضا کردن	(۴) پیشنهاد دادن

(واژگان)

۶۷- **گزینه ۲»** (عقیل ممدی، روش)
ترجمه جمله: «برای حفظ تازگی، از برخی مواد افزودنی برای جلوگیری از فاسد شدن غذاهایی که در معرض هوا و باکتری هستند، استفاده می‌شود.»
(۱) غلبه کردن بر
(۲) خراب کردن، فاسد شدن
(۳) عذرخواهی کردن
(۴) هضم کردن
(واژگان)

۶۸- **گزینه ۲»** (عقیل ممدی، روش)
ترجمه جمله: «اگر آن نوع اتاقي که بیش تر می‌خواهید موجود نباشد، ما جایگزین مناسبی را از میان انتخاب دوم یا سوم شما در اختیاران قرار می‌دهیم.»
(۱) اجتماع
(۲) گزینه، جایگزین
(۳) چمدان، بار سفر
(۴) مشتری
(واژگان)

۶۹- **گزینه ۳»** (میرسین زاهری)
ترجمه جمله: «وقتی که من به پیتیر خبر موفقیت اخیر دوستش را گفتم، او هیچ نشان قابل‌رؤی‌تی را از خوشحالی بروز نداد.»
(۱) متعهد
(۲) بزرگ‌نما
(۳) قابل‌رؤی‌ت
(۴) غیرمنتظره
(واژگان)

۷۰- **گزینه ۴»** (عقیل ممدی، روش)
ترجمه جمله: «این ناشی از خودخواهی شماسست که فکر کنید دنیا به‌دور شما می‌چرخد. شما هنوز نحوه مدیریت کردن رفتارتان را یاد نگرفته‌اید.»
(۱) ظاهر شدن
(۲) تبدیل کردن
(۳) تهیه کردن
(۴) چرخیدن
(واژگان)

۷۱- **گزینه ۱»** (عقیل ممدی، روش)
ترجمه جمله: «گازهای موجود در جو که ممکن است مستقیماً تحت تأثیر فعالیت انسان قرار بگیرند دی اکسید کربن و متان هستند.»
(۱) مستقیماً
(۲) به‌طور روان
(۳) به‌صورت شفاهی
(۴) از نظر عاطفی
(واژگان)

۷۲- **گزینه ۳»** (عقیل ممدی، روش)
ترجمه جمله: «الف: کنار آمدن با والدین تان وقتی که خارج از خانه زندگی می‌کنید بسیار راحت تر است. دلتان برای آن‌ها خیلی تنگ می‌شود و هنگام دیدن آن‌ها خوشحال می‌شوید.»
«ب: درست است. دوری و دوستی (دور باش، عزیز باش).»
(۱) دو صد گفته چون نیم کردار نیست
(۲) با یک تیر دو نشان زدن
(۳) دوری و دوستی (دور باش، عزیز باش)
(۴) پول علف خرس نیست
(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:
آیا آمریکا جایی است که بیش از هر جای دیگری ایده‌ها و مردمان متفاوت با هم وجود دارند؟ اگرچه از بسیاری از جنبه‌ها منحصر به فرد است، آمریکا نسبت به بسیاری از کشورهای دیگر تنوع فرهنگی کمتری دارد. برای مثال، در تحقیقی آلمانی در سال ۲۰۱۳ محققان از زبان و نژادها به‌عنوان نشانگرهای تنوع [فرهنگی] استفاده کردند. ایالات متحده در رده‌های میانی رتبه‌بندی قرار گرفت؛ برخی کشورها مانند چاد، آفریقای جنوبی و پاپوا گینه نو با قبایل متعدد، زبان‌ها، فرهنگ‌های متمایز و مذهب‌هایشان رتبه متنوع‌ترین‌ها از لحاظ تنوع فرهنگ را داشتند. نمونه‌های دارای کم‌ترین تنوع شامل آرژانتین و رواندا می‌شد، که [دلیل تنوع کم] دومی (رواندا) به‌خاطر قتل‌عام اقلیت توتسی در دهه ۱۹۹۰ می‌باشد. تحقیقی در سال ۲۰۰۳ در مجله رشد اقتصادی نتایج مشابهی را نشان داد، که بیش‌ترین میزان رتبه تنوع فرهنگی را به کشورهای آفریقای می‌داد.

۷۳- **گزینه ۴»** (عمران نوری)
(۱) دلخواه
(۲) مورد استقبال، مطلوب، خوشایند
(۳) گسترده، پهناور
(۴) منحصر به فرد
(کلوزتست)

۷۴- **گزینه ۳»** (عمران نوری)
(۱) تخفیف
(۲) تبادل
(۳) تنوع
(۴) تجربه
(کلوزتست)

۷۵- **گزینه ۲»** (عمران نوری)
(۱) حاوی بودن
(۲) شامل شدن
(۳) برگزار کردن
(۴) لحاظ کردن، در نظر گرفتن
(کلوزتست)

۷۶- **گزینه ۱»** (عمران نوری)
(۱) مشابه
(۲) اصل
(۳) مطلق
(۴) بین‌المللی
(کلوزتست)

ترجمه متن درک مطلب:

طی هشت سال گذشته، نروژ بالاترین سطح کیفیت زندگی را میان کشورهای دنیا ثبت کرده است. آن [نروژ] یکی از ثروتمندترین کشورهای دنیاست - تنها لوکزامبورگ و چند کشور دیگر ثروتمندتر هستند. نروژی‌ها همچنین می‌توانند انتظار داشته باشند که آموزش مناسب دریافت کنند، شغلی را که می‌خواهند بیابند - [نرخ] بیکاری فقط ۲/۵ درصد است - از سلامتی خوبی بهره‌مند شوند و عمری طولانی داشته باشند. مردم می‌گویند که زندان‌ها هم کاملاً راحت هستند!

نروژ همیشه کشور ثروتمندی نبوده است. درست ۸۰ سال پیش، تعداد زیادی از نروژی‌ها در جست‌وجوی زندگی بهتر راهی ایالات متحده آمریکا می‌شدند. افزایش قیمت نفت در دهه ۱۹۷۰ همه چیز را تغییر داد. اما موفقیت نروژ صرفاً به‌دلیل منابع عظیم نفتی آن نیست. کشورهای دیگر چنین ثروتی داشته‌اند و آن‌ها را هدر داده‌اند. این موفقیت به‌دلیل روش‌های صرفه‌جویی طبیعی نروژی‌ها و اخلاق قوی شغلی آن‌ها است.

وقتی برای اولین بار وارد آسلو [پایتخت نروژ] می‌شوید، انتظار نداشته باشید با برج‌هایی به سبک برج‌های دوبی و ردیف‌هایی از خودروهای فراری و پورشه مورد استقبال قرار بگیرید. نروژ ممکن است ثروتمند باشد، اما مراقب ثروتش است. نروژی‌ها همچنین سخت کار می‌کنند و همیشه در مطالعات نرخ جهانی بهره‌وری کار تقریباً در اوج هستند. اما امروزه در دنیایی که از نظر فناوری پیشرفته است و به‌نظر می‌رسد هر جا که برویم کار در تعقیب ماست، مردم نروژ دارند تعریفی جدید از ثروت ارائه می‌کنند. در قوانینی که اخیراً توسط دولت وضع شده است، بر اهمیت [نقش] خانواده و زمان استراحت تأکید شده است، برای والدین تعطیلی‌های شغلی بیش‌تری پیشنهاد شده، و برای مراقبت از کودکان یارانه و نیز تعطیلات طولانی در نظر گرفته شده است.

۷۷- **گزینه ۲»** (علی شکوهی)
ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر بر اساس متن درست است؟»
«نروژ یکی از بالاترین نرخ‌های استخدام را در دنیا دارد.»
(درک مطلب)

۷۸- **گزینه ۱»** (علی شکوهی)
ترجمه جمله: «از متن می‌توان نتیجه‌گیری کرد که ...»
«لوکزامبورگ یکی از پنج کشور اول ثروتمند دنیاست.»
(درک مطلب)

۷۹- **گزینه ۴»** (علی شکوهی)
ترجمه جمله: «کلمه زیر خط‌دار "its" در پاراگراف دوم به «نروژ» اشاره دارد.»
(درک مطلب)

۸۰- **گزینه ۲»** (علی شکوهی)
ترجمه جمله: «متن اطلاعات کافی برای پاسخ دادن به کدام‌یک از سؤال‌های زیر را فراهم می‌کند؟»
«چرا نروژ یکی از موفق‌ترین کشورهای دنیا در نظر گرفته می‌شود؟»
(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- گزینه «۲»

(امیر زرانروز)

می‌دانیم شکل کلی تابع نمایی به صورت $f(x) = a^x$ است که در این رابطه، a عددی حقیقی مثبت و مخالف یک می‌باشد. لذا فقط تابع $f(x) = \pi^x$ تابع نمایی می‌باشد.

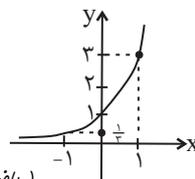
(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۲)

۸۲- گزینه «۳»

(مهمرب بقرایی)

$$y = (f \times g)(x) = f(x) \times g(x) = 2^x \times \left(\frac{3}{2}\right)^x = \left(2 \times \frac{3}{2}\right)^x = 3^x$$

x	-1	0	1
y	1/3	1	3

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۲)

۸۳- گزینه «۳»

(کوروش داوری)

نرخ کاهش (r) را با استفاده از رابطه زیر به دست می‌آوریم:

$$f(t) = c(1-r)^t$$

$$19/6 = 40(1-r)^2$$

$$\frac{19/6}{40} = (1-r)^2 \Rightarrow 0/49 = (1-r)^2 \Rightarrow (0/7)^2 = (1-r)^2$$

$$\frac{0/49 < 1}{0/7 < 1} \Rightarrow 0/7 = 1-r \Rightarrow r = 1-0/7 = 0/3$$

$$\Rightarrow r = 0/3 \times 100 = 33\%$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۴)

۸۴- گزینه «۲»

(علی شوری)

نقطه $(4, 4)$ روی تابع f است، پس:

$$f(4) = 4 \Rightarrow a^4 = 4 \xrightarrow{a > 0} a = \sqrt[4]{4} = \sqrt[2]{2} = \sqrt{2}$$

$$k = f(6) = (\sqrt{2})^6 = 2^3 = 8$$

مقدار $f(6)$ همان k می‌شود، پس: (ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۲)

۸۵- گزینه «۴»

(مهمرب اصلانی)

برای آنکه تابع نمایی کاهشی باشد (با افزایش مقدار x مقدار y کاهش یابد)، پایه باید بین صفر و یک باشد، یعنی:

$$0 < 2a - 2 < 1 \Rightarrow 1 < a < \frac{3}{2}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۲)

۸۶- گزینه «۳»

(علیرضا عبری)

ابتدا با توجه به $f(-2) = \frac{9}{25}$ مقدار a را به دست می‌آوریم:

$$f(-2) = a^{-2} = \frac{9}{25} \Rightarrow \left(\frac{1}{a}\right)^2 = \frac{9}{25}$$

$$\xrightarrow{a > 0} \frac{1}{a} = \frac{3}{5} \Rightarrow a = \frac{5}{3}$$

حاصل عبارت خواسته شده، برابر است با:

$$f(x) = \left(\frac{5}{3}\right)^x \xrightarrow{\frac{f(-1)=\frac{3}{5}}{f(1)=\frac{5}{3}}} \Delta f(-1) + 3f(1)$$

$$= 5 \times \frac{3}{5} + 3 \times \frac{5}{3} = 3 + 5 = 8$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۲)

۸۷- گزینه «۲»

(علی شوری)

تابع $f(x) = A^x$ با شرط $A > 0$ و $A \neq 1$ یک تابع نمایی است.

پس $3a - 11$ باید دو شرط زیر را داشته باشد:

$$3a - 11 > 0 \Rightarrow a > \frac{11}{3}$$

$$3a - 11 \neq 1 \Rightarrow 3a \neq 12 \Rightarrow a \neq 4$$

با شرایط $a > \frac{11}{3}$ و $a \neq 4$ و اینکه باید $a < 10$ باشد و عدد طبیعی نیز باشد، a می‌تواند اعداد ۵، ۶، ۷، ۸، ۹ را بگیرد.

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۲)

۸۸- گزینه «۲»

(مهمرب اصلانی)

جمعیت پس از ۱۵ سال را با A و جمعیت پس از ۱۳ سال را با B نشان

$$\frac{A}{B} = \frac{600 \times (1+0/1)^{15}}{600 \times (1+0/1)^{13}} = (1/1)^2 = 1/21$$

می‌دهیم.

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۴)

۸۹- گزینه «۲»

(امیر زرانروز)

$$(0/9)^4 = (0/9)^3 \times (0/9) = 0/729 \times 0/9 = 0/6561$$

تذکر:

$$f(t) = c(1-r)^t \Rightarrow f(4) = 1000000 \times (1-0/1)^4$$

$$= 1000000 \times (0/9)^4 = 1000000 \times (0/6561) = 656100$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۴)

۹۰- گزینه «۲»

(مهمرب رضا سیوری)

با توجه به اطلاعات سؤال و فرمول زیر داریم:

$$f(t) = c(1+r)^t \Rightarrow 810000 = 360000(1+r)^2$$

$$(1+r)^2 = \frac{810000}{360000} \Rightarrow (1+r)^2 = \frac{81}{36} \xrightarrow{r > 0} \text{جذراز دو طرف}$$

$$1+r = \frac{9}{6} = \frac{3}{2} \Rightarrow r = \frac{3}{2} - 1 = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \text{درصد تورم} = \frac{1}{2} \times 100 = 50\%$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۴)

ریاضی و آمار (۲)

۹۱- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

با بررسی گزینه‌ها داریم:

✗ $n \Rightarrow (n \Rightarrow n) \wedge (n \wedge n)$: گزینه «۱»

✗ $n \Rightarrow (n \Rightarrow n) \wedge (n \wedge n)$: گزینه «۲»

✓ $d \Rightarrow (d \Rightarrow d) \wedge (d \wedge d)$: گزینه «۳»

✗ $n \Rightarrow (d \Rightarrow d) \wedge (d \wedge n)$: گزینه «۴»

بنابراین گزینه «۳» صحیح است.

(ریاضی و آمار، (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۹۲- گزینه «۱»

(کوروش داوری)

اول تابع ثابت را به دست می‌آوریم:

ضرب x برابر صفر است. $a - 1 = 0 \Rightarrow a = 1$

$f(x) = 2 \times 1 \Rightarrow f(x) = 2 \Rightarrow f(3) = 2$

همانی $g \rightarrow g(-1) = -1$

$\Rightarrow$ عبارت $= -2 - 1 + 2 \times 2 = -2 + 4 = 2$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۹۳- گزینه «۴»

(عمیدرضا سپهری)

$$\text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & , x > 0 \\ 0 & , x = 0 \\ -1 & , x < 0 \end{cases}$$

$\begin{cases} f(-2) = -2 - 2 + 1 = -2 - 1 = -2 \times 1 = -2 \\ g(-2) = -1 \end{cases}$

$(f \times g)(1) = f(1) \times g(1) = 1 \times 1 \times 1 = 1(2) \times 1 = 2$

کل عبارت $= \frac{f(-2) - 2g(-2)}{f.g(1)} = \frac{-2 - 2(-1)}{2} = \frac{-2 + 2}{2} = \frac{0}{2} = 0$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۴۴)

۹۴- گزینه «۱»

(عمیدرضا سپهری)

ضرب طرفین در $\frac{4}{75} \rightarrow -4 \leq 4x < -3$

اضافه کردن عدد ۲ به طرفین $\rightarrow -4 + 2 \leq 4x + 2 < -3 + 2$

$\Rightarrow -2 \leq 4x + 2 < -1$

طبق تعریف جزء صحیح $\rightarrow \lfloor 4x + 2 \rfloor = -2$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۹۵- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

برای اعمال جمع، تفریق و ضرب روی توابع باید اشتراک دامنه دو تابع را در نظر بگیریم.

$D_f = \{5, 1, 3, 4\}, D_g = \{3, 2, 5, 1\} \Rightarrow D_f \cap D_g = \{1, 3, 5\}$

$g + f = \{(1, 2 + 5), (3, 2 + 4), (5, 6 + 3)\} = \{(1, 7), (3, 6), (5, 9)\}$

$f - g = \{(1, 2 - 5), (3, 2 - 4), (5, 6 - 3)\} = \{(1, -3), (3, -2), (5, 3)\}$

$D_{\frac{g+f}{f-g}} = D_f \cap D_g - \{x | (f-g)(x) = 0\} = \{1, 3, 5\}$

$\Rightarrow \frac{g+f}{f-g} = \left\{ \left(1, -\frac{7}{-3}\right), \left(3, \frac{-6}{-2}\right), \left(5, \frac{9}{3}\right) \right\} = \left\{ \left(1, \frac{7}{3}\right), \left(3, 3\right), \left(5, 3\right) \right\}$

$\frac{g+f}{f-g}$ برد تابع $= \left\{ -\frac{7}{3}, -3, 3 \right\}$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۹۶- گزینه «۲»

(کوروش داوری)

اول باید ضابطه تابع $(f+g)(x)$ را که خطی است و از دو نقطه مشخص می‌گذرد، پیدا کنیم:

$A \begin{vmatrix} 0 & -2 \\ 1 & 0 \end{vmatrix}, B \begin{vmatrix} 0 & -2 \\ 1 & 0 \end{vmatrix}$

$f + g$ شیب خط $m = \frac{0 - 1}{-2 - 0} = \frac{1}{2} \Rightarrow y - y_1 = m(x - x_1)$

$\Rightarrow y - 1 = \frac{1}{2}(x - 0) \Rightarrow (f+g)(x) = \frac{1}{2}x + 1$

$(f+g)(x) = f(x) + g(x)$ همچنین داریم:

$\frac{1}{2}x + 1 = x^2 + 4 + g(x) \Rightarrow g(x) = \frac{1}{2}x + 1 - x^2 - 4$

$g(x) = -x^2 + \frac{1}{2}x - 3 \Rightarrow g(-2) = -(-2)^2 + \frac{1}{2}(-2) - 3$

$\Rightarrow g(-2) = -4 - 1 - 3 = -8$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۹۷- گزینه «۲»

(کوروش داوری)

$(4f - 2g)(\sqrt{2}) = 4f(\sqrt{2}) - 2g(\sqrt{2})$

$f(\sqrt{2}) = \frac{\sqrt{2}}{2} \times \sqrt{2} + 1 = \frac{2}{2} + 1 = 2$

$g(\sqrt{2}) = (\sqrt{2})^2 + \frac{1}{2} = 2 + \frac{1}{2} = \frac{5}{2}$

$4f(\sqrt{2}) - 2g(\sqrt{2}) = 4 \times 2 - 2 \times \frac{5}{2} = 8 - 5 = 3$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۹۸- گزینه «۲»

(عمیدرضا سپهری)

چارک اول - چارک سوم = دامنه میان چارکی $\Rightarrow 10 = 20 - (a + 3)$

$\Rightarrow a + 3 = 10 \Rightarrow a = 7$

$\xrightarrow{a=7}$ میانه $= Q_2 = 2a = 2(7) = 14$

خط فقر $= \frac{Q_2}{2} = \frac{14}{2} = 7$

(ریاضی و آمار، (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۱)

۹۹- گزینه «۳»

(مهمبر بهیرایی)

تخمین داده‌های بعد یا قبل از داده‌های ثبت شده را برون‌یابی و تخمین داده‌های بین داده‌های ثبت شده را درون‌یابی گویند.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ تا ۷۰)

۱۰۰- گزینه «۳»

(امیر زراندوز)

در نمودار گزینه (۳) نقاط A، M و B همگی روی یک خط راست هستند که قسمتی از خود نمودار سری زمانی است پس در درون‌یابی در نقطه M به کمک A و B هیچ خطایی نخواهد داشت.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۰۱- گزینه «۱»

(ممنسن فردایی)

حس آمیزی در سایر ابیات:

گزینه «۲»: خشک بودن جان

گزینه «۳»: رنگ الفت

گزینه «۴»: نازک خیالان

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

۱۰۲- گزینه «۱»

(نازنین زهرا افشار)

در این بیت رابطه «همان‌طور که» میان دو مصراع وجود ندارد. در اسلوب معادله باید در مصراع دوم، مثالی مشابه برای مصراع اول ذکر شود و تناسب مفهومی داشته باشند.

همچنین مصراع دوم از لحاظ دستوری وابسته به مصراع اول است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۵)

۱۰۳- گزینه «۴»

(ممنسن فردایی)

در این بیت چنین بیان می‌شود که سکوت و خاموشی غنچه (گلبرگ‌های غنچه تو در تو است) به این دلیل است که باد بهاری، داروی بی‌هوشی به غنچه داده است و همین امر، آرایه «حسن تعلیل» را ایجاد نموده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۱۰۴- گزینه «۲»

(همید مهرثی)

حس آمیزی: شکرخند، تلخ شدن زندگی / ایهام تناسب: «شور» دو معنا دارد: ۱- اشتیاق ۲- نوعی مزه که در این معنا با «تلخ» تناسب دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد ایهام (عزیزان ایهام تناسب دارد نه ایهام) / بیت اسلوب معادله دارد و مصراع دوم در حکم تصدیق مصراع اول است.

گزینه «۳»: حسن تعلیل: خمیدگی قامت با دلیل ادبی و غیرواقعی بیان شده است. / فاقد اغراق

گزینه «۴»: استعاره: «ای ابر بهار» استعاره و تشخیص است. / فاقد حسن تعلیل (علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۰۵- گزینه «۴»

(سیر علیرضا امیری)

الف) حسن تعلیل: شاعر دلیل روشن شدن شمع را اشک ریختن آن بیان می‌کند.

ب) تشخیص: اشک حاصل ابر شد.

ج) استعاره: «دست روزگار»

د) حس آمیزی: «حسرت خشک»

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۰۶- گزینه «۳»

(همید مهرثی)

بیت «الف»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (رمل مسدس محذوف) / بیت «ب»: مفاعیلن مفاعیلن فعولن (هزج مسدس محذوف) / بیت «ج»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن (رجز مثنی سالم) / بیت «د»: فعولن فعولن فعولن فعل (مقارب مثنی محذوف)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۱۰۷- گزینه «۱»

(همید مهرثی)

وزن این بیت «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» (هزج مثنی سالم) است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۱۰۷)

۱۰۸- گزینه «۴»

(ممنسن اصغری)

«تأسف از بی‌برگ و بار بودن و از دست دادن شکوه گذشته» مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و بیت گزینه «۴» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ستایش بی‌تعلقی و وارستگی

گزینه «۲»: ارزشمندی با بهره‌مند بودن از عشق

گزینه «۳»: شکوه عاشق از فراق معشوق

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، ترکیبی)

۱۰۹- گزینه «۳»

(ممنسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات صورت سؤال و بیت گزینه «۳»: آشکار بودن درد و داغ دل عاشق

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شاعر معشوق خود را از لحاظ زیبایی و سرکشی به ترتیب به لاله و شعله تشبیه می‌کند.

گزینه «۲»: غربت شاعر به پایان رسید.

گزینه «۴»: آمیدی به یاری جوان مردان نیست؛ زیرا در غفلت به سر می‌برند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، ترکیبی)

۱۱۰- گزینه «۲»

(ممنسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات: ستایش بی‌نیازی

مفهوم بیت گزینه «۲»: ستایش گوشه‌گیری از خلق

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱۱- گزینه «۲»

(فرهاد علی نژاد)
نثر کتاب «المعجم» در مقدمه مصنوع، ولی در اصل کتاب ساده و عالمانه است.
(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳، ۱۶، ۳۶، ۳۸ و ۸۱)

۱۱۲- گزینه «۲»

(عارف سادات طباطبایی نژاد)
ممتاز: برگزیده، عالی، جدانشده، شاخص، سرآمد و ...
خَلَه: جامه، لباس نو، جامه بلند که بدن را بپوشاند. «خَلَه» در کتاب درسی به صورت «جامه حریر» معنا شده است، اما معنای «ابریشم» نمی‌دهد بلکه به نوعی لباس و جامه اطلاق می‌شود.
اذفر: خوش‌بو، معطر، تیزبو
انباز: شریک، دوست، همنا، معشوق
(علوم و فنون ادبی (۲)، واژگان، صفحه‌های ۳۰، ۶۷، ۷۱ و ۷۵)

۱۱۳- گزینه «۴»

(ممید مهرئی)
وزن ابیات:
گزینه «۱»: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن
گزینه «۲»: فعولن فعولن فعل
گزینه «۳»: فعلاتن فعلاتن فعلن
گزینه «۴»: مفتعلن مفتعلن فاعلن
(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۱۴- گزینه «۲»

(ممید مهرئی)
وزن بیت: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن)
تا چن د م را از خد ای دو ست ج دا دا ری
- - U U - - - -
من هی چ ن می گو یم آ خر ت ر وا دا ری
(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه ۹۱)

۱۱۵- گزینه «۳»

(سید علیرضا احمدی)
وزن گزینه‌ها:
گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
گزینه «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن
گزینه «۳»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن (در هر دو مصراع این بیت از اختیار آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن استفاده شده است).
گزینه «۴»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن
(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۱۶- گزینه «۱»

(مسن فدایی)
«پیمانه» مجاز از شراب است. / لب به پیمانه (شراب) تشبیه و از آن برتر دانسته شده و همچنین آغوش معشوق به آتشکده تشبیه و از آن برتر و بهتر دیده شده است.
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۱۷- گزینه «۳»

(ممید مهرئی)
مجاز: «سر» مجاز از فکر و خیال
کنایه: «چشم از گریه رفتن» کنایه از دست دادن بینایی
تشبیه: نور خیال / نور خیال روی تو قائم‌مقام چشم است.
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۱۸- گزینه «۱»

(سید علیرضا احمدی)
در بیت گزینه «۱»: «چون» به معنای «وقتی که» است و ترکیب‌های «چشم عبرت» و «خواب غفلت» اضافه اقترانی‌اند.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: چشم به ابر تشبیه شده است و «گوهر» استعاره از اشک است.
گزینه «۳»: «کشتی» و «دریا» استعاره از تعلقات دنیا و خود دنیا هستند.
گزینه «۴»: فضای خلد را مانند زندان تنگ می‌کند.
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۱۹- گزینه «۴»

(مسن اصغری)
مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: نتیجه اعمال ما به ما بر خواهد گشت.
مفهوم بیت گزینه «۴»: عمل عاقلان مورد پسند غافلان نیست.
(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۹۸)

۱۲۰- گزینه «۳»

(مسن اصغری)
در بیت صورت سؤال، شاعر خود را مورد سرزنش قرار می‌دهد و می‌گوید که انسان بی‌فایده‌ای است و مشکل‌گشای مردم نیست و مفهوم مقابل آن یعنی «مشکل‌گشای خلق بودن» در بیت گزینه «۳» مطرح شده است.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: گره‌گشا بودن فضل و رحمت خداوند
گزینه «۲»: هیچ‌کس به حل مشکل شاعر نمی‌پردازد.
گزینه «۴»: شکوه شاعر از نبودن مشکل‌گشا برای حل مشکلات جهان هستی
(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۸۶)

عربی زبان قرآن (۲) و (۳)

۱۲۱- گزینه «۱»

(هسین رضایی)
«يقولون»: می‌گویند / «بأفواههم»: با دهان‌هایشان (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «ما ليس»: آنچه را که نیست (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «فی قلوبهم»: در قلب‌هایشان / «الله أعلم»: خداوند داناتر است (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «بما يكتُمون»: به آنچه پنهان می‌کنند (رد گزینه ۳)
(عربی (۲)، ترجمه)

۱۲۲- گزینه «۴»

(هسین رضایی)
«ما تأثر»: تحت تأثیر قرار نگرفت (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أحد منّا»: کسی از ما (رد گزینه ۳) / «كلام كاذب»: سخن دروغویی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «تَبَيَّنَ»: روشن شده بود (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «احتیالُه»: فریب‌کاریش (رد سایر گزینه‌ها) / «لجميع»: برای همه
(عربی (۲)، ترجمه)

۱۲۳- گزینه ۲»

(نویر امسکی)

قسمت اول عبارت به درستی ترجمه نشده است؛ این یدع الإنسان شاتمه حقیراً ...! اگر انسان دشنامگوی خود را خوار رها کند ...

(عربی (۲) و (۳)، ترجمه)

۱۲۴- گزینه ۴»

(مبیر فاطمی)

«همة همکلاسیها»: جميع الزملاء، جميع الزميلات/ «در کلاس»: في الصفّ/ «صحت کردم»: تحدّثتُ (رد گزینه‌های ۲ و ۳)/ «تا به نتیجه‌ای دست یابیم»: حتّی نحصل علی نتیجة (رد سایر گزینه‌ها)

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۲۵- گزینه ۲»

(ولی بربری - ابهر)

«راجعتُ» فعل ماضی باب مُفاعلة است و ماضی این باب بر وزن «فَاعَلَ» می‌آید و باید دومین حرف اصلی آن فتحه بگیرد؛ بنابراین «راجعتُ» به معنای «مراجعه کردم» صحیح است. هم‌چنین «المُسْتَوْصَفُ» صحیح است.

(عربی (۲)، ضبط حرکات)

۱۲۶- گزینه ۳»

(سیر مفسرعلی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «ماضیه: تبتّم؛ مضارعه: یتبتّم» نادرست است. «بتسامة» از باب افتعال است؛ ماضی آن: «بتّسّم» و مضارع آن: «یتبتّم» است. گزینه «۲»: «فاعله: قلب» نادرست است. «قلب» مفعول آن است. گزینه «۴»: «له ثلاثة حروف أصلية و حرف زائد، إسم فاعله: حامل» نادرست است. «أتحملُ» فعل مزید ثلاثی از باب تَفَعَّل است؛ دو حرف زائد دارد و اسم فاعل آن به صورت «مُتَحَمِّلٌ» می‌آید.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب)

۱۲۷- گزینه ۲»

(سیر مفسرعلی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «یکره» (نابند می‌دارد) و «یحبّ» (دوست دارد) متضاد است. گزینه «۳»: «الانزعاج» (آزردگی) و «الانشراح» (شادمانی) متضاد است. گزینه «۴»: «یحمی» (نگهداری می‌کند) و «یدافع» (دفاع می‌کند) مترادف است.

(عربی (۳)، واژگان)

۱۲۸- گزینه ۲»

(حامد مقرر س زاره - مشهور)

در این گزینه، «أهدی» (هدیه بدهد) فعل ماضی باب افعال، بر وزن «أفعل» است و بنابراین اسم تفضیل نیست. در سایر گزینه‌ها: «أرخص، أتقی، أحبّ» اسم تفضیل هستند.

(عربی (۲)، قواعد اسم)

۱۲۹- گزینه ۴»

(سیر مفسرعلی مرتضوی)

در گزینه «۴»، فعل «یحاول» جواب شرط است و برای توصیف اسم «عمل» نیامده است. (ترجمه عبارت: هرکس از کاری پیشیمان شود، می‌کوشد قبل از دست رفتن فرصت، آن را جبران کند!)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعل «اقترح» برای توصیف اسم نكرة «فلماً» آمده است.

گزینه «۲»: «كنت أهتمّ» اسم نكرة «أمور» را توصیف کرده است.

گزینه «۳»: «یعجب» اسم نكرة «فرعاً» را توصیف کرده است. (دقت کنید در این جا، «جامعياً» هم صفت است و برای توصیف «فرعاً» آمده است.)

(عربی (۲)، قواعد اسم)

۱۳۰- گزینه ۳»

(مرتضی کاظم شیروزی)

در گزینه «۳»، «ولد» مبتداست، نه منادی. (ترجمه: فرزند من از محیطی که در آن زندگی می‌کند، نگهداری خواهد کرد!)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعل «تحمّل» مفرد مذکر مخاطب است و نشان می‌دهد در این جمله منادا داریم.

گزینه «۲»: فعل «أعین» امر مخاطب است و نشان می‌دهد در این جمله منادا داریم.

گزینه «۴»: فعل «لا تظلم» نهی مخاطب است و نشان می‌دهد در این جمله منادا داریم.

(عربی (۳)، منادا)

تاریخ (۳)

۱۳۱- گزینه ۲»

(علی مفسر کریمی)

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، همه‌پرسی تعیین نظام سیاسی جدید، روزهای ۱۰ و ۱۱ فروردین ۱۳۵۸ برگزار شد و نتیجه آن که در ۱۲ فروردین اعلام شد، نشان داد که بیش از ۹۸ درصد شرکت‌کنندگان به جمهوری اسلامی رأی مثبت داده‌اند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی ایران، صفحه ۱۳۹)

۱۳۲- گزینه ۳»

(میلاد هوشیار)

امام خمینی (ره) تسخیر سفارت آمریکا در تهران در ۱۳ آبان ۱۳۵۸ را تأیید کردند و آن را انقلاب دوم خواندند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی ایران، صفحه ۱۴۰)

۱۳۳- گزینه ۴»

(میلاد هوشیار)

در بعد آیینی و مناسکی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، اولین نماز جمعه به امامت آیت‌الله طالقانی در تهران و سپس به تدریج در سایر شهرستان‌ها اقامه گردید.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی ایران، صفحه ۱۴۱)

۱۳۴- گزینه ۱»

(میلاد هوشیار)

با برگزاری انتخابات اولین دوره مجلس خبرگان رهبری و تشکیل مجلس خبرگان رهبری، تمامی ارکان سیاسی کشور مطابق قانون اساسی شکل گرفتند و نظام سیاسی جمهوری اسلامی به طور کامل استقرار یافت.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی ایران، صفحه ۱۴۱)

۱۳۵- گزینه «۳»

(میلار باغ شیفی)

بلافاصله پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به فرمان امام خمینی (ره) کمیته انقلاب اسلامی تأسیس شد. این کمیته وظیفه حفظ نظم و امنیت و دستگیری سران جنایتکار رژیم پهلوی را بر عهده داشت.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی ایران، صفحه ۱۳۱)

۱۳۶- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

مدت کوتاهی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، گروهک تروریستی فرقان برخی از شخصیت‌های برجسته انقلابی مانند سپهبد ولی‌الله قری، رئیس ستاد مشترک ارتش، آیت‌الله استاد مطهری عضو سرشناس شورای انقلاب و از یاران نزدیک امام خمینی (ره)، دکتر مفتح، حاج مهدی عراقی و آیت‌الله قاضی طباطبایی را که از مبارزان سرشناس بودند، به شهادت رساند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی ایران، صفحه ۱۳۲)

۱۳۷- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

سازمان مجاهدین خلق با پشتیبانی سازمان‌های اطلاعاتی دشمن، کوشیدند تا برخی اعتراضات مردمی در سال‌های اخیر در کشور را به سوی اغتشاش و آشوب سوق دهند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی ایران، صفحه ۱۳۲)

۱۳۸- گزینه «۴»

(میلار باغ شیفی)

در نفوذ فردی و موردی، جبهه دشمن بر یک فرد تمرکز کرده و با انواع مختلفی از روش‌های فریبنده، بر فکر و اراده هدف او تسلط می‌یابد. در این نوع نفوذ، در مواردی که فرد مورد هدف قرار گرفته از موقعیت سیاسی یا مذهبی یا اقتصادی خاصی برخوردار باشد، تأثیرگذاری چندین برابری خواهد داشت.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی ایران، صفحه ۱۳۵)

۱۳۹- گزینه «۱»

(میلار باغ شیفی)

ماه‌ها پیش از پیروزی انقلاب، دشمن به ویژه آمریکایی‌ها، با ایجاد ارتباط و نزدیک شدن به برخی جریان‌ها و چهره‌های مذهبی و سیاسی، تلاش کردند در نظام انقلابی که پس از سقوط پهلوی برپا می‌گردد، نفوذ کنند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی ایران، صفحه ۱۳۵)

۱۴۰- گزینه «۳»

(میلار هوشیار)

در دوره ریاست جمهوری آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای، دانشگاه‌ها که پس از پیروزی انقلاب اسلامی تعطیل شده بودند، بازگشایی شدند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی ایران، صفحه ۱۳۶)

جغرافیا (۳)

۱۴۱- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این سازمان برای انجام دادن وظایف خود از کلیه ظرفیت‌های موجود مانند وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌های دولتی و ... استفاده می‌کند و فعالیت‌های آن‌ها را برای مقابله با بحران هماهنگ می‌سازد.

گزینه «۳»: در همه استان‌ها، اداره کل مدیریت بحران وجود دارد که زیر نظر استانداری فعالیت می‌کند.

گزینه «۴»: سازمان مدیریت بحران وظایفی دارد که بخشی از فعالیت‌های آن مربوط به مخاطرات طبیعی است.

(جغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه ۱۰۰)

۱۴۲- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

یکی از نشانه‌های وقوع زمین‌لرزه، کاهش لرزش‌های کوچک زمین در راستای گسل‌ها است. زمانی که این لرزش‌ها متوقف شوند، امکان تجمع انرژی بیشتر می‌شود و ممکن است در اثر تخلیه یکباره انرژی، زمین‌لرزه شدیدتری رخ دهد.

(جغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

۱۴۳- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

ساختمان‌هایی که بر اساس اصول مهندسی ساخته می‌شوند، در زمان وقوع زلزله، کمتر آسیب می‌بینند و تلفات انسانی خیلی کمتری به بار می‌آورند. کیفیت ساخت‌وساز با میزان آسیب‌پذیری ساختمان در برابر زلزله ارتباط دارد.

(جغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه ۱۰۱)

۱۴۴- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

بهتر است در زمان وقوع زمین‌لرزه، خونسردی خود را حفظ کنیم.

(جغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه ۱۰۲)

۱۴۵- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

- بعد از زلزله لازم است تا حد ممکن روی آوار حرکت نکنیم؛ چون امکان دارد افرادی زیر فضای خالی آوار باشند که حرکت ما باعث ریزش آوار روی آن‌ها شود.

- در زمان وقوع زمین‌لرزه، برای محافظت از خود در برابر سقوط اجسام می‌توانیم به زیر میزهای چوبی محکم پناه ببریم و برای جلوگیری از جابه‌جا شدن میز، پایه‌های آن را محکم بچسبیم.

- در مدیریت پیش از وقوع زمین‌لرزه، وسایلی را که ممکن است با لرزش سقوط کنند، سر جایشان محکم کنیم.

(جغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۳)

۱۴۶- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

تعیین حریم توسعه برای رودخانه‌ها، تعیین محدوده‌های سیل‌گیر و نقشه‌های حریم سیل‌گیری و پرهیز از ساخت‌وساز در محدوده سیل‌گیر، از روش‌های غیرسازه‌ای مدیریت پیش از وقوع سیل است.

(جغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

۱۴۷- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

گستره زمین لغزش‌ها بسیار کمتر از مخاطراتی مانند زمین‌لرزه است؛ یعنی طول و عرض اغلب توده‌های لغزشی کمتر از یک کیلومتر است و بنابراین، خسارت‌های آن چندان فراگیر نیست.

(مغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه ۱۰۷)

۱۴۸- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

با ساماندهی شبکه زهکشی سطح توده لغزشی، نفوذپذیری آن کاهش پیدا می‌کند و آب باران کمتر نفوذ می‌کند و به سرعت تخلیه می‌شود.

(مغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه ۱۰۸)

۱۴۹- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

مدیریت آبخیزداری، حفاظت از مراتع و پوشش گیاهی و کنترل فرسایش خاک است.

(مغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه ۱۰۹)

۱۵۰- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

با ایجاد سدهای خشکه‌چین یا سدهای گابیونی با استفاده از تورهای سیمی و قطعات سنگ، نه تنها می‌توان از فرسایش خاک جلوگیری کرد، بلکه می‌توان مقدار نفوذ روان آب حاصل از باران را افزایش داد.

(مغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه ۱۰۹)

تاریخ پایه

۱۵۱- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

پژوهشگر در مرحله شناسایی منابع، پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق، میزان اعتبار، دقت و صحت آن‌ها را ارزیابی می‌کند؛ مثلاً اگر محقق از اسناد استفاده کند، باید از اصالت سند و جعلی نبودن آن مطمئن شود.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۶)

۱۵۲- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

باستان‌شناسان پس از حفاری و خاکبرداری، هنگامی که به یک بنای تاریخی برخورد کنند، نخست نقشه آن بنا را مشخص می‌نمایند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۵)

۱۵۳- گزینه «۳»

(میلاد باغ‌شینی)

بخش عمده‌ای از شهرت حمورابی، از جمله مشهورترین پادشاهان قوم آموری، به خاطر قانون‌نامه‌ای است که از او برجای مانده و به عنوان نخستین سند قانون‌گذاری جهان به شمار می‌رود.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۳۷)

۱۵۴- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

حکومت ایلام، پس از قرن‌ها سلطنت، بر اثر یورش ویرانگر آشوریان در قرن ۷ ق.م. دچار انحطاط و فروپاشی شد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۷)

۱۵۵- گزینه «۲»

(علی‌محمد کریمی)

با فتوحاتی که مهرداد دوم انجام داد، وسعت قلمرو اشکانیان به نهایت خود رسید و پایه‌های قدرت و سلطنت آنان استوار گردید.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۲)

۱۵۶- گزینه «۳»

(میلاد باغ‌شینی)

یکی از رویدادهای مهم تاریخ اسلام در دوران خلفای نخستین، لشکرکشی اعراب مسلمان به سرزمین‌های مجاور شبه‌جزیره عربستان بود. در نتیجه این لشکرکشی‌ها که از اواخر خلافت ابوبکر آغاز شد و تا پایان خلافت عثمان بدون وقفه ادامه یافت، سرزمین‌های ایران، شام و مصر فتح شد و اسلام به تدریج در آن سرزمین‌ها گسترش یافت.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۸)

۱۵۷- گزینه «۳»

(علی‌محمد کریمی)

پس از حمله یعقوب به نیشابور و از میان برداشتن حکومت طاهریان و سپس لشکرکشی ناموفق امیر صفاری به بغداد، روابط دو طرف به خصومت گرایید.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۹۲)

۱۵۸- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

در دوره‌های حکمرانی غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان، پیروان مذهب اسماعیلیه در شهرها و روستاهای ایران پراکنده بودند. این گروه، مهم‌ترین مخالفان خلافت عباسی و دو حکومت غزنوی و سلجوقی بودند و به همین دلیل همیشه از سوی این حکومت‌ها مورد تعقیب و آزار قرار داشتند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۰۸)

۱۵۹- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

ملاصدرا میراث‌گران قدر چهار جریان فکری بزرگ اسلامی یعنی فلسفه مشاء، اشراق، کلام و عرفان را به هم آمیخت و نظام فلسفی نوینی را که همان مکتب فلسفی حکمت متعالیه است، به وجود آورد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۵۱)

۱۶۰- گزینه «۲»

(علی‌محمد کریمی)

درگیری‌های پاپ و پادشاهان در اواخر قرون وسطا، استقلال و آزادی عمل بیشتری برای دولت شهرهای ایتالیایی به وجود آورد.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر پریر، صفحه ۱۷۴)

جغرافیای پایه

۱۶۱- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.

(مغرافیای ایران، مغرافیا چیست؟، صفحه ۴)

۱۶۲- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

وجود ذخایر آب، معدن و ذخایر طبیعی و دامداری از جمله ارزش‌های اقتصادی نواحی کوهستانی هستند. در این نواحی پدیده‌های مختلفی به چشم می‌خورد که گنبدهای نمکی از نمونه‌های آن است و از زیباترین و فعال‌ترین پدیده‌های رشته‌کوه زاگرس به‌شمار می‌آیند.

(مغرافیای ایران، مغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۲۶ و ۲۹)

۱۶۳- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

کانون‌های آنگیری که بیش از ۵۰۰ میلی‌متر بارش داشته باشند و حداقل در هشت ماه از سال، این بارش‌ها اتفاق بیفتند، به آن‌ها کانون‌های دائمی می‌گویند، مانند کوه‌های دماوند تهران. در کوهستان‌های نزدیک به مناطق گرم‌وخشک که گاهی بارش‌های کوتاه و اتفاقی رخ می‌دهد، نوعی کانون آنگیر موقت شکل می‌گیرد که آن‌ها را کانون‌های اتفاقی می‌نامند، مانند دریاچه نمک قم.

(مغرافیای ایران، مغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۹)

۱۶۴- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

در سال ۱۳۱۶ با تصویب قانون تقسیمات کشوری، ایران به ده استان که نام هر استان یک عدد بود و ۴۹ شهرستان تقسیم شد. در این قانون، هر استان به چند شهرستان و هر شهرستان به چند بخش و هر بخش به چند دهستان و هر دهستان به چند قصبه تقسیم می‌شد.

(مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه ۷۱)

۱۶۵- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

عدم تعادل در پراکندگی قطب‌های صنعتی در سطح کشور نشان می‌دهد که به توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی ایران به طور کامل توجه نشده است.

(مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه ۹۳)

۱۶۶- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است (وحدت‌یابی).

(مغرافیا (۲)، نامه پیوست، صفحه ۴)

۱۶۷- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

دشت‌ها، بیش از یک سوم سطح زمین را پوشانده‌اند و نواحی عمده سکونت، زندگی و فعالیت انسان‌ها را تشکیل می‌دهند.

(مغرافیا (۲)، نوای طبیعی، صفحه ۳۹)

۱۶۸- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

پدیدهٔ پخش یا انتشار، فرایندی است که طی آن یک موضوع یا پدیده مانند زبان، مذهب، افکار و ایده‌ها، نوآوری، وسایل و ابزار، لباس، شیوهٔ زندگی و حتی بیماری از یک مکان به سایر مکان‌ها گسترش می‌یابد.

(مغرافیا (۲)، نوای انسانی، صفحه ۷۹)

۱۶۹- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

عوامل مختلفی در انتخاب یک مکان به عنوان پایتخت مؤثرند که برخی از مهم‌ترین آن‌ها، عبارت‌اند از: داشتن جمعیت قابل توجه، داشتن قابلیت‌های محیطی مناسب، قرار داشتن در تقاطع راه‌های ارتباطی، دسترسی آسان به سرتاسر کشور به ویژه مرزها، داشتن قابلیت دفاعی مناسب و دور بودن از مرزها.

(مغرافیا (۲)، نوای سیاسی، صفحه ۱۳۶)

۱۷۰- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

منطقهٔ ژئوپلیتیکی عبارت است از بخشی از سطح زمین با تعدادی کشور همجوار که به دلیل داشتن ارزش‌های جغرافیایی، بازیگران سیاسی برای کنترل یا تصرف آن‌ها با یکدیگر وارد تعامل (کنش و واکنش) می‌شوند. این تعامل ممکن است مذاکره، همکاری و همبستگی یا رقابت و کشمکش و حتی جنگ باشد.

(مغرافیا (۲)، نوای سیاسی، صفحه ۱۵)

جامعه‌شناسی (۳)

۱۷۱- گزینه «۱»

(آزیتا بیدری)

اشتراک مدینهٔ فاسقه و مدینهٔ ضالّه: انحراف از مدینهٔ فاضله افتراق رویکرد ابن‌خلدون و فارابی: محافظه‌کارانه بودن اشتراک علم به نفس و علم به مبدأ و معاد: نافع‌ترین علوم اشتراک عقل ابزاری و عقل انتقادی: عقل در معنای عام

(یامعه‌شناسی (۳)، پیشینهٔ علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۵، ۹۸، ۱۰۰، ۱۰۲ و ۱۰۳)

۱۷۲- گزینه «۲»

(آزیتا بیدری)

الف) به‌وسیلهٔ عقل تفسیری، در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای شناخت یکدیگر، تفاهم و تعامل استفاده می‌کنیم.

ب) عصبیت

ج) اگر به قصد درس آموختن از رفتار گذشتگان و شناخت قوانین اجتماعی برای استفاده از آن قوانین در حال و آینده آموخته شوند، علم نافعند.

د) فارابی، علم اجتماعی را علم مدنی نامیده است.

(یامعه‌شناسی (۳)، پیشینهٔ علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۵، ۹۷، ۱۰۰ و ۱۰۳)

۱۷۳- گزینه «۲»

(آزیتا بیدری)

ابن‌خلدون با تأثیرپذیری از قرآن، به دنبال شناخت سنت‌های الهی در جامعه بود. او در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسّی و تجربی استفاده می‌کرد، بنابراین از جامعهٔ آرمانی سخنی نگفت.

عقل انتقادی برای ارزیابی و داوری دربارهٔ مناسبات و ارتباطات انسانی به کار می‌رود. جامعه‌شناسی انتقادی از عقل ابزاری و عقل تفسیری عبور می‌کند و به دنبال عقلانیت دیگری می‌گردد که ظرفیت و توان داوری ارزشی و انتقادی را داشته باشد و این ظرفیت را در عقل انتقادی جست‌وجو می‌کند.

(یامعه‌شناسی (۳)، پیشینهٔ علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۰، ۱۰۲ و ۱۰۳)

۱۷۴- گزینه «۱»

(آزیتا بیدری)

منزلت علم: مراتب علم در اسلام که ارزش آن‌ها در فرهنگ اسلام یکسان نیست و یادگیری همهٔ علوم، ارزش یکسانی ندارد.

مدینهٔ فاسقه: جامعه‌ای است که مردم حقیقت و عدالت را می‌شناسند یا امکان شناخت آن را دارند ولی براساس آن‌ها عمل نمی‌کنند.

درک عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی: به کمک عقل ابزاری درک می‌شود.

سنت‌های الهی: قوانین حاکم بر تداوم و تغییر جوامع مختلف در دیدگاه قرآن کریم

(یامعه‌شناسی (۳)، پیشینهٔ علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۴، ۹۶، ۹۸ و ۱۰۲)

جامعه‌شناسی (۲)

۱۷۵- گزینه «۳»

(آزیتا بیدرقی)

ملاک تقسیم‌بندی جوامع در دیدگاه فارابی: نوع علم، اندیشه، فرهنگ و رفتار جوامع

علت عدم وجود جامعه آرمانی در دیدگاه ابن‌خلدون: عدم توجه به روش عقلی و استفاده از روش حسی و تجربی

روش علمی که از ارزش‌ها و آرمان‌های انسان سخن می‌گویند: روش عقلانی و وحیانی

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۵، ۹۷، ۹۸ و ۱۰۰)

۱۷۶- گزینه «۴»

(مبیناسارات تاپیک)

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» در رابطه با علوم اجتماعی جهان اسلام درست است. عقلانیت در جهان اسلام ارزش‌ها و اعتبار روشنگرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان نمی‌گیرد، بلکه عاملان با استفاده از این عقلانیت به گونه‌ای مستقل به ارزیابی فرهنگ و تاریخ مربوط به خود می‌پردازند.

(جامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۱۲)

۱۷۷- گزینه «۳»

(مبیناسارات تاپیک)

عبارت اول: جامعه‌شناسی تفسیری (ب)

عبارت دوم: جامعه‌شناسی تبیینی (ج)

عبارت سوم: جامعه‌شناسی انتقادی (الف)

عبارت چهارم: علوم اجتماعی جهان اسلام (د)

(جامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۵)

۱۷۸- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)

عقلانیت جهان اسلام در تولید دانش علمی درباره محیط فرهنگی و اجتماعی نقش محوری دارد ولی همه عرصه‌های علمی را به تنهایی سامان نمی‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۱۲)

۱۷۹- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - نادرست (در رابطه با عقل عملی است).

گزینه «۲»: نادرست (ویژگی‌های جامعه مطلوب و آرمانی را مشخص می‌کند) - درست

گزینه «۳»: درست - درست

گزینه «۴»: نادرست (در رابطه با عقل عملی) - نادرست (جامعه‌ای مطلوب است که دارای دو ویژگی باشد).

(جامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۶، ۱۰۷ و ۱۰۹)

۱۸۰- گزینه «۴»

(مبیناسارات تاپیک)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مربوط به دیدگاه طه عبدالرحمان است.

گزینه «۲»: مسلمانان باید بدون در نظر گرفتن نژاد و زبان و مذهب از مظلوم دفاع کنند.

گزینه «۳»: مربوط به فقه اسلامی نیست.

(جامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۰۸)

۱۸۱- گزینه «۴»

(آزیتا بیدرقی)

د) کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر از طریق دولت‌های دست‌نشانده (استعمار نو)

ب) غلبه قدرت‌های قومی و قبیله‌ای (آشکار نشدن ظرفیت‌های فرهنگ اسلام به طور کامل)

الف) برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت: استبداد استعماری

ج) ناسیونالیسم و مارکسیسم: مقابله با سلطه استعمار تا قبل از انقلاب اسلامی ایران

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۵، ۲۹، ۳۱ و ۳۲)

۱۸۲- گزینه «۳»

(آزیتا بیدرقی)

در بحران معرفت‌شناختی غرب، امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها از بشر سلب می‌شود.

اومانیزم در بخش‌های مختلف فرهنگ غرب نظیر هنر، ادبیات و حقوق بروز یافته است. ادبیات مدرن حالات روانی آدمیان را در زندگی روزمره و این جهانی منعکس می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۰ و ۳۳)

۱۸۳- گزینه «۳»

(مهمد ابراهیم سلیمانی)

- سکولاریسم در دوران فرهنگ معاصر غرب از سطح عملی و ظاهری فرهنگ غرب به سطح نظری و عمیق آن تسری پیدا کرد.

- بازگشت مسیحیت به فرهنگ یونان و روم باستان برای عبور از مسیحیت و پذیرش تفسیر غیرتوحیدی فرهنگ یونان و روم باستان از هستی بود.

- تحریفاتی که در مسیحیت قرون وسطی رخ داد در سطح اندیشه و نظر، آن را آمیخته با رویکردهای اساطیری کرد و با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۹ و ۵۰)

۱۸۴- گزینه «۴»

(مهمد ابراهیم سلیمانی)

اولین مرحله تکوین نظام نوین جهانی، پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار بود. زوال تدریجی قدرت کلیسا منجر به حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ شد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۰)

۱۸۵- گزینه «۱»

(مهمد ابراهیم سلیمانی)

وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به قدرت برتر سیاسی و نظامی کشورهای استعمارگر موجب می‌شود تا مبادلات تجاری در سطح جهانی به گونه‌ای نامتعادل انجام شود و انتقال ثروت به طور مستمر به سوی کشورهای غربی پیدا کند.

تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده، قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد و این پدیده، موجب وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود.

۱۹۱- **گزینه ۳»** (کتاب آبی)
جهان فردی اشخاص نادیده گرفته نمی‌شود و فرد در قبال فرهنگ و جامعه مسئول است: نظر گروه سوم = ب
جهان طبیعی را ماده خامی می‌دانند که در معرض تصرفات مختلف اجتماعی است: نظر گروه دوم = ج
بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند: نظر گروه اول = الف

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۱۹۲- **گزینه ۴»** (کتاب آبی)
معیار و میزان برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف، ارزش حقیقت است نه تعهد و مسئولیت.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۹۳- **گزینه ۳»** (کتاب آبی)
فرهنگ اساطیری یونان و روم باستان، با غفلت از نگاه توحیدی به عالم، مرحله‌ای از توجه به عالم کثرت را بدون توجه به خداوند واحد طی کرده بود. در این فرهنگ خداوندگاران متکثر پرستیده می‌شوند.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۹)

۱۹۴- **گزینه ۲»** (کتاب آبی)
- اندیشه سیاسی نوین بر اساس اصالت بخشیدن به انسان دنیوی، خواست و اراده آدمی را مبدأ قانون‌گذاری می‌داند. لیبرالیسم، اندیشه سیاسی جدیدی است که از این رهگذر شکل می‌گیرد. لیبرالیسم را مباح دانستن همه امور در قیاس با خواست انسان تعریف کرده‌اند. این به معنای آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی است که مستقل از او باشد و به معنای مبدأ بودن آدمی برای همه ارزش‌هایی است که به خواست او شکل می‌گیرد.

- حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس، به جای بازگشت به سوی حقیقت الهی انسان، به رویگردانی از نگاه معنوی منجر شد. بدین ترتیب به جای حقوق فطری الهی انسان، حقوق طبیعی بشر شکل گرفت.

- گسترش تجارت و به دنبال آن رشد صنعت، قشر جدید سرمایه‌داران را به وجود آورد؛ بدین ترتیب، اقتصاد کشاورزی فئودالی به اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری متحول شد و روابط ارباب-رعیتی به روابط کارگران و سرمایه‌داران تغییر یافت.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۱۹۵- **گزینه ۱»** (کتاب آبی)
تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده، قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد و این پدیده، موجب وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود. وابستگی کشورهای استعمارزده، مسئله‌ای است که امکان عبور از مرحله استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آورد.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند ولی این انتقال در جهت استقلال این کشورها یا تعدیل جهانی ثروت نیست بلکه در جهت منافع بیشتر کشورهای استعمارگر است. بدین ترتیب با رشد و تحول کشورهای استعمارزده نیز فاصله و وابستگی کشورهای غربی و غیرغربی همچنان حفظ می‌شود.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۱۸۶- **گزینه ۱»**
تشریح عبارات نادرست:

- لیبرالیسم با اتکا بر شعار آزادی و خصوصاً آزادی اقتصادی راه بهره‌کشی را برای صاحبان ثروت باز کرده و عدالت را نادیده گرفته بود.

- دو جریان چپ و راست طی قرن بیستم بلوک شرق و غرب را شکل دادند. (پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۶، ۷۸ و ۸۰)

۱۸۷- **گزینه ۳»**

عبارت نخست: اصطلاح استعمارگر و استعمارزده
عبارت دوم: نظریه جنگ تمدن‌ها (هانتینگتون)
عبارت سوم: عقب‌مانده - توسعه‌نیافته - در حال توسعه
عبارت چهارم: تداوم جنگ سرد

(پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۵، ۸۶، ۸۸ و ۸۹)

۱۸۸- **گزینه ۴»**
تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱» درست - نادرست (داوری حسی و تجربی)
گزینه ۲» نادرست (فقط چالش فقر و غنا مستمر است) - درست
گزینه ۳» نادرست (فقط بحران اقتصادی مقطعی است) - نادرست (نیمه دوم قرن بیستم)
گزینه ۴» درست - درست

(پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۲، ۹۳ و ۹۹)

۱۸۹- **گزینه ۲»**

- منورالفکران غرب‌گرا
- مقاومت منفی - فعالیت رقابت‌آمیز
- روشنفکران چپ
- بلوک غرب

(پایه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۸ و ۱۲۰)

۱۹۰- **گزینه ۲»**

مطرح شدن مسئله اسرائیل به عنوان مسئله جهان اسلام پیامد انقلاب اسلامی با بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی بود.

تبلیغ معنویت‌های کاذب و سکولار در کشورهای غربی پیامد مقابله با دنیای غرب با حرکات مستقلی که در جهان اسلام شکل گرفته است.

شکل‌گیری یا گسترش اندیشه‌های پسامدرن، پیامد تأثیرات انقلاب اسلامی ایران که فراتر از مرزهای جهان اسلام بود.

(پایه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۲۷، ۱۳۱ و ۱۳۲)

۱۹۶- گزینه ۲»

(کتاب آبی)

- رویکرد لیبرالیسم اولیه، بیش‌تر رویکردی فردی و اقتصادی است.
- ریکاردو از اقتصاددانان کلاسیک، رفاه کارگران را موجب بالاتر رفتن تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند.
(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جوانی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۱۹۷- گزینه ۱»

(کتاب آبی)

کشورهای غربی، به‌ترتیب، چالش‌های درونی خود را از طریق استثمار اقتصادی کشورهای غیرغربی حل می‌کنند و بحران‌های اقتصادی، جنگ‌ها و جبهه‌بندی‌های درونی خود را با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی، مدیریت می‌کنند.
(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جوانی، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

۱۹۸- گزینه ۳»

(کتاب آبی)

جنبش‌های اجتماعی برای کنترل بحران محیط زیست، در مقابله با دیدگاه فرهنگ مدرن غرب نسبت به طبیعت شکل گرفته است و از متن این فرهنگ شکل نگرفته است.
(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جوانی، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

۱۹۹- گزینه ۲»

(کتاب آبی)

انقلاب اسلامی با رویکرد معنوی خود، نخستین انقلابی بود که بعد از انقلاب فرانسه شکل می‌گرفت.
(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۲۰۰- گزینه ۱»

(کتاب آبی)

- جهاد اسلامی افغانستان در برابر حکومت وابسته به بلوک شرق، تحت تأثیر انقلاب اسلامی بود.
- مقاومت انقلاب اسلامی ایران در دهه نخست، موقعیت بلوک شرق را به‌عنوان تنها رقیب بلوک غرب متزلزل ساخت و موقعیت جهان اسلام را به‌عنوان یک قطب فرهنگی تثبیت کرد.
- سلسله جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ هـ.ش، تحت تأثیر انقلاب اسلامی بود.
(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۲۷ و ۱۳۲)

فلسفه دوازدهم

۲۰۱- گزینه ۳»

(نیمه پواهری)

اصالت وجود، بنیادی‌ترین اصل فلسفی ملاصدراست و در قدم سوم برای رسیدن به این اصل باید بپذیریم که وجود و ماهیت در ذهن با هم مغایر هستند و وجود و ماهیت همانند دو مفهوم انسان و بشر نیستند که یکی باشند.

(فلسفه (۲)، دوران متأخر، صفحه ۹۲)

۲۰۲- گزینه ۱»

(نیمه پواهری)

اصیل به معنی واقعی است پس مطابق با دیدگاه ملاصدرا (اصالت وجود)، وجود واقعی است و مفهوم ماهیت به تبع وجود در ذهن انسان انتزاع و ساخته می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۳). بحث اصالت وجود یا ماهیت از آنجا شکل می‌گیرد که وجود و ماهیت دو مفهوم مغایر هستند و یک شیء واحد در خارج نمی‌تواند ماهی از او و مصداق دو مفهوم متفاوت باشد. لذا باید یکی از این مفاهیم اصیل و واقعی باشند و دیگری به تبع آن در ذهن ساخته شود. لذا طبق دیدگاه اصالت وجود می‌توانیم بگوییم شیء خارجی در اصل ماهی از او مفهوم وجود است (رد گزینه ۴).

اما توجه کنید که در هر صورت چه مفهوم اصیل و چه مفهوم اعتباری هر دو از شیء خارجی واحد استنباط می‌شوند. یعنی ما با مواجهه با یک شیء خارجی دو مفهوم وجود و ماهیت آن را استنباط می‌کنیم. پس نمی‌توان گفت که مفهوم ماهیت از شیء خارجی دریافت و استنباط نمی‌شود. بحث بر سر این است که کدام یک اصیل است و کدام یک نیست (تأیید گزینه ۱)
(فلسفه (۲)، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۲۰۳- گزینه ۴»

(نیمه پواهری)

بیت مذکور در صورت سؤال بیانگر «اصالت وجود» است. زیرا تعیین‌ها (ماهیت) را برگرفته از مفهوم وجود می‌داند. پس این بیت در تقابل با دیدگاه اصالت ماهیت است. میرداماد که استاد ملاصدرا بود، گفتند آن امر واقعی خارجی مصداق ماهیت از معتقدان به اصل اصالت ماهیت بود.
(فلسفه (۲)، دوران متأخر، صفحه ۹۳)

۲۰۴- گزینه ۴»

(نیمه پواهری)

گزینه ۲ «بیانگر اصل مراتب داشتن وجود است و در وحدت حقیقت وجود به کثرات جهان کاری نداریم (رد گزینه ۲). گزینه‌های «۱» و «۳» بیانگر اشتراک مفهوم وجود در موجودات هستند و باید توجه کنید که اشتراک مفهوم وجود یکی از مقدمات رسیدن به اصل وحدت حقیقی وجود است نه خود آن (رد گزینه‌های ۱ و ۳). وحدت حقیقت وجود به این معنا نیست که همه موجودات از وجود برخوردارند بلکه بیانگر این است که این وجود مشترک میان موجودات امری واحد و یکتاست. در واقع با ترکیب دو اصل اشتراک مفهوم وجود و اصل اصالت وجود است که وحدت حقیقی وجود نتیجه گرفته می‌شود.

(فلسفه (۲)، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۲۰۵- گزینه «۳»

(نیما بواهری)

ما با یک واقعیت بیرونی مواجه می‌شویم. از این واقعیت دو مفهوم وجود و ماهیت در ذهن ما می‌آید. می‌دانیم که وجود و ماهیت دو مفهوم مغایر با هم هستند. پس شیء خارجی نمی‌تواند مابه‌ازای هر دو مفهوم وجود و ماهیت باشد. بسته به اینکه معتقد باشیم که شیء خارجی مابه‌ازای کدام یک از این دو مفهوم است حکم به اصیل بودن یکی از آن‌ها داده‌ایم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وجود و ماهیت هر دو در ذهن هستند. هر دو متعلق به ذهن هستند. هر دو این جملات، چه درباره وجود و چه درباره ماهیت، درست هستند. اشتباه نکن! مفهوم اصیل ساخته ذهن نیست نه اینکه در ذهن نیست.

گزینه‌های «۲ و ۴»: «مفهوم دارای منشأ واقعی» و «مفهومی که از یک واقعیت خارجی ادراک می‌شود» غلط است چون وجود و ماهیت هر دو حکایت از شیء واقعی دارند و منشأ آن‌ها واقعی است. اینجا بحث سر این است که کدام یک باعث واقعیت یافتن شیء می‌گردد و گرنه هر دو با قوه انتزاع از یک واقعیت خارجی فهمیده می‌شوند.

(فلسفه (۲)، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۲۰۶- گزینه «۲»

(کیما طهماسبی)

چنانچه نه ماهیت دارای اصالت باشد و نه وجود به این معناست که هیچ واقعیتی در جهان وجود ندارد و عالم پوچ در پوچ است و تمامی امور و اشیا صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی خواهند بود.

(فلسفه (۲)، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۲۰۷- گزینه «۴»

(کیما طهماسبی)

از نظر ملاصدرا، با اینکه هستی یک حقیقت واحد است، اما این حقیقت واحد، دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است و کثرت‌هایی که در جهان مشاهده می‌کنیم از همین نشأت می‌گیرند. ملاصدرا ذات یا ماهیت را دارای اصالت نمی‌داند و برای تبیین تفاوت بین موجودات نیز به وجود متوسل می‌شد.

(فلسفه (۲)، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ تا ۹۵)

۲۰۸- گزینه «۳»

(کیما طهماسبی)

در قدم پنجم در نهایت پاسخ این سؤال که «شیء خارجی حقیقتاً مصداق وجود است یا ماهیت» داده می‌شود و ملاصدرا بیان می‌دارد: واقعیت‌های خارجی همه مصداق وجود هستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مربوط به قدم سوم است.

گزینه «۲»: مربوط به قدم اول است.

گزینه «۴»: مربوط به قدم دوم است.

(فلسفه (۲)، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۲۰۹- گزینه «۴»

(کیما طهماسبی)

طبق نظر ملاصدرا وجود که حقیقت واحدی است، در تجلیات و ظهورات خود دارای مراتبی می‌باشد و هر مرتبه‌ای از وجود، به میزان درجه وجودی خود، ظهور آن حقیقت واحد و یگانه است.

(فلسفه (۲)، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۳ و ۹۵)

۲۱۰- گزینه «۲»

(نیما بواهری)

ملاصدرا اصل «وحدت حقیقت وجود» را با بحث اصالت وجود تلفیق کرد و گفت: حال که واقعیت اصالت با وجود است، نه ماهیت و وجود هم امر مشترک و واحد همان اشیا است، پس حقیقت، یکی بیش نیست و جایی برای تکثر واقعی در عالم وجود ندارد.

توجه کنید که وحدت موجودات نتیجه «وحدت حقیقت وجود» است (به معنای اینکه وجود نوعاً امری واحد است) و نه «اشتراک مفهوم وجود». این دو با هم متفاوت‌اند. اشتراک مفهوم وجود یعنی همه موجودات از وجود برخوردار هستند و نیست نیستند. این یک اصل بدیهی است که حتی فلاسفه‌ای که به وحدت قائل نیستند قبول دارند.

با توجه به اصل مراتب‌داشتن وجود می‌توانیم کثرات و تفاوت‌های میان موجودات را تبیین کنیم. لذا نتیجه می‌شود وجود هم تبیین‌کننده وحدت موجودات (مابه‌الاشتراک) است و هم تبیین‌کننده تفاوت آن‌ها (مابه‌الامتياز) است.

(فلسفه (۲)، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۶)

فلسفه یازدهم

۲۱۱- گزینه «۳»

(فرهار قاسمی‌نژاد)

لفظ سوفیست از معنای اولیه خود که دانشمند بود به معنای مغالطه‌کار تحول پیدا کرد نه به معنای مغالطه‌کاری.

(فلسفه یازدهم، پیوستی فلسفه، صفحه ۷)

۲۱۲- گزینه «۳»

(مبیر پیرفینلو)

در مقابل طرفداران اصالت فرد و طرفداران اصالت اجتماع، دیدگاه سومی وجود دارد که معتقد است هم افراد اصالت دارند و هم جامعه. اینان معتقدند که گرچه افراد تحت تأثیر عوامل اجتماعی قرار می‌گیرند، اما هیچ‌گاه قدرت اختیار و تصمیم‌گیری خود را از دست نمی‌دهند و توانایی تأثیرگذاری بر جامعه و حتی تغییر جامعه را دارند. همچنین معتقدند که جامعه صرفاً جمع افراد نیست، بلکه با گرد هم آمدن افراد و زندگی طولانی آنان با یکدیگر، یک روح جمعی در جامعه شکل می‌گیرد که می‌تواند بر افراد جامعه تأثیر بگذارد و آن‌ها را تابعی از ویژگی‌ها و ساختار جامعه قرار دهد.

در متن بالا هم بیشترین نزدیکی به دیدگاه اصالت فرد و اجتماع وجود دارد. نکته: کسانی که به اصالت جامعه گرایش دارند، در سیاست نیز به سوسیالیسم معتقدند.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۲۱۳- گزینه «۳»

(فرهار قاسمی‌نژاد)

عموم مردم در مسائل بنیادین فلسفی می‌اندیشند و درباره خدا، آزادی، اختیار و ... نظر می‌دهند.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۳)

۲۱۴- گزینه «۳»

(نیما پوهاری)

عبارت صورت سؤال سخنی است از هراکلیتوس، که پیرو آموزه او مبتنی بر وحدت اضداد است. او عقیده داشت که اموری که با هم ضد هستند، می‌توانند با یکدیگر جمع شوند؛ مثلاً دامنه کوه، هم سربالایی است و هم سرپایینی. درباره یک لیوان که تا نصف آن آب است، هم می‌توان گفت نیم لیوان خالی است و هم می‌توان گفت نیم آن پر است و این دو جمله تضادی با یکدیگر ندارند. پس وجود این اضداد است که جهان را می‌سازد و گریزی از ستیز و تضاد نیست.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۵)

۲۱۵- گزینه «۱»

(فرهار قاسمی نزار)

سقراط در دادگاه گفت: «آیا کسی پیدا می‌شود که علم و قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد ولی وجود خدا را منکر شود؟» در واقع سقراط گفت اگر کسی صفات خدا را پذیرفته باشد به این معنی است که مقدم بر پذیرش صفات خدا، خدا را پذیرفته است.

(فلسفه یازدهم، زندگی بر اساس انریشه، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۲۱۶- گزینه «۱»

(فرهار قاسمی نزار)

فقط ابزار عقل است که می‌تواند از یافته‌های حس و قلب بهره‌مند شود.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۲۱۷- گزینه «۴»

(نیما پوهاری)

پروتاگوراس اعتقاد داشت که اشیا، هر طوری که در هر نوبت به نظر من می‌آیند، در آن نوبت همان‌طور هستند و هر طور که به نظر تو می‌آیند، برای تو نیز همان‌طور هستند. (اگر قائل باشیم شناختی بر مبنای حافظه و یادآوری بازیابی می‌شود در مقابله با این سخن ایستاده‌ایم).

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۰)

۲۱۸- گزینه «۱»

(فرهار قاسمی نزار)

استدلال کانت برای اثبات نفس و ضرورت وجود خدا یکی است. در واقع کانت بعد از اثبات نفس به اثبات عالم ماوراءالطبیعت و سپس به خدا می‌رسد.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۳)

۲۱۹- گزینه «۳»

(نیما پوهاری)

این‌سینا معتقد است که وقتی بدن انسان دوره جنینی را در رحم مادر گذراند و به مرحله‌ای رسید که صاحب همه اندام‌های بدنی شد، خداوند روح انسانی را به آن عطا می‌کند. (روح به بدن انسان ضمیمه می‌شود؛ نه اینکه اولین جنبه وجود انسان باشد)

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه‌های ۷۹)

۲۲۰- گزینه «۲»

(فرهار قاسمی نزار)

از نظر ارسطو اگر این قوا دچار افراط شوند: عقل حالت جربزه، غضب حالت تهور و شهوت حالت شره پیدا می‌کند.

(فلسفه یازدهم، انسان موجود افلاق‌گرا، صفحه ۸۷)

۲۲۱- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

اگر انسانی از این مرحله تفکر عبور کرد و با جدیت و پیوسته به سؤال‌های دسته دوم پرداخت، وارد مرتبه دوم تفکر شده که می‌توان آن را «تفکر فلسفی» نامید. این انسان، ممکن است یک کارگر یا فیزیک‌دان یا پزشک یا دانشجو و دانش‌آموز باشد (مرتبه دوم تفکر به فلاسفه اختصاص ندارد)، اما همین که وارد این وادی شده و چنین پرسش‌هایی را جدی گرفته و به دنبال یافتن پاسخ برآمده، در حال تمرین تفکر فلسفی است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۵)

۲۲۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حرکت و سکون از مسائل مشترک فلسفه و فیزیک است.

گزینه «۲»: هستی‌شناسی در جست‌وجوی احکام وجود است نه خود موجودات.

گزینه «۴»: درباره شاخه‌های فلسفه این سخن صدق نمی‌کند و هر کدام از این شاخه‌ها بخش خاصی را مورد مطالعه قرار می‌دهند.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۲۲۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

در ذیل رهایی از عادات غیرمنطقی آمده است:

با استقامت و پایداری متفکران، بسیاری از مردم عقاید باطل خود را کنار می‌گذارند.

فیلسوفان می‌کوشند با کاستن از مغالطه‌ها، فهم درستی از حقایق، چه در عالم هستی و چه در مسائل بنیادی زندگی، ارائه دهند و آن را با گفتار مناسبی که خالی از مغالطه باشد، بیان کنند.

در کتاب درسی در ذیل استقلال در اندیشه آمده است: فرق فیلسوف با دیگران در این است که اولاً فیلسوف درباره مسائل به نحو جدی فکر می‌کند؛ ثانیاً با روش درست وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۲۲۴- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

از نظر پارمنیدس، هستی و وجود حقیقتی ثابت دارد، نه در حال حرکت و شدن (رد گزینه‌های ۱ و ۴). پس اگر چیزی از وجود به وجود آید، در این صورت قبلاً هست (تأیید گزینه ۳) و از هیچ، هیچ چیز به وجود نمی‌آید (رد گزینه ۲).

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۲ و ۳۴)

۲۲۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

سقراط می‌گوید: راز سروش معبد دلفی که در الهامی به دوستم کرفون گفته بود «داناترین مردم سقراط است»، همین بود که به ما بنمایاند که تا چه پایه نادانیم. البته خیال می‌کنم نام مرا به عنوان مثال طرح کرد تا بگوید: «داناترین شما آدمیان، کسی است که چون سقراط بداند که هیچ نمی‌داند.»

(فلسفه یازدهم، زندگی بر اساس انریشه، صفحه ۴۰)

۲۲۶- گزینه «۲»

تشریح سایر گزینه‌ها:

(کتاب آبی)

گزینه «۱»: شک در امکان شناخت و شکاکیت مطلق امکان پذیر نیست.

گزینه «۳»: این شک، غیر از شک در اصل شناخت است.

گزینه «۴»: شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها، امکان پذیر نیست.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۲۲۷- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

دکارت فیلسوف و ریاضی‌دان بزرگ فرانسوی، به تفکر عقلی اهمیت بسیار می‌داد و برعکس بیکن، معتقد بود انسان به طور ذاتی معرفت‌هایی دارد که آن‌ها را با عقل درک می‌کند (نه به صورت تجربه و یا شهود) مانند اعتقاد به نفس مجرد و وجود خدا. به اعتقاد دکارت انسان در فهم این قبیل امور نیازی به حس و تجربه ندارد.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۲۲۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

انسان نسبت به دیگر اشیاء پیچیدگی بیشتری (وجه تفاوت) دارد.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۲۲۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

از نظر حکمت متعالیه اگرچه انسان ظرفیت و استعداد بی‌نهایت دارد، اما این استعداد به معنی رسیدن حتمی و ضروری وی به کمالات نیست. انسان باید با اختیار و اراده خود این ظرفیت را به فعلیت برساند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: محقق شدن کمالات انسانی نیازمند به فعلیت رساندن ارادی ظرفیت انسان است.

گزینه «۲»: ظرفیت روح انسان پایان ندارد.

گزینه «۴»: روح می‌تواند به هر مرتبه کمالی در جهان دست یابد.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه ۸۱)

۲۳۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

مقصود کانت این است که عمل هر انسانی باید به گونه‌ای باشد که اگر دیگران هم همان کار را در مورد وی انجام دادند، او آن کار را بپسندد و عوامل آن را تحسین کند.

(فلسفه یازدهم، انسان موجد افلاق‌گرا، صفحه ۸۸)

روان‌شناسی

۲۳۱- گزینه «۳»

(کوشر دستورانی)

مرحله دوم سلسله‌مراتب بیان‌های علمی فرضیه است که بیانگر پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است و ضمن اینکه می‌تواند در پاسخ به یک سؤال بیاید می‌تواند به طرح سؤالات دیگری هم منجر شود و در صورت تأیید تجربی به قانون یا اصل تبدیل می‌شود.

در مثال مذکور در صورت سؤال با استفاده از بالا بودن ضریب هوش و پایین بودن عملکرد تحصیلی، اختلال یادگیری را پیش‌بینی کرده‌ایم.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۲۳۲- گزینه «۴»

(موسا عفتی)

نگرش‌های دوران کودکی هماهنگ با نگرش‌های خانواده است. این نگرش‌ها در مدرسه نیز از هماهنگی برخوردار است؛ زیرا مدرسه نیز معمولاً در همان محیط زندگی کودک قرار دارد و در دوران تحصیل دانشگاهی امکان بیشترین تغییر را پیدا می‌کند.

نگرش‌ها، پس از شکل‌گیری، از ثبات بیشتری برخوردار شده و تابع اصل هماهنگی شناختی هستند؛ یعنی در برابر تغییر مقاومت می‌کنند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۷۲)

۲۳۳- گزینه «۳»

(کوشر دستورانی)

الف) نوجوان به انتقاد دیگران حساس است و نباید در جمع از او عیب‌جویی شود: رشد شناختی دوره نوجوانی

ب) کودکان با دریافت واکنش دیگران به هیجانات خود جهت می‌دهند: رشد هیجانی دوره کودکی

ج) به دلیل تغییرات فیزیولوژی نوجوانان، تحریک‌پذیری آنان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌کند: رشد هیجانی دوره نوجوانی

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۹، ۵۶ و ۵۷)

۲۳۴- گزینه «۴»

(فرهار علی‌نژاد)

اگر در هنگام مواجهه با مسئله، قادر به ارائه راه‌حل فوری نباشیم، می‌توانیم مدتی به آن مسئله فکر نکنیم. به این صورت هنگام مراجعه مجدد و با نبود عواملی که مانع حل مسئله می‌شوند، حل مسئله محقق می‌شود. به این پدیده «اثر نهفتگی» می‌گویند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۳)

۲۳۵- گزینه «۱»

(پریسا ایزدی)

الف) انگیزه درونی؛ زیرا فرد کار را به خاطر خود آن چیز انجام می‌دهد.

ب) انگیزه بیرونی؛ زیرا عاملی خارجی فرد را به انجام دادن کاری برانگیخته است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۳ و ۱۶۴)

۲۳۶- گزینه «۲»

(مهمد ابراهیم مازنی)

استمرار: ما گرایش داریم اشکال را به صورت متصل و پیوسته ببینیم، نه منقطع و غیرپیوسته.

تکمیل (تقارب): ما تمایل داریم اشیای ناقص را به صورت کامل ببینیم.

(روان‌شناسی، اساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۲۳۷- گزینه «۲»

(فرهار علی‌نژاد)

الف) انجام یک کار به این خاطر که دیگران آن را انجام داده‌اند نشان از سبک تصمیم‌گیری وابسته دارد.

ب) در پدیده «سوگیری تأیید» فرد به گزاره‌های مخالف عقیده‌اش توجهی ندارد و فقط به اطلاعات مؤید عقیده‌اش اعتنا می‌کند. اینکه فرد در اثر مواجهه با شواهد ناقص، باور به عقیده‌اش مستحکم‌تر شود هم حالتی از عدم توجه به شواهد مخالف (سوگیری تأیید) است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۵، ۱۴۶ و ۱۴۹)

۲۳۸- گزینه «۲»

(معمربراهیم مازنی)

یکی از انواع مقابله با فشار روانی، مشورت و راهنمایی گرفتن است. مبنای سبک تصمیم‌گیری منطقی نیز، مشورت کردن و اندیشیدن است.
(روانشناسی، ترکیبی، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۹۹)

۲۳۹- گزینه «۱»

(فهرار علی نژاد)

تشریح مورد نادرست:

ج) عقاید رواقیون (از فلاسفه یونان باستان) جزء اطلاعات عمومی محسوب می‌شود و بنابراین به حافظه معنایی مربوط می‌شود. حافظه رویدادی مربوط به اطلاعاتی است که زمان و مکان مشخصی دارند و فرد، شخصاً آن‌ها را تجربه کرده است.

(روانشناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۲، ۹۷، ۹۸ و ۱۰۰)

۲۴۰- گزینه «۲»

(کوثر دستورانی)

اصابت درست به تعداد گزارش‌های درست او اشاره دارد، یعنی صدا ارائه شده و او به درستی تشخیص داده: $۱۳ = ۱۰ + ۳$
هشدار کاذب به تعداد گزارش‌های او اشاره دارد وقتی صدایی ارائه نشده اما او صدا را گزارش کرده: ۱۰ بار گزارش داده که تنها ۳ مرتبه درست بوده، یعنی ۷ مرتبه علامت غائب بوده و کودک آن را گزارش داده است.

(روانشناسی، احساس، توبه، ادراک، صفحه ۷۷)

۲۴۱- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

ادراک کنترل و کارایی باید سازنده باشد؛ یعنی با شواهد محیطی هماهنگی لازم را داشته باشد، زیرا در صورت ناهماهنگی، نوعی ادراک کنترل و کارایی کاذب ایجاد می‌شود که «مانع بروز رفتار» است.

(روانشناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۷۳)

۲۴۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

استفاده از روش مشاهده برای این روان‌شناس مفیدتر است؛ زیرا ممکن است والدین در شرایط آزمایشگاهی، مصنوعی رفتار کنند. همچنین در روش پرسش‌نامه و مصاحبه نیز ممکن است والدین صادقانه پاسخ ندهند یا رفتارهای خود را به خاطر نیاورند و یا آن‌ها را نادیده بگیرند. به همین خاطر روش مشاهده در این پژوهش می‌تواند مناسب‌ترین روش باشد.

(روانشناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۷)

۲۴۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

دوره نوجوانی تقریباً مصادف با هفت سال سوم در تقسیم‌بندی مراحل رشد انسان از نظر اسلام است که از کودک به عنوان وزیر یاد می‌شود. برخی پایان این دوره را زمانی می‌دانند که فرد شروع به کار کند و از والدین مستقل شود.

(روانشناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۴)

۲۴۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

روش استفاده از چند روش حرکتی بیانگر این است که یادداشت‌برداری، برجسته کردن مفاهیم، خلاصه‌نویسی، رسم نمودار و حرکتی از این قبیل برای بهسازی حافظه بسیار مفید هستند.

(روانشناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۷)

۲۴۵- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

کودکان قبل از دبستان تحت تأثیر ویژگی ظاهری اشیا قرار می‌گیرند و اگر دو لیوان با حجم یکسان که یکی از آن‌ها بلند و باریک و دیگری پهن و کوتاه، وجود داشته باشد، لیوان بلند را ترجیح می‌دهند؛ بنابراین محمد ۴ یا ۵ ساله است. اما مریم که متوجه حجم مساوی دو لیوان می‌شود، در دوره نوجوانی قرار دارد.

(روانشناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۸)

۲۴۶- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

موقعیت امیر در انتخاب رشته تحصیلی، تصمیم‌گیری و در موقعیت ناتوانی از ارائه پایان‌نامه، حل مسئله است. از آنجایی که تصمیم‌گیری نیز نوعی حل مسئله با موضوع «بهترین انتخاب» است، پس در هر دو موقعیت او با نوعی حل مسئله مواجه است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: توجه به موضوع اولویت‌ها و انتخاب بهترین اولویت، هر دو مربوط به موقعیت تصمیم‌گیری است.

گزینه «۲»: فقط در تصمیم‌گیری امکان رسیدن به اولویت مطلوب از طریق راه‌های مختلف (انتخاب) وجود دارد.

گزینه «۳»: دغدغه اصلی تصمیم‌گیرندگان انتخاب بهترین اولویت است؛ درحالی‌که در حل مسئله، افراد به دنبال روش‌های موفق و کارآمد هستند.

(روانشناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

۲۴۷- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

هر دو مورد ناشی از تعداد عوامل انحرافی است.

(روانشناسی، احساس، توبه، ادراک، صفحه ۱۷۹)

۲۴۸- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

پرداش ادراکی مبتنی بر ویژگی‌های ظاهری یک پدیده است؛ مانند انتخاب فیلمی که از نظر ظاهری ویژگی‌های قابل توجهی دارد.
پرداش مفهومی با دسترسی به ویژگی‌های مشترک محرک‌های مختلف صورت می‌گیرد؛ مانند انتخاب فیلم بر مبنای محتوای آن.

(روانشناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۲)

۲۴۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

به اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص، اثر نهفتگی می‌گویند.

(روانشناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۳۱ تا ۱۳۳)

۲۵۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

راه‌های مقابله سازگارانه با فشار روانی عبارت‌اند از: انجام رفتارهای تکانشی و بدون فکر و تأمل، استفاده از دخانیات و داروهای شیمیایی، منفعل بودن و در انتظار معجزه بودن.

راه‌های مقابله سازگارانه با فشار روانی عبارت‌اند از: مهارت‌های حل مسئله، مشورت و راهنمایی گرفتن، استفاده از حس شوخ‌طبعی و فعالیت بدنی.

(روانشناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۲۰۱)